

Riksdagens protokoll

2013/14:71

Torsdagen den 20 februari

Kl. 12.00 – 17.27

Protokoll
2013/14:71

1 § Avsägelse

Andre vice talmannen meddelade att *Lena Sommestad* (S) anhållit om entledigande från uppdraget som ledamot av riksdagen från och med den 1 mars 2014.

Kammaren biföll denna anhållan.

2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2013/14:259

Till riksdagen

Interpellation 2013/14:259 Stigande oro för de offentliga finanserna av Patrik Björck (S)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 28 mars 2014.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 18 februari 2014

Finansdepartementet

Anders Borg (M)

Enligt uppdrag

Rikard Jermsten

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2013/14:260

Till riksdagen

Interpellation 2013/14:260 Trovärdighet i den ekonomiska politiken av Monica Green (S)

Interpellationen kommer inte att kunna besvaras inom föreskriven tid.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 19 februari 2014

Finansdepartementet

Anders Borg (M)

Enligt uppdrag

Magnus Bengtson

Departementsråd

Interpellation 2013/14:265

Till riksdagen

Interpellation 2013/14:265 Nedsättningen av arbetsgivaravgiften för unga

av Pia Nilsson (S)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 28 mars 2014.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 19 februari 2014

Finansdepartementet

Anders Borg (M)

Enligt uppdrag

Magnus Bengtson

Departementsråd

Interpellation 2013/14:283

Till riksdagen

Interpellation 2013/14:283 Soldater som slutar i förtid
av Peter Hultqvist (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 4 mars 2014.

Skälet till dröjsmålet är att statsrådet vid de svarstillfällen som finns före den 4 mars 2014 befinner sig på resa.

Stockholm den 12 februari 2014

Försvarsdepartementet

Karin Enström (M)

Enligt uppdrag

Nils Cederstierna

Expeditionschef

3 § Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Proposition

2013/14:85 till näringsutskottet

Skrivelse

2013/14:87 till socialutskottet

EU-dokument
KOM(2014) 40 och KOM(2014) 43 till finansutskottet
Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 16 april*.

4 § Polisfrågor

Polisfrågor

Justitieutskottets betänkande 2013/14:JuU14
Polisfrågor
föredrogs.

Anf. 1 ELIN LUNDGREN (S):

Herr talman! I dag debatterar vi polisfrågor här i riksdagen. Jag tänkte välja att förutom själva polisorganisationen också fokusera på grov organiserad brottslighet, vapenlagar och ekonomisk brottslighet.

Innan jag går vidare yrkar jag bifall till reservation 15.

Polisen är en viktig del av samhället och naturligtvis av rättsväsendet. Polisens uppgift är att lösa brott och fånga bovar. Man kan säga att det är vad vi förväntar oss.

Tyvärr ser vi att andelen personupplagade brott har fallit och nu ligger på bara 16 procent. Polisens senaste årsredovisning konstaterar också den här lägre nivån. Det är väldigt bekymmersamt. Jag förutsätter att också alliansregeringen är bekymrade över de här siffrorna. Det var inte den utvecklingen vi socialdemokrater ville se när vi ville öka antalet poliser – en satsning som fortsatte efter den nuvarande regeringens maktövertagande 2006.

Brottsförebyggande rådet släppte i maj förra året en rapport, *Satsningen på fler poliser – Vad har den lett till?* Där konstateras just att andelen brott som personupplagade inte har ökat. Så här står det: ”Hade polismyndigheterna kunnat utnyttja de extra resurserna på ett bättre sätt för att höja personupplagningen? Ja, enligt Brås mening hade detta troligen varit möjligt om de ökade resurserna i större utsträckning satsats på det händelsestyrda arbetet och därmed inneburit en möjlighet till fler och mer långtgående utredningsåtgärder på brottsplatsen.”

Jag drar slutsatsen att polisarbetet kunde ha organiserats annorlunda och gett ett bättre resultat.

I samma rapport säger Brå att ”det finns en odiskutabel potential för polisen att förbättra sitt arbete. För det krävs främst högre kvalitet i arbetet men också en medveten prioritering av de samlade resurserna”.

Just när det gäller kvaliteten finns det mycket att säga. Vi socialdemokrater vill börja från grunden, nämligen med polisutbildningen. Det är en viktig fråga för oss.

Vi behöver en modern högskoleutbildning för poliser. Det främjar forskning och utveckling och förbättrar möjligheterna till kontinuerligt lärande hos anställda i polisorganisationen. Polisen behöver i mycket större utsträckning än i dag bygga verksamheten på vetenskap och be-

prövad erfarenhet. En forskningsbaserad utvärdering av polismetoder är ett måste.

Det är obegripligt att regeringen inte vill gå åt det här hållet och att de inte ser vad vi ser och heller inte vad Polisförbundet ser.

Vi skulle vilja förstärka polisens effektivitet genom att skapa en polisiär utvecklings- och analysfunktion på central nivå. Detta har vi lagt pengar på i vår budget.

Vi ser att polisen har en bristande effektivitet när det gäller styrning, ledning och resultat. Det är inte bara Brå som pekat på detta utan också Riksrevisionen och Statskontoret. Regeringen har inte lyckats åstadkomma någon förbättring på det området.

Rikspolisstyrelsen har sedan 2011 en funktion för att utveckla sin kunskapsbaserade styrning, men satsningen har inte varit tillräcklig.

Nu vill jag prata om en dagsaktuell händelse på det här området. Rikspolischefen Bengt Svensson har i dag meddelat att satsningen på rapporteringssystemet PUST Siebel avbryts. Han meddelar också att det hittills har kostat 85 miljoner. Jag kan konstatera att det också har kostat många polisarbetstimmar som förmodligen hade kunnat läggas på något annat.

Om jag hade varit ansvarig minister hade jag varit väldigt bekymrad. Det här är ingen nyhet. Vi har under lång tid vetat att det har varit problem med satsningen, men trots det har man fortsatt att pumpa in pengar.

Det får mig att fundera på hur det kunde bli så illa. Tittar man på framtiden känns det ännu mer bekymmersamt. Polisen ligger i dag på ett underskott. Trots att resultaten ser ut som de gör har regeringen i dag berättat att de lägger ett sparbetning på polisen. Det uppgår till 90 miljoner 2016. Egentligen är det 89 miljoner, men på sikt blir det 90 miljoner.

Det betyder att jag är väldigt orolig inför framtiden. Jag hoppas verkligen att vi kan få klara besked från regeringspartierna om hur man ska få ihop det här.

Jag är naturligtvis väl medveten om den historiska process som polisen just nu genomgår. Från årsskiftet ska de 21 polismyndigheterna bli en. Det tycker vi socialdemokrater är bra.

Det är dock ingen universallösning på polisens utvecklingsområden, utan fokus måste ligga på tydlig ledning och styrning också i framtiden. Vi tror att förutsättningarna kommer att bli bättre än i dag. Arbetet med att förbättra organisationen och resultaten måste bedrivas med stor kraft medan vi väntar på den nya organisationen.

För oss är det viktigt att nämna att polisen måste vara synlig och finnas i hela landet. Det finns flera skäl till det. Ett är att upptäcka brottslighet som är av sådan karaktär att brottslingen ofta måste tas på bar gärning för att man ska kunna komma åt den, till exempel trafikbrott och narkotikabrott.

Ett annat skäl är att befolkningen i hela landet ska känna sig trygg, vilket många gör när de vet att de har nära till polisen. Det är naturligtvis ett gott betyg till polisen att man vill ha dem omkring sig. I den nya organisationen förutsätter vi att det blir ett prioriterat arbete.

Vi socialdemokrater ser det som ett problem att polisen inte har tillräckligt många civilanställda för att klara verksamheten effektivt. I dag har vi ett läge där poliser rapporterar att de får ägna sig åt arbetsuppgifter som civilanställda tidigare har gjort, till exempel vara arrestvakter och

sitta i receptionen. Vi vill därför öronmärka mer pengar för fler civilanställda i stödfunktionerna så att poliserna kan arbeta där de behövs bäst, med att bekämpa brott.

Ett allvarligt problem i Sverige är den grova organiserade brottsligheten. De senaste tjugo åren har vi sett en markant ökning på området. De kriminella grupperingarna finns i hela landet, men fokus ligger på storstadsregionerna. Utvecklingen är oroande, och kriminaliteten blir råare och mer hänsynslös.

Vi behöver ha en bättre samverkan i arbetet mot de här grupperna. I dag ligger ansvaret när det gäller grov organiserad brottslighet på Rikskriminalpolisen, även om polisen ute i landet också gör ett bra arbete.

Ytterligare ett problem kopplat till grov organiserad brottslighet är ekonomisk brottslighet. Ekobrottsligheten som helhet tros uppgå till 130 miljarder årligen, och den absoluta majoriteten är kopplad till företagssektorn.

Brottsförebyggande rådet säger att den ekonomiska brottsligheten kostar oss mer än den traditionella brottsligheten. Mörkertalet är stort, eftersom ekobrotten är av sådan karaktär att de inte drabbar personer direkt. Det krävs kontrollsystem för att kunna upptäcka dem.

Kopplingen mellan organiserad brottslighet och allvarlig ekonomisk brottslighet blir allt starkare. Den ekonomiska brottsligheten skadar konkurrensen i de branscher där den finns. Det är ganska uppenbart att den slår hårt mot de hederliga företagen. När organiserad brottslighet blandas in i den ekonomiska brottsligheten förekommer också utpressning och hot. Därför är det extra viktigt att sätta in krafter mot ekonomisk brottslighet.

År 2013 fick Ekobrottsmyndigheten ett nationellt ansvar för att bekämpa ekobrotten och bygga upp en kriminalunderrättelsetjänst. Vi vill att Ekobrottsmyndigheten tilldelas ytterligare anslag för att klara den viktiga uppgiften, då vi tror att den nu lagda budgeten är för klen.

Jag skulle vilja avsluta mitt anförande med att tala om vad som är grunden för Socialdemokraternas politik på det här området. Det räcker inte med att bekämpa brotten, utan vi måste också bekämpa brottens orsaker. Grundläggande för att minska kriminaliteten i samhället är att klyftorna minskar och att välfärdssystemen fungerar. Vi behöver alltså en annan utveckling än den vi ser i dag.

Men plötsligt inser jag att jag missade att säga något om vapen. Därför plockar jag upp tråden igen, så det blir en lite annorlunda ordning, som ni naturligtvis uppskattar som ett pikant inslag här i kammaren.

Då får vi mentalt hoppa tillbaka till den grova organiserade brottsligheten, och det är ju inga problem. Vi vill skapa en nationell spjutspetsorganisation för att få det att fungera. Vi tror att rättsväsendet behöver få mer resurser för att kunna möta den grova organiserade brottsligheten.

En del som bekymrar oss mycket är alla vapen som cirkulerar hos de kriminella gängerna. Jag tror inte att någon kan ha missat de skjutningar som har uppmärksammats den senaste tiden. Det är en mycket otäck utveckling, måste jag säga.

Dödlig utgång i kriminella konflikter har ökat med drygt 50 procent sedan 90-talet. Då ska man komma ihåg att när de kriminella gängerna

skjuter på varandra är det med illegala vapen, och det är dem jag vill komma åt här.

Svensk polis ligger efter vad gäller verktyg för att komma åt de illegala vapen som cirkulerar i dag. Dagens vapenlag tar inte i tillräckligt hög grad utgångspunkt i rådande förhållanden. Illegala vapen kommer inte till gängen som stulna från jägare, utan det är vapen som har smugglats till vårt land. Här ser vi att det är viktigt med en fokusförändring i vapenlagstiftningen. Vi behöver gå från kontroll av legala vapen till en kraftfull bekämpning av illegala vapen.

I konsekvens med det vill vi skärpa minimistraffet för grovt vapenbrott från sex månader till ett år. Vi vill också se utökade möjligheter att använda telefonavlyssning vid grovt vapenbrott.

I slutet av april i år kommer regeringens förslag när det gäller vapenlagstiftningen. Då återstår det att se om vi har allianspartierna med på den inriktning som vi förespråkar.

Med det väljer jag att sätta punkt för mitt anförande.

(Applåder)

I detta anförande instämde Christer Adelsbo, Kerstin Haglö, Arne Hamednaca, Morgan Johansson, Mattias Jonsson och Anna Wallén (alla S).

Anf. 2 AGNETA BÖRJESSON (MP):

Herr talman! Vi behandlar nu justitieutskottets betänkande 14, *Polisfrågor*. Jag och Miljöpartiet står givetvis bakom samtliga våra 14 reservationer.

Jag vill börja med att instämma i det som Elin halvavslutade med någonstans i mitten av sitt anförande, nämligen att brottets orsaker är oerhört viktiga. Vi har i flera partimotioner visat på hur man bygger trygghet underifrån, hur man satsar på miljonprogrammen och även vad en stor skolsatsning kan göra för det långsiktiga arbetet.

Jag håller också med i fråga om högskoleutbildningen som central för att få en framtida mer effektiv polis och stärka effektiviteten. Vi menar också från Miljöpartiet att det behövs en bättre samordning mellan det brottsförebyggande och det brottsuppklarande arbetet, med mer gemensamma mål. Man behöver också göra något åt alla it-system som har krånglat och stökat till det för polisen under lång tid.

Men, herr talman, mitt anförande tänker jag i princip fokusera på våra reservationer som handlar om den ständigt ökande övervakningen och Miljöpartiets syn på att minska övervakningen och öka integriteten.

Diskussionen är verkligen inte ny, men även för oss som verkligen vill hänga med är det svårt. I takt med den tekniska utvecklingen kommer hela tiden nya förslag. Det är förslag som när man först tittar på dem kan verka mycket berättigade utifrån ett säkerhetssammanhang och i ett polisiärt sammanhang. Men tillsammans är det helt omöjligt att få en övergripande bild av vilken effekt på den personliga integriteten det håller på att bli.

Miljöpartiet vill därför ha en samlad integritetsmyndighet och har i vår budget avsatt 75 miljoner kronor för att kunna se på detta.

Särskilt uppmärksammat är förstås FRA:s samarbete med NSA. De har försett NSA med information om ledare i Ryssland. Det handlar

verkligen inte om vilken information som helst. Amerikanerna betonar att uppgifterna från FRA är unika och inte kan fås på något annat sätt. Sverige – som fortfarande är och ska vara ett neutralt land – har de facto fungerat som USA:s underrättelsetjänsts förlängda arm. Det kan väl aldrig ha varit syftet med FRA?

Vi är också väldigt upprörda över den omfattande övervakning av tele- och datakommunikation som USA har ägnat sig åt. Miljöpartiet vill att regeringen tar upp förhandlingar med USA om att stoppa eller i alla fall minska övervakningen. Allmänheten bör också få mer information om vilken övervakning som har skett.

Miljöpartiet menar att det är centralt att värna om den rätt vi har att vara människor som bestämmer över våra egna liv. Vi ska få uttrycka de åsikter vi vill. Vi ska ha rätt att läsa nyheter och skriva mejl utan att någon lägger sig i eller ens vet om det.

Frågan om integritet handlar också om att inte behöva bli kartlagda i vårt dagliga liv. Vi ska få vara de individer vi är. Vi vill inte bli betraktade som potentiella brottslingar, och många av oss tycker också att det är obehagligt när allt fler uppgifter används för att sälja på oss personliga varor och tjänster. Vill någon använda informationen för att skada oss, manipulera oss eller kanske bara sälja till oss är det mycket enklare när informationen finns samlad och sökbar.

Vi menar att skyddet för mänskliga rättigheter behöver stärkas just för att tekniken möjliggör så mycket mer. Miljöpartiet vill avveckla eller i alla fall omförhandla datalagringsdirektivet, som tvingar teleoperatörer, internetleverantörer och andra berörda att lagra stora mängder information om sina kunder. Vi är också emot okontrollerat utbyte av passageraruppgifter med USA enligt Swift- och PNR-avtalen. Här har vi med oss både Datainspektionen och gruppen av datainspektioner i hela Europa, Artikel 29-gruppen. De ifrågasätter i en skrivelse om det verkligen behövs en så omfattande registrering av passageraruppgifter och tycker precis som vi att man först ska utvärdera dagens system.

Vi är också av samma skäl kritiska till EES-systemet och RTP-programmet för registrerade resenärer. Vi har därför lämnat reservationer inom alla dessa områden.

Sedan, herr talman, några korta ord om våra övriga reservationer.

Under våren 2013 hade polisen en hel del utlänningskontroller i Stockholms tunnelbana. Det menar vi är ett sätt att kringgå lagen, eftersom man enligt den lagstiftning som finns inte får göra kontroller baserade på en persons utseende. Vi menar i vår reservation tillsammans med Vänsterpartiet att föreskrifter och allmänna råd bör ändras så att man inte ska kunna genomföra utlänningskontroller baserade på utseende. Plankningskontroller får inte bli ett svepskäl för att kontrollera utländska medborgare, men uppenbarligen har sådana metoder använts.

En inre utlänningskontroll får enligt utlänningslagen ske endast om det finns grundad anledning att anta att personen saknar rätt att uppehålla sig här i landet eller om det annars finns särskild anledning till kontroll. Vittnesmålen om polisens metoder i Stockholms tunnelbanespärrar indikerar att lagen faktiskt inte har tagits på allvar.

En annan fråga som varit starkt debatterad den senaste tiden är hot mot politiker, vilket också är ett hot mot demokratin. Det är knappast en hemlighet att det finns en rad offentliga personer som i dag inte finns i

riksdag eller regering och därför inte omfattas av den särskilda personskyddsverksamheten. Därför har vi en reservation som handlar om att man ska se över och eventuellt utöka den grupp som kan få personskydd.

Miljöpartiet har också flera reservationer om Frontex verksamhet. Vi menar att Frontex behöver ändra inriktning för att i framtiden också rädda liv och säkerställa att medlemsländer respekterar asylsökandes mänskliga rättigheter. Parallellt behöver vi verka för att lagliga möjligheter att komma in i Europa ska kunna komma på plats. Det är också viktigt att få kontroll över alla kostnader och vilka avtal man sluter med länder utanför EU. Vi menar att även Eurosur behöver förändra sitt övervakningssystem, så att migranter i sjönöd får hjälp.

Vi har också en reservation i detta betänkande tillsammans med Socialdemokraterna och Vänstern om att stoppa Eritreas tvångsbeskattning av exileritrearer.

Miljöpartiet har också en reservation som handlar om att polisen ska informera socialtjänsten när ungdomar begår narkotikabrott.

Anf. 3 RICHARD JOMSHOF (SD):

Herr talman! Sverigedemokraterna har totalt tolv reservationer, men för tids vinnande yrkar jag bifall till reservationerna 4, 6, 8, 9, 16, 23 och 25.

Herr talman! Som en direkt följd av den misslyckade massinvandring som sjuklövern har tvingat på det svenska folket har Sverige blivit splittarat och segregerat.

Som en direkt följd av sjuklöverns misslyckade mångkulturalistiska utgångspunkt har kulturella, religiösa och politiska spänningar byggts in i vårt svenska samhälle.

Det är dock inte bara Sverige som har drabbats av liberalernas och de övervintrade 68-socialisternas destruktiva tankar och idéer. Över stora delar av den europeiska kontinenten ser vi hur dessa invandringsrelaterade spänningar blir allt vanligare, inte minst i de problemtyngda förortererna.

Tydliga tecken på dessa spänningar, om vi utgår från justitiekottets perspektiv, är allt från organiserad brottslighet, smuggling av narkotika, vapen och trafficking till rån, misshandel och gruppvåldtäkter mot enskilda.

Ett annat tecken är den faktiska otrygghet som breder ut sig i områden som är tydligt präglade av denna misslyckade mångkultur.

Herr talman! Det handlar om områden där samhället och polisen i många fall har tappat kontrollen, där gäng bestående av framför allt ungdomar med invandrarbakgrund har kontrollen, och där majoritetsbefolkningen knappt vågar sätta ut foten nattetid utan att riskera att utsättas för brott.

Vi ser mer eller mindre samma problem oavsett om vi talar om Rosengård, Biskopsgården, Tensta, Kronoparken, Araby eller varför inte förortererna till London och Paris.

Herr talman! När samhället och polisen förlorar kontrollen över dessa områden skapas en grogrund för förstörelse, våld, otrygghet och upplopp. Jag ska ge er några exempel, och jag tänker börja ute i Europa.

Den 27 oktober 2005 inleddes nästan tre veckor av kravaller i Paris och andra franska städer förorter, vilket resulterade i 9 000 brända bilar, nedbrända skolor och andra offentliga byggnader.

Den 23 september 2006 inleddes en vecka av kravaller i Bryssel. Det brändes bilar och butiker. Till och med ett sjukhus vandaliserades.

Den 26 november 2007 inträffade två dagars mycket intensiva kravaller i Paris förorter. Bilar och flera butiker förstördes, och en polisstation, ett bibliotek samt två skolor brändes ned.

Även om poliser och utryckningspersonal skadats vid tidigare kravaller har det inte varit i sådan omfattning som denna gång då över 100 poliser och brandmän skadades, varav några allvarligt.

Ett annat exempel inträffade den 6 augusti 2011 då enorma upplopp utbröt i London och andra brittiska städer. Tillsammans lamslog de landet i nästan en vecka.

Här i Sverige uppstod exempelvis den 7 juli 2010 upplopp i Stockholms förorter, särskilt i Rinkeby. Ungdomsgång brände bland annat ned Rinkebyakademin och hindrade brandkåren från att släcka branden genom att kasta sten på dem och på polisen.

Efter alla dessa upplopp – framför allt utomlands men också efter oroligheterna i Rinkeby 2010 – samt hundratals mindre fall av stenkastning mot polis, ambulans och brandkår som sker varje år i Sverige, var det inte svårt att gissa att de mångkulturella problemen i Sveriges förorter skulle fortsätta att eskalera, precis som Sverigedemokraterna varnat för i årtal. Mycket riktigt blev det så, herr talman.

Den 28 juni 2012 inträffade ett upplopp med ett hundratal inblandade i Tensta norr om Stockholm. Det började strax efter midnatt med att en väktare blev överfallen av fem eller sex maskerade personer med knivar. Det visade sig vara en fälla för att locka dit polisen som utsattes för stenkastning när de anlände till platsen. Tre polisbilar slogs sönder.

Stephan Nordenmark vid Stockholmspolisen valde att beskriva händelsen på följande vis:

”Vi var där med 18 patruller. Det var rena gerillakriget.”

Situationen var helt bortom myndigheternas kontroll, och inte en enda gärningsman greps.

Efter denna händelse gick Sverigedemokraterna åter ut och varnade för att problemen inte skulle försvinna, utan att de tvärtom skulle förvärras om man inte gjorde något åt grundproblematiken.

Vad hände sedan? Den 19 maj 2013 bröt kravaller ut i Husby med otaliga bränder, incidenter och stenkastning. Kravallerna pågick nästan en vecka och spreds till andra liknande områden i Stockholm, Linköping, Örebro, Borlänge, Falun, Umeå, Malung och Växjö. 32 poliser skadades under upploppen, och ett stort antal bilar brändes upp. Vad Husbykravallerna tillsammans kostade samhället kan vi bara gissa oss till.

Nu står vi här igen. Det är 2014, och det är snart vår. Med våren och värmen kommer problemen, inte minst det sporadiska stenkastandet mot polis och annan utryckningspersonal. Det är sådant som numera sker så ofta att händelserna ibland endast leder till små notiser i tidningarna eller inte ens det.

Herr talman! För att ta tag i dessa problem måste naturligtvis den misslyckade invandringpolitiken åtgärdas. Att fylla på dagens utanförskapsområden leder endast till att problemen förvärras. Snart har vi minst

ett mångkulturellt problemområde i varje svensk kommun. I vissa kommuner finns det flera.

Samtidigt – detta är det viktiga – måste det sändas ut tydliga signaler från politiskt håll om att polisen med omedelbar verkan ska byta taktik för att upprätthålla lag och ordning när olika former av dialogverksamhet inte hjälper.

Polisen måste få använda de medel som krävs för att ordningen omedelbart ska kunna återställas i ett område som urartat eller som är på väg att urarta.

Polisens roll är i första hand inte att vara snäll mot våldsvverkare utan att säkerställa att alla medborgare tillåts leva i trygghet och att alla medborgare tillåts röra sig obehindrat, även i dessa områden, utan risk eller rädsla för att utsättas för brott. Vårdsmännen ska gripas, våldsmännen ska straffas. Allt annat är orimligt.

Att polisen retirerar och ger upp kontrollen över ett geografiskt område är inte acceptabelt. Det sänder ut signalen att det inte är samhällets eller polisens regler som ska följas utan de kriminella gängens. Det är nämligen de senare som då tillåts utöva den faktiska tvångsmakten.

En sådan situation visar inte bara att samhällets och polisens taktik är för vek och felaktig i grunden. Den är också ytterst farlig då den riskerar att göra problemen i dessa områden permanenta, samtidigt som den utsätter poliser, ambulanspersonal och brandmän för mycket stora risker.

Herr talman! En fråga som har diskuterats flitigt den senaste tiden är den om tiggeri. Tidigare har polisen kunnat avvisa personer som kommer hit och tigger genom att använda sig av en paragraf i utlänningslagen som förbjuder dagdriveri. Detta är dock inte längre möjligt. Därför menar vi att det behövs ett nationellt förbud mot hitrest tiggeri – en lagstiftning som ger polisen möjlighet att inte bara avvisa utan också utvisa utländska tiggare. Det behövs dels för att de utgör ett störande moment för många hederliga medborgare som vistas ute på gator och torg, dels för att polisen befäras att en stor del av dessa tiggare sysslar med kriminell verksamhet.

I en artikel i Skövde Nyheter den 22 maj 2013 berättar ett platsbefäl på polisen i Skara – han har själv rötter i Rumänien – att tiggarna ofta är del av kriminella ligor. Befälet berättar att många tiggare utnyttjas av ligor som gör stora vinster och att vissa ligor sysslar med åldringsbrott och inbrott. Som exempel nämner han en liga i Malmö som greps för ett år sedan och som på några veckor hade fått ihop guld för 3 miljoner kronor genom ett stort antal villainbrott.

Herr talman! Det förekommer att polisen går ut med signalement på gärningsmän till allmänheten i hopp om att få tips eller information som kan leda till ett gripande samt för att skapa en ökad vaksamhet. Tyvärr har det vid de tillfällena blivit vanligare att polisen utelämnar viktig information om gärningsmännens signalement – detta av rädsla för att bryta mot politiskt korrekta normer och av rädsla för att anklagas för rasism.

Polisens rädsla i detta avseende är tyvärr inte ogrundad. Som exempel kan nämnas att en närpolis som skickade ut informationsmaterial till grannsamverkansföreningar om ligor med ursprung från specifika världsdelar tillrättavisades i medierna och anklagades för att sprida fördomar, trots att beskrivningarna var helt korrekta och sanningsenliga.

Om polisen fortsätter att utelämna signalement för vissa grupper av gärningsmän – det spelar över huvud taget ingen roll var de kommer ifrån – av rädsla för vad det kan innebära, till exempel att man blir uthängd i medierna och anklagad för det ena eller det andra, kan det leda till att brott inte klaras upp. Det kan leda till att medborgare utsätts för brott man annars hade kunnat stoppa. Regeringen måste naturligtvis sända ut tydliga signaler om att det inte är okej. Man ska inte censurera gärningsmannabeskrivningarna när de ska kommuniceras till allmänheten.

Avslutningsvis vill jag säga följande: Någon gräns måste det väl ändå finnas för det jag anser vara det politiskt korrekta vansinnet.

Anf. 4 AGNETA BÖRJESSON (MP) replik:

Herr talman! Återigen blir man bekymrad när man hör Richard Jomshof från Sverigedemokraterna tala. Jag har ett par frågor om vad metoderna kommer att mynna ut i.

Vi har under en lång period sett att storstäder växer eftersom människor uppskattar den fantastiska känslan av mångkultur och det faktum att man kan möta många människor. Där uppstår nya tankar och uppfinningar, handel och allt möjligt – men också spänningar. Jag tror att många av oss förstår att enkultur bara är en annan form av enfald och trångsynthet. Vad är egentligen de ultimata sätten att göra det här om man nu bygger upp och det bara ska finnas en enda sorts människor kvar i ett samhälle? Ska man inte ha ett utbyte över huvud taget? Hur långt ska man gå?

Anf. 5 RICHARD JOMSHOF (SD) replik:

Herr talman! Det finns mycket att säga. Först vill jag än en gång säga en sak vad gäller mångfald som jag har sagt vid ett par tillfällen tidigare: Kanske är det så att den mångfald du företräder, Agneta Börjesson, är plural och enfald. Det tror jag.

När det sedan gäller det här med att leva i de spännande förorterna tror jag att många av de människor som tvingas leva i förorterna har en lite annan åsikt än vad ni har. För oss som har det lite bättre ställt och kan bosätta oss i andra områden, där de här problemen inte finns, är det väldigt lätt att tala om spännande mångkultur. Jag vet att många av de här människorna – även många med invandrabakgrund – tycker att det är allt annat än spännande.

Jag hör det inte minst från alla dem som tidigare har röstat på era partier och nu kommer till oss. Det är många med invandrabakgrund, inte minst i en stad som Malmö där jag tror att en majoritet av våra medlemmar har invandrabakgrund. När de pratar om de förorter de tvingas leva i är det allt annat än spännande; det kan jag säga. De berättar hur deras barn hånas, bespottas och misshandlas. De berättar om otrygghet. Det är människor som vill flytta men inte kan, för de har inte råd. Det finns väldigt mycket att säga om det här.

Om vi ska hålla oss till polisens metoder, som jag ändå någonstans tror är det centrala här, vill jag säga att polisen när det uppstår problem i förorterna – eller vid fotbollsmatcher eller vad det än må vara – måste få använda de metoder som krävs för att skapa ordning. Naturligtvis ska man först och främst försöka prata och använda dialog. Det är ett mycket bra redskap. Men när inte det funkar och man märker att det är på väg att urarta är det hårt mot hårt som gäller. Då ska man ta tag i det, och jag vill

nämna den danska lymmellagstiftningen som jag tycker är alldeles utmärkt. Med den kan man gripa folk i förebyggande syfte och häkta dem i upp till tolv timmar, och man kan häkta människor i upp till 40 dagar om de stör polisens arbete.

Anf. 6 AGNETA BÖRJESSON (MP) replik:

Herr talman! Jag har redan tidigare uttryckt att jag inte uppskattar tanken att alla människor ska bli betraktade som potentiella brottslingar, och jag hoppas verkligen att man inte ska behöva gå runt och i förebyggande syfte häkta människor som inte har gjort något.

Jag har också träffat jättemycket människor från miljonprogramsområden. Vi gjorde en stor partimotion om hur man kan rusta miljonprogramsområdena. Enormt många människor säger: Jag älskar mitt område, och jag är så förbannad på mediejangongen kring hur hemskt det är. Det är förskräckligt att jag inte ska ha rätt att gilla mitt område, vilja satsa på det och utveckla det.

Jag tycker att det här är tragiskt. Jag hoppas att du sticker ut och träffar åtminstone en del av dessa fantastiska människor som vill vara med och utveckla sina områden, Richard Jomshof. Jag tror nämligen att det finns en enorm kraft att jobba med där.

Anf. 7 RICHARD JOMSHOF (SD) replik:

Herr talman! Jag träffar väldigt många, och jag har till skillnad från många andra till viss del vuxit upp i ett sådant område. Jag har haft väldigt många vänner, och har fortfarande vänner, som har vuxit upp i och fortfarande bor i de områdena.

Det är helt rätt att alla de här områdena inte har urartat; det finns många som fortfarande är väldigt bra. Men statistiken är tydlig: Problemområdena blir fler. De ökar, och de har ökat lavinartat. Tittar vi på en tjugoårsperiod är det något enormt. Ju mer vi får av er totalt vansinniga politik, desto mer kommer vi att få se av problemområdena. Situationen i vissa delar är på väg att urarta. Vi ser hur det är ute i Europa, och det har vi varnat för länge. Vi har sagt att det kommer att bli likadant i Sverige om vi inte ser till att försöka göra någonting åt problemen här, och nu ser vi att det är på väg att bli så i vissa delar. Det är de områdena jag pratar om.

Jag pratar inte om alla miljonprogramsområden, och jag säger inte att alla områden är dåliga bara för att det bor människor med en annan bakgrund i dem. Jag pratar om områden som är på väg att urarta totalt. De finns nämligen i Sverige, och de är ganska många nu. Det är den politiken ni driver – samtliga partier här har skapat de här problemen, och det är bara att beklaga.

Vad som kan vara intressant att nämna i sammanhanget – jag har nämnt det tidigare – är att jag när jag själv växte upp hade väldigt liberala åsikter. Jag såg aldrig invandring som ett problem, tvärtom. Men jag har ögon att se med, och jag ser vad som håller på att hända med vårt samhälle. Jag ser att det är på väg att urarta. Jag ser tendenserna ute i Europa, och tyvärr ser jag att vi är på väg åt samma håll här i Sverige. Det är bara att beklaga.

Anf. 8 LENA OLSSON (V):

Herr talman! Jag står givetvis bakom alla våra reservationer, men för tids vinnande yrkar jag bifall endast till reservation 12.

Vi debatterar ett motionsbetänkande som handlar om polisfrågor. Jag kan säga att jag instämmer i mycket av det socialdemokratin lade fram med hjälp av Elin, och det gäller även vad Miljöpartiet sade. Det handlar om hur man kontrollerar människor mer och mer och utsätter människor för alltmer övervakning. Det är en oroande utveckling.

Polisens uppläringsprocent är skandalöst låg och måste bli bra mycket högre.

Socialdemokraterna har varit inne på detta med våra polismyndigheter, som i dag är 22. Förslaget till en ny organisation ställer vi oss bakom. Vi tycker att det är bra. Men man kanske inte ska tillåta sig att tro alltför mycket att om bara organisationen förändras blir det ett bra mycket bättre resultat. Vi har här i kammaren redan varit inne på att det är mycket mer som behöver göras, också för att få en polis som syns i hela Sverige. Polisen har ett mycket viktigt uppdrag att förebygga brott men också att klara upp brott. Vi kommer säkert att få återkomma och justera saker när den nya organisationen är på plats.

Som sagts här tidigare är rapporteringssystemet ett jättestort bekymmer. Jag har träffat oerhört många frustrerade poliser. I utskottet har det utlovats oss alla att det här ska man fixa, men i dag har vi fått beskedet att så blir det inte. Det beklagar jag, för det stannar upp möjligheten att klara upp brott. Utan ett effektivt rapporteringssystem blir det genast mycket svårare.

Jag vill också säga att det är många poliser som gör ett väldigt bra arbete, men också solen har fläckar. Det ska vi inte sticka under stol med. Vi har en hel del uppmärksammade fall där grova fel har begåtts, typ REVA-kontrollerna, registrering av romer och så vidare, som vi måste komma till rätta med. Så här får det inte gå till. Jag vill ändå påstå att de flesta poliser försöker, utifrån sina förutsättningar, att göra ett så bra jobb de kan.

Polisförbundet tog fram en undersökning för ungefär ett år sedan. Den tog upp miljön som poliser arbetar i och att man upplever att det är väldigt lågt i tak. Det har vi också sett en del exempel på. Jag och Västerpartiet menar att de poliser som jobbar längst ut och faktiskt träffar de människor som är i nöd har en väldigt viktig uppgift. De har många idéer och förslag till förbättringar, men de poliser som har vågat komma med konstruktiv kritik har behandlats osjyst. Det tycker jag är fel. Det ska vara en lärande organisation där de anställda får bidra med förslag och idéer.

Reservation 1 handlar om ett nordiskt polissamarbete. Det är något som vi trycker hårt på. Vi tror att det skulle öka effektiviteten, förbättra polisens arbete och förebygga brott.

Sverige har brist på poliser i stora gränsområden, och vi måste tillsammans använda de få poliser som finns i respektive land på ett effektivare sätt. Utredning SoU2011:25 innehöll ett förslag till en modell för polisiär samtjänstgöring i Norden. I betänkandet svarar utskottsmajoriteten att frågan bereds, och den har nu beretts ett bra tag. Jag undrar om ni har någon aning om när det skulle kunna komma ett förslag.

Vår reservation 2 handlar om elpistoler som komplement till andra vapen som polisen har. Som vi alla vet har vi haft fall där polisens användning av vapen har fått dödlig utgång. Ändå har Polisstyrelsen nekat polisen att utrustas med elpistoler.

Vi menar att poliser i en akut situation, till exempel vid en insats mot en psykiskt sjuk och våldsam person, borde ha tillgång till ett alternativ som elpistol. Utskottet finner inte skäl att införa möjligheten för polisen att använda detta alternativ utan stöder utredningen, som anser att ett införande av elpistoler inte nämnvärt skulle minska risken för att poliser tvingas använda skjutvapnet vid en nödvärnssituation.

Vänsterpartiet tycker att med de erfarenheter som vi har i dag vore det på sin plats att återigen titta på den här frågan, eftersom användning av elpistoler framdeles kanske skulle lösa en hel del i akuta situationer.

Vi har också reservation 12, som jag har yrkat bifall till, om rekrytering av unga till kriminalitet. Jag har många gånger hört utskottsrepresentanter stå i den här talarstolen och tala om kampen mot den grova organiserade brottsligheten. Och vi vet i dag att rekryteringen till kriminella organisationer, nätverk och verksamheter ökar. Det är inte fråga om tonåringar, utan det är nere i åtta nio års ålder.

Det är många faktorer som förklarar varför unga, redan vid åtta till elva års ålder, blir springpojkar i någon kriminell verksamhet. Det kan låta som ett specifikt storstadsproblem, men det är det inte. Det finns också på andra håll i landet.

Jag tycker att en av våra viktigaste uppgifter är att strypa tillströmningen till de kriminella nätverken och organisationerna. Därför är jag ganska besviken på att jag inte har fått någon med mig på den här reservationen, som går ut på att tillsätta en parlamentarisk utredning för att förebygga denna rekrytering.

Regeringen har satsat på sociala insatsgrupper. Javisst, det är ett sätt att ta itu med problemet. Jag tror också att de kan bli fler och att de kan bli bättre. Jag tycker att regeringen borde titta mer på professor David Philip Farringtons forskning. Han fick kriminologpriset 2013. Han och andra forskare vill ha brottsförebyggande åtgärder mycket tidigt i livet. Det skulle spara stora summor av skattebetalarnas pengar och samtidigt minska brottsligheten och öka människors livskvalitet.

Jag anser att vi måste ge unga en möjlighet, och de kommer att välja bort kriminalitet om det finns andra möjligheter. Man väljer inte, när man är åtta nio år, att bli springkille åt en kriminell organisation. Och många vill hoppa av kriminaliteten. I Göteborg är det en stor ökning av dem som vill hoppa av. Och den dagen de vill lämna kriminaliteten måste det finnas ett starkt stöd, för de får det inte lätt.

Tyvärr fick jag inte stöd i den här frågan.

När det gäller reservationer om vapenbrott vill jag deklarerera vår ståndpunkt. Vi ser allvarligt på de skjutningar som förekommit. För oss är det viktigt att straffet för grovt vapenbrott skärps. Eftersom ett förslag är aviserat väljer jag att inte reservera mig utan har det som ett särskilt yttrande.

Till sist: Sverigedemokraterna drar sig inte för att i denna talarstol överdriva och hacka på dem som har kommit till vårt land av olika skäl. Det är rent rasistiska påståenden. Förslaget att kriminalisera tiggeri är

som att kriminalisera fattigdom. Det är inget fel att vara fattig, Richard Jomshof.

Sverigedemokraternas politik är hårdare tag, typ: Lås in dem och kasta bort nyckeln! Men när har någon hört Sverigedemokraterna göra en analys av hur vi ska komma åt brottsligheten?

Vi kommer åt brottsligheten genom att bekämpa sociala och ekonomiska klyftor, inte genom att sänka skatterna med 130 miljarder. (Applåder)

Anf. 9 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Herr talman! Kampen om verkligheten tycks tillta ju mer vi närmar oss valrörelsen. Vi har fått höra ett påstående taget ur luften om att regeringen i dag skulle ha lagt fram ett sparförslag på polisen.

Det har varit en svår tid för Europa. Det har varit tufft även för Sverige. Regeringen har skött ekonomin på ett bra sätt och får bra betyg. Regeringen har också fört en ekonomisk politik som har stimulerat ekonomin i svåra tider. Men nu vänder ekonomin, och då ska vi inte fortsätta stimulera. Regeringen säger att ökningen av anslag ska minskas. Man ska alltså inte spara; man ska inte öka anslagen lika snabbt. Detta högg Socialdemokraterna förstås snabbt på.

Det hade varit bättre om Socialdemokraternas företrädare hade förklarat utspelet om 10 miljarder i faktiska besparingar i de statliga myndigheterna och berättat hur många poliser det skulle omfatta. Men det var väl inte lika intressant, antar jag.

Vi gör en del förändringar inom polisen eftersom vi ser en del problem. Jag vill dock inte gå så långt som att säga att svensk polis är dålig. Svensk polis är bra, håller hög standard, är välutbildad och gör ett bra jobb. Men det finns förbättringspunkter.

Brottsförebyggande rådets rapport användes tidigare i debatten, men jag kände inte riktigt igen mig. Därför ska jag använda lite tid till att påminna om vad Brottsförebyggande rådet skriver i rapporten.

Punkt 1: Ett av målen för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten. Brottsförebyggande rådets slutsats är att brottsligheten minskar, vilket rimligen borde vara bra och borde innebära att utvecklingen i samhället, den utveckling som genererar brottslighet, går åt rätt håll. Men det har ni tydligen inte läst ut ur rapporten.

Punkt 2: Ett av målen för kriminalpolitiken är att öka tryggheten hos människor. Tryggheten ökar hos människor, vilket naturligtvis är bra.

Punkt 3: Polisen har blivit mer synlig, vilket borde vara bra.

Punkt 4: Det genomförs i dag mer planlagda brottsförebyggande insatser än tidigare, vilket borde vara bra. I och för sig kan det bli ännu bättre, men dit ska vi.

Punkt 5: Polisen åtnjuter högt förtroende, faktiskt högre än före regeringsskiftet, vilket borde vara bra.

Punkt 6: De flesta är nöjda med polisens bemötande. Det borde också vara bra, men det är första gången det undersöks.

Punkt 7: Handläggningstiderna har blivit kortare, dock med något undantag på vissa myndigheter vad gäller vapenhantering. Det borde också vara bra.

Vi är dock inte nöjda med allt. Visst har vi satsat mycket resurser, och vi har fört en ekonomisk politik som har gjort att vi har haft råd att

satsa dessa resurser. Vi har gjort en stor satsning på polisen, vilket en del av oppositionen vill ta äran för. Kanske hade de gjort det själva om de suttit kvar vid regeringsmakten. Men vi ser ett behov av att få en mer lärande organisation, och vi ser en alltför stor spretighet. Därför har vi i politisk enighet kommit överens om att polisen måste omorganiseras så att de alltför många myndigheterna blir en myndighet.

Inriktningen på detta arbete är klar. Vi ska ha en lokalt baserad och förankrad polis. Polisen ska finnas där brottsligheten sker. Vi ska ha färre chefsnivåer, vilket skapar förutsättningar för en bättre dialog inom organisationen och ger större möjlighet att de beslut som tas också verkställs längst ned. Det får inte vara för många kockar. Det är få organisationer med många chefsnivåer som fungerar bra.

Vi får också en rikspolischef som kommer att kunna agera som chef. Ibland tycker jag lite synd om nuvarande rikspolischefen som de facto inte har något mandat. Det är länspolismästarna som bestämmer, men många gånger får rikspolischefen utstå oförskyldd kritik när han inte har någon möjlighet att ge de order han nog skulle vilja göra.

På Rikspolisstyrelsens styrelsemöte i dag fick vi information om att it-systemet PUST, som fungerade på Javaplattformen men dess värre inte alls fungerar på den nya plattformen, kommer att läggas ned. Jag tror att det är ett korrekt beslut.

Om jag hade varit justitieminister hade jag varit bekymrad. Jag kan lova tidigare talare att justitieministern har varit mycket bekymrad och att det har funnits en nära dialog om hur detta arbete har skötts.

Jag tror inte att rikspolischefen hade uppsåt att upphandla ett dåligt system. Det kan dock finnas en lärdom att dra, för det är inte första gången detta sker inom en statlig myndighet. Det har även skett i Försvarsmakten, Skatteverket och Försäkringskassan.

Därför måste upphandlingskompetensen i statliga myndigheter och statlig förvaltning bli mycket bättre vid köp av sådana här komplicerade system. Låt mig hårdra det något: Det vore bra om juristerna på våra verk hade samma kontraktskompetens som de amerikanska bolagens jurister.

Vi har haft en diskussion om uppklaringsprocenten, och den är för låg. Vi ska dock ha klart för oss att antalet uppklarade personbrott har ökat med 9 procent mellan 2006 och 2012. Det kan givetvis bli bättre.

Tidigare i dag diskuterade vi den civila kompetensen. Antalet civilanställda har ökat. Det har inte minskat, vilket man har låtit påskina från talarstolen ett antal gånger. Tittar vi på propositionslistan ser vi att det snart kommer en proposition till riksdagen om utökade befogenheter för de civilanställda inom polisen. Det finns helt enkelt anledning att ta in yrkeskompetens som kan göra polisens utredande verksamhet mycket effektivare.

Vi har även diskuterat vapen. Det ska jag stanna lite vid, för det är viktigt. Vi tycks ha samma uppfattning om att det är viktigt att ta hand om illegala vapen. Vi har fått ordning på vissa vapen, de legala vapnen. Tidigare hade vi problem med stulna hagelgevär som med avsågade pipor användes vid rån. Det fick vi ordning på genom en restriktiv vapenlagstiftning som kräver vapenskåp. Vi hade problem med att militära vapen stals. Vi fick ordning på det när vi låste in vapnen på regementena.

Detta innebär att den som i dag vill komma åt vapen tar smuggelvägen, och det måste vi givetvis bekämpa. Därför kommer en proposition

levereras i vår, precis som Vänsterpartiets företrädare sade, som innebär en mer restriktiv vapenlagstiftning med fokus på illegala vapen.

Jag vet att det är många runt om i Sverige som är med i Frivilliga skytterörelsen eller som använder vapen för jakt som känner oro på grund av en tidigare utredare. Men en utredares förslag är inte regeringens förslag. I regeringens proposition kommer fokus att ligga på illegala vapen, inget annat.

Det innebär att vi i Alliansen har tagit initiativ till att vi i utskottstexten gör klart, även för polismyndigheten, att man ska ha samma tillämpning över hela landet, det står på s. 44 i betänkandet, och att det är viktigt att man har en god dialog med skytterörelse och jägarorganisationer. Det är nu ett krav från utskottets sida efter ett initiativ just från Alliansen.

Samtidigt blir jag lite bekymrad när jag hör olika företrädare från de andra oppositionspartierna säga att det här med elpistol är någonting som vi i riksdagen tydligen ska besluta om och trycka på. Det tycker jag är fel väg att gå. Det finns en diskussion om Finland, där man ibland kan ha tillgång till elpistol. Men de facto har Finland fler skjutningar med polisiära vapen än vad vi har i Sverige. Detta är en fråga som man bör titta på lite mer noggrant än att helt enkelt bara fatta ett beslut från höften när ett krav om mer beväpning framställs.

Jag blir lite bekymrad över Sverigedemokraternas lättsinniga inställning till vapen. De har en reservation där de säger att samtliga, alla, mynningsladdade vapen – man till och med kursiverar orden – efter 1890 ska vara licensfria. Jag skulle vilja uppmana Sverigedemokraterna att fundera lite grann på det. Det kommer nämligen att innebära att även granatkastare och granatgevär blir licensfria. Ta och titta över er politik ett varv till! Det vore ingen bra utveckling.

Det finns anledning att se framåt. Politik fungerar ju på det sättet att vi löser vissa problem, men vi kan få nya. Vi i Alliansen jobbar nu ihop ett program tillsammans med olika utgångspunkter till skillnad från dem i oppositionen som ni har hört, som inte alls har samma uppfattning om någonting.

Jag skulle kunna stå här ganska länge och lägga fram en del förslag som vi moderater vill ha. Vi vill till exempel förstärka basen i svensk polis, se till att bättre premiera duktiga poliser, införa underrättelsegaranti för målsägande, skapa fler vägar in i polisen för anställningar och ha fler lokala poliskontor. Men det skulle ta alldeles för lång tid att nämna alla dessa punkter.

Herr talman! Jag yrkar bifall till justitieutskottets förslag i betänkandet.

Anf. 10 ELIN LUNDGREN (S) replik:

Herr talman! Jag skulle vilja be Krister Hammarbergh utveckla det här med pengarna lite grann. Det utspel som har kommit från hans finansminister i dag – jag har det som Anders Borg har skrivit här – handlar om pris- och lönenivåer i samhället. När de ökar brukar man också räkna upp pengarna för att det inte ska försvinna pengar från verksamheterna.

Från 2016 innebär det en besparing på ca 1,1 miljard kronor, står det i Anders Borgs papper. Krister Hammarbergh säger att vi inte kan veta vad detta betyder för polisen. Om man räknar på det och tittar på hur stora de olika myndigheterna är i dag skulle det innebära 90 miljoner

kronor för polisen. Det är pengar som helt enkelt försvinner. Det blir alltså mindre pengar hur man än vänder och vrider på det.

Om det nu inte ska fördelas proportionerligt och om inte polisen ska bära sin del av minskningen – hur mycket mindre pengar kommer det i så fall att tillskjutas polisen? Är det mindre? Är det 70–80 miljoner? Är det kanske till och med mer – 100–110 miljoner? Det undrar man. Om polisen nu inte ska bära detta alls kan man inte låta bli att vara nyfiken på vilka myndigheter som i så fall ska få bära hela minskningen.

Det är trevligt att höra att justitieminister Beatrice Ask absolut har varit bekymrad över utvecklingen med PUST Siebel som vi har talat om tidigare. Men det räcker inte så långt att vara bekymrad i politiken; det räcker ingenstans alls, faktiskt. Där har vi har inte sett någon aktion från Beatrice Ask.

Jag skulle vilja be Krister Hammarbergh utveckla det här med pengarna.

Anf. 11 KRISTER HAMMARBERGH (M) replik:

Herr talman! Ordet bekymrad var precis det som Elin Lundgren använder två gånger i anförandet. Man borde vara bekymrad, säger hon. Justitieministern är bekymrad. Detta har fått konsekvenser. De personer som har varit ansvariga för it-systemen finns inte kvar inom polisen. Men det är inte ministern som har gjort detta, så du kan inte anmäla henne för ministerstyre.

Jag är glad över att Elin Lundgren tar upp besparingsförslagen. Det är helt riktigt att vi har sagt att när tiderna vänder kan vi inte ha samma ökningstakt av anslagen. Polisen har anslag på över 20 000 miljoner kronor. Det är anslag som vi har ökat med ungefär 3 000 miljoner kronor de senaste åren. Vi har alltså inte varit snåla gentemot polisen, och vi kommer inte att vara snåla i fortsättningen heller. Men vi kommer att kräva mer effektivitet.

Nu har Elin möjligheten att förklara hur mycket 10 miljarder motsvarar i polisverksamheten. Om hon är upprörd över vad hon uppfattar som en besparing på 1 miljard undrar jag om hon är 10, 5 eller 20 gånger mer upprörd gentemot sin egen ekonomiska talesperson. Är det 900 miljoner för polisen, alltså nästan 1 miljard? Eller hur mycket pengar hade ni tänkt spara? Ni har ju ett budgethål på 12 miljarder som ni ska täcka.

Anf. 12 ELIN LUNDGREN (S) replik:

Herr talman! Det finns en stor skillnad här. Det är att Krister Hammarberghs parti har lagt fram ett skarpt, siffersatt förslag i dag. Vi socialdemokrater har inte lagt fram något skarpt förslag. Det betyder att det inte finns så mycket att prata om i det sammanhanget.

Jag noterar att Krister Hammarbergh konsekvent undviker att tala om det konkreta förslag som hans minister har lagt fram. Han vill inte säga någonting om vad det kommer att innebära för polisen i siffror och resurser framöver.

När det gäller polisens resultat – bortsett från de ekonomiska – satt Krister Hammarbergh och jag i morse i samma möte med rikspolischefen. Då sade rikspolischefen själv att han är orolig för att utredningsresultatet inte går upp. När jag lyssnade på Krister Hammarbergh i talarstolen valde han att lyfta fram en del andra saker gällande trygghet och så

vidare som vi är överens om. Det är naturligtvis positivt att människor upplever en ökad trygghet. Men jag tycker att det är väldigt – jag vet inte riktigt vilket ord jag ska använda – dåligt att polisen inte löser fler brott. Jag förutsätter att Krister Hammarbergh också tycker det med tanke på att det är polisens huvuduppdrag, kan man väl säga.

Framöver är jag bekymrad och orolig. Man kan använda vilka ord man vill. Till skillnad från justitieministern och alliansregeringen är jag i opposition och har inget ansvar, så jag kan vara bekymrad men jag kan inte agera så mycket. Men det kan ni göra. Det ni har gjort är att dra ned på pengarna till polisen. Hur jag än vänder och vrider på det får jag det till det, och jag undrar hur det ska ge ett bättre polisarbete i framtiden.

Anf. 13 KRISTER HAMMARBERGH (M) replik:

Herr talman! I morse satte Elin Lundgren sitt namn under bland annat det faktum att utsattheten för brott minskar. Hon hade inga invändningar då.

Man kan ha en lång diskussion om vad som står i årsredovisningen. Men du har konstaterat själv att brottsligheten minskar, och du har godkänt årsredovisningen nu på morgonen.

Elin Lundgren säger att hon inte har något ansvar. Nej, jag måste säga att jag uppfattar er som ansvarslösa tämligen ofta. Även som riksdagsledamot har man ett ansvar för att se till att vi har en bra och fungerande lagstiftning, men också för att se till att vi har en fungerande ekonomi.

Nu väljer ni att göra det enkelt för er och säga: Jag har inget ansvar, och därför kommer inte vi att redovisa hur vi skulle styra Sverige ekonomiskt. Ni saknar 12 miljarder i ett budgethål. Ni undviker frågan när ni själva har lagt fram besparingsförslag på de statliga myndigheterna på 10 miljarder. Sedan vill ni ha svar från regeringen på vad den har tänkt göra.

De förslag vi har lagt innebär att vi kommer att fortsätta att öka anslaget, men i lägre takt. Det är alltså inga besparingsförslag. Det innebär att anslagen ökar, men i lägre takt. Hur ska ni spara på polisen med de tio miljarderna? Det är en fråga som fortfarande är obesvarad.

(Applåder)

Anf. 14 LENA OLSSON (V) replik:

Herr talman! Jag hade några frågor till majoriteten, och jag kan börja med Krister Hammarbergh från Moderaterna. Det gäller det nordiska polissamarbetet.

Vi anser att man till stor del skulle kunna använda den nordiska polisen gemensamt och därmed bevaka mycket större områden än man gör i dag. De människor som bor i de glesare befolkade områdena skulle då få en trygghet i att det finns en polis.

Det finns ett speciellt stycke i utredningen där ett förslag om sam-tjänstgöring läggs fram. Svaret i betänkandet är att det bereds. Jag ställde frågan: Ungefär när beräknar man att ha ett förslag i frågan?

Krister kommenterade det här med elpistoler. Vi vill inte att man ska införa det direkt, utan att man ska titta på frågan igen. Vitsen med det här är att dödsskjutningar, som är en katastrof för den som för evigt är borta och för den polis som har ställts inför en akut situation, kan bli färre. Hade det varit en elpistol som använts hade personen nästan med hundra procents säkerhet överlevt.

Anf. 15 KRISTER HAMMARBERGH (M) replik:

Herr talman! Det var bra med det förtydligandet, Lena Olsson. Det är bra att titta på det här också, för vi vill inte ha en värre situation. Jag tror att alla är beredda att titta på det här i den mån det annars skulle innebära att man får fler onödiga skjutningar och fler som skadas i onödan. Vi kan alltså lämna det.

Jag är jätteglad att du tar upp det nordiska polissamarbetet, eftersom det rör sig om den region och den valkrets som jag kommer från. Det här bygger på ett tillkännagivande från en motion som jag skrev. Jag är alltså väldigt otålig, jag också. Lösningen på det här tillkännagivandet blev att man tog det i ett nordiskt perspektiv. Det togs upp i Nordiska ministerrådet och man gjorde rapporter.

Jag tycker också att arbetet går långsamt. Det är mycket mutter och skruv när det gäller hur man ska kunna reglera myndighetsutövningen, och det finns en hel del problem i detta. Vi bestämmer inte ensidigt från Sveriges sida hur det här ska gå till, utan agendan sätts tillsammans med andra länder. Jag vet att företrädare från Justitiedepartementet var uppe för ett par veckor sedan i Norrbotten och gränstrakterna i Tornedalen.

Jag är otålig, precis som Lena, och jag vill gärna se att det här kommer i verkställighet, inte minst därför att det var mitt eget initiativ som låg till grund för detta.

Anf. 16 LENA OLSSON (V) replik:

Herr talman! Det är bra att få höra att det rör sig i den här frågan. Vi skulle få en mycket bättre effektivitet från polisens sida om vi, så att säga, kunde utnyttja varandra.

Jag har en annan fråga med anledning av att Krister Hammarbergh och företrädare för olika partier tar upp just det här med grov kriminalitet och de gängrelaterade frågorna. Vi har tagit upp i vår reservation att rekryteringen till de här nätverken och organisationerna ökar. Man ser en ganska stor ökning – jag har lagt ned mycket tid på det här. Ett sätt att få hejd på den här utvecklingen vore att inte bara jobba med de här sociala insatsgrupperna utan även tillsätta en utredning tillsammans med forskare och experter på området. Så länge det går att rekrytera fortlever den grova och organiserade kriminaliteten. Det borde vara prio ett för oss allihop i den här kammaren att få stopp på det här.

Jag skulle vilja höra, eftersom jag tycker att det här är väldigt allvarligt, om det bara är de här sociala insatsgrupperna som är aktuella eller om man kanske skulle kunna tänka sig att diskutera att tillsätta en parlamentarisk utredning på området.

Anf. 17 KRISTER HAMMARBERGH (M) replik:

Herr talman! Det är ett allvarligt område, och Sverige var lite yrvaket när vi släppte in den här typen av brottslighet. Det tog lång tid innan Sverige reagerade. Men sedan ett par år har vi en bättre samverkan mellan myndigheter. Den kan säkerligen fortsätta att utvecklas just när det gäller själva brottsbekämpandet och den utredande delen. Här kommer vi säkerligen tillsammans att lägga många förslag, till exempel att det ska vara lättare – det kommer en proposition redan i vår – att förverka medel och göra det mindre attraktivt att tjäna pengar på grov organiserad brottslighet.

Jag är också glad att Vänsterpartiet uppskattar de sociala insatsgrupperna. Jag tror, precis som Lena Olsson, att det här kan vidareutvecklas och spridas åt fler håll men också röra även äldre som ligger i riskzonen. Det finns en del försöksverksamhet kring det, inte minst i Stockholms förorter. Man börjar med att hantera deras situation och hjälper dem att skaffa en utbildning och ett arbete som gör att de inte söker sig till den här typen av grupperingar.

Från Moderaternas sida vill vi också titta på möjligheten att stiga av den här verksamheten. Man kan göra insatser även den vägen, och det är viktigt.

Anf. 18 ROGER HADDAD (FP):

Herr talman! Det är inte många punkter som de rödgröna och Sverigedemokraterna är överens om. Tittar vi på motionsbehandlingen när det gäller det polisiära är de inte överens om en enda punkt. Jag yrkar därför bifall till utskottets förslag och avslag på samtliga motioner.

Betänkandet *Polisfrågor* lyfter upp en rad viktiga aspekter kring polisens metoder och befogenheter men också frågor om vapenbrott. Dock tas inte polisutbildningen upp, vilken några väljer att debattera i dag. Den är inte föremål för behandling i betänkandet.

Ett antal motioner lyfter upp polisens närvaro och brottsförebyggande arbete. Här beklagar jag att Sverigedemokraterna nästan går fram med pansarvagnar. Kräkmedel och insatsstyrkor ska sättas in i det förebyggande arbetet. Det är inte brottsförebyggande, Richard Jomshof!

Vi har ett pågående arbete lokalt med att ta fram en modell för hur vi bättre kan bedöma och följa upp det förebyggande arbetet. Det görs, dels i och med de sociala insatsgrupperna som har nämnts, dels i och med andra utanförskapsrelaterade satsningar som integrationsministern och justitieministern tidigare har meddelat, bland annat inom skolområdet. Det är också ett koncept som många kommuner och lokala myndigheter uppskattar.

En punkt som jag särskilt vill lyfta upp är det uppdrag som Rikspolisstyrelsen har att ta fram nya rekommendationer när det gäller hämtning och avvisning av barn från skola eller sjukhus. Det tas också upp i betänkandet. Vi är angelägna om att dessa platser förblir zoner som är fredade från polisiära insatser. Dess värre har polisens rekommendationer dröjt, men jag vet att det finns ett förslag till en föreskrift som just nu granskas rättsligt av Rikspolisstyrelsen och som ska rekommendera polisen att inte gå in och hämta barn på skolor när det gäller avvisningsärenden.

En annan viktig del i betänkandet som Folkpartiet och regeringen nu lägger fram förslag kring, herr talman, är att angripa förekomsten av vapen i kriminella gäng. Det är ett problem med alltmer tillgängliga och dessutom farliga vapen. Vapenamnestin som vi nyligen genomfört är *ett* sätt att få bort detta problem, men statistiken på området är inte fullständig.

Tittar man på hur det ser ut i polisens uppgifter från 2011 för Göteborg, Stockholm och Malmö ser man att det förekom 84 skjutningar i Göteborg, varav ungefär hälften var gängrelaterade, över 300 skjutningar i Malmö och 190 skjutningar i Stockholm. Detta kräver att vi aktivt identifierar de kriminella gängerna och underlättar polisens metoder att inhämta uppgifter så att man kan lagföra de här personerna. Alliansregeringen har

också aviserat skärpta minimi- och maximistraff för grovt vapenbrott, vilket vi återkommer till.

Herr talman! Jag vill också göra några kommentarer kring arbetet mot terrorism och grov organiserad brottslighet som är av gränsöverskridande karaktär. Detta kräver internationell samverkan, vilket kräver att våra underrättelsetjänster tillsammans med andra europeiska underrättelsetjänster samarbetar bland annat när det gäller insamling av passageraruppgifter.

Jag hör att Miljöpartiet vill omförhandla detta, ja till och med riva upp det, som man skriver i betänkandet. Det kan vi inte ställa oss bakom, utan EU har ett avtal med USA, Kanada och Australien, och vi samarbetar med våra europeiska kolleger. Det har visat sig vara ett effektivt sätt att bekämpa terrorism.

Folkpartiet försvarar den metoden, men vi har både i utskottet och i debatten sagt nej till lagring även av känsliga uppgifter, vilket bland annat Sverigedemokraterna har motionerat om i det här betänkandet. Lagring av känsliga uppgifter innebär att man utöver basuppgifter om personnummer, adress och till exempel om man tycker om vegetarisk mat eller inte även ska samla in uppgifter om religionstillhörighet, partitillhörighet, sexuell läggning och fackliga uppgifter. Det har vi sagt nej till.

Vi har, som kollegan från Vänsterpartiet tog upp här tidigare, precis haft ett uppmärksammat fall i Sverige där ett register över 4 000 personer som råkar vara romer har kritiserats mycket hårt även av Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden. Det är en signal att vi inte kan registrera hur som helst och lagra uppgifter hur som helst. Men att helt avskaffa de här viktiga avtalen skulle nagga det här effektiva antiterrorismarbetet i kanten. Jag noterar att Miljöpartiet är relativt ensamma på den punkten.

Herr talman! Alliansregeringen och Folkpartiet har satsat på rättsväsendet. Det här är konkreta delar inom polisyrket, och det finns risk att vi går in i detaljer kring vilka vapen man ska använda och exakt vilka moment man ska ha i polisutbildningen. Det måste vi överlåta på professionen.

(Applåder)

Anf. 19 JOHAN LINANDER (C):

Herr talman! I dag debatterar vi polisfrågor. I betänkandet behandlas 167 motionsyrkanden. 167 yrkanden – det visar verkligen vilket intresse det finns för polisiära frågor i Sveriges riksdag.

Det är också intressant att vi trots 36 reservationer och fem särskilda yttranden är överens om de stora övergripande polisfrågorna. Det är viktigt. Just nu genomgår nämligen svensk polis den största förändringen på årtionden, och det är bra att vi alla visar att oavsett eventuell politisk majoritet efter valet i höst är den utpekade vägen den som Polisorganisationskommittén har angett och alliansregeringen senare har föreslagit. Det är den vägen svensk polis ska gå.

Svensk polis är inne i processen med att ställa om till en nationell polismyndighet från den 1 januari 2015. Omorganisering innebär alltid att kraft tas från den vanliga verksamheten – det är ofrånkomligt. Men samtidigt visar polisen i Sverige på både goda och mindre goda resultat, som inte kan härledas till omorganiseringen.

Vi börjar med det mindre bra. Det är ett misslyckande att effektiviteten minskar i utredningsverksamheten. Vi måste lyckas nå en högre utredningsprocent än dagens, inte minst för mängdbrottsligheten – den typ av brott som många av medborgarna kan råka ut för.

I dag på ett möte på Rikspolisstyrelsen, där några av oss sitter med, diskuterade vi den minskade andelen uppklarade brott. En av förklaringarna var att många av de brott som utreds i hög utsträckning minskar, till exempel snatteri och trafikbrott, där man ligger på en hög utredningsprocent. Färre av den typen av brott anmäls, och det leder till att den totala andelen uppklarade brott minskar.

Det är en del av förklaringen, men jag tror att det är långt ifrån hela. Det finns mycket mer att göra för att vi ska kunna klara upp en större andel av brotten som anmäls.

I dag måste man också påpeka att polisens it-system, det som kallas PUST eller PUST Siebel, har varit ett misslyckande. Som vi vet har rikspolischefen i dag meddelat att det systemet ska avvecklas och att man går tillbaka till det äldre systemet. Även om det här har kostat pengar var det nog nödvändigt att fatta det beslutet. Det är klart att det inte är enkelt när man har satsat mycket och verkligen kämpat för att det ska fungera. Det var också en god tanke i grunden, att fler av de vanliga brotten, som inte är särskilt svåra att utreda, ska klaras upp direkt på plats. En god tanke låg bakom systemet. Det var den tanken som PUST byggdes för, men den tekniska plattformen har inte fungerat. Därför var rikspolischefen tvungen att fatta det beslutet i dag.

Samtidigt visar svensk polis andra väldigt goda resultat. En av polisens viktigaste uppgifter är att förebygga brott och öka tryggheten i samhället.

Brottsförebyggande rådets nationella trygghetsundersökning visar att polisen gör ett allt bättre jobb. Andelen vuxna som känner otrygghet när de går ut sent på kvällen i området där de bor har minskat från 21 procent 2006 till 15 procent 2013. Det är en fantastiskt bra utveckling på dessa sju år med Alliansen i regeringsställning. Mer än en halv miljon färre personer känner otrygghet när de går ut på kvällen jämfört med för sju år sedan. Men 15 procent är fortfarande för mycket. Det finns också vissa grupper, till exempel kvinnor, där en högre andel känner sig otrygga. Vi måste fortsätta jobba med de här frågorna.

Man kan titta på brottsutvecklingen på olika sätt. Ett sätt är att titta på antalet anmälda brott. Nu kan vi se att den nästan evigt stigande kurvan för brottslighet och allt fler anmälda brott faktiskt har brutits. Det är positivt, och vi vet dessutom av Brås undersökning att anmälningsbenägenheten ökar för många av de brott som begås. Fler anmäler alltså det brott de har utsatts för.

Men det är ett trubbigt sätt att mäta brottsligheten. Ett bättre sätt är att göra som i den nationella trygghetsundersökningen, nämligen fråga människor: Har du utsatts för brott? Den frågan har ställts, och även där är utvecklingen bra. I den rapport som togs fram under 2006 svarade 13,1 procent att de hade utsatts för något brott under det föregående året. I motsvarande undersökning som kom i januari i år svarar 11,4 procent att de har utsatts för brott. Det kanske inte låter så mycket med en nedgång från 13,3 procent till 11,4 procent. Men i faktiska tal är det ungefär 150 000 färre personer som utsatts för brott under ett år. 150 000 färre

brottsoffer är en väldigt bra utveckling och ett jobb som polisen gör på ett bra sätt.

Även förtroendet för polisen och för rättsväsendet i stort utvecklas positivt. Under de här sju åren har andelen som svarar att man har stort förtroende för polisen och rättsväsendet ökat med 6–7 procent upp till 61 procent. Det kan bli bättre, men utvecklingen går åt rätt håll.

Eftersom polisen ofta får mycket negativ kritik är det viktigt att lyfta upp även den här bilden av svensk polis. Om man enbart följer medierna kan man ibland få en helt annan bild. Visst finns det poliser som gör fel. Det finns poliser som inte borde vara poliser, och det finns chefer inom polisen som fattar fel beslut. Men om vi tittar på poliskåren och de civilanställda inom polisen är det nästan 28 500 väldigt duktiga, engagerade och målmedvetna anställda inom polisen. Varje dag går de till sitt jobb för att göra vårt land lite tryggare att leva i.

I de yrkanden och reservationer som finns i betänkandet kan man säga att en del av förslagen är lite sent ute. Ett exempel är straffskalan för vapenbrott, där utredningen redan är klar och proposition kommer alldeles strax. Minimistraffet för grovt vapenbrott kommer att höjas.

Regeringen har under de senaste veckorna lagt fram en lång rad förslag om till exempel förbud mot tvångs- och barnäktenskap, åtgärder mot id-kapningar och fakturabedrägerier, bättre utbildning för nämndemän, höjt straff för mord och mycket mer.

Det händer mycket inom rättspolitik, och det kommer att hända ännu mer under våren. Centerpartiet och Alliansen visar tydligt vilken rättspolitik vi står för. Det skulle vara intressant att få höra vilken rättspolitik det rödgröna regeringsalternativet står för.

24 reservationer i detta betänkande är röda, gröna eller rödgröna. Men bara en enda av de 24 står Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet bakom gemensamt. 23 visar alltså på splittring i den rödgröna rättspolitik. Miljöpartiet och Vänsterpartiet sitter intill varandra där borta, och de har betydligt fler reservationer gemensamt. Ska vi tolka det som att det är Vänsterpartiets och Miljöpartiets rättspolitik som kommer att gälla i ett rödgrönt regeringsalternativ? Vem vet? Ge oss besked! Det är inte en enda dag för tidigt.

Vad ska man säga om Sverigedemokraternas anförande? Visst finns det problem med segregation, problem med utanförskap, problem med ungdomsgång och problem med brottslighet i förorter. Men Sverigedemokraternas förskräckliga generaliseringar, spridande av myter och utpekande av invandrare som grupp som ansvariga för alla problem och allt ont som finns skapar bara en enda sak. Det skapar ett ännu större utanförskap, ännu fler unga, arga människor med förlorad tro på framtiden och ännu mer problem.

De som begår brott ska, oavsett om de är av svensk eller någon annan etnisk härkomst, behandlas på samma sätt. De ska förhoppningsvis åtalas och dömas. Det är generaliseringarna som blir så fel. Sverigedemokraterna har inte en enda lösning på de problem som finns. De skapar bara mer problem.

Med det, herr talman, vill jag yrka bifall till utskottets förslag i betänkandet och avslag på samtliga reservationer.

Anf. 20 ELIN LUNDGREN (S) replik:

Herr talman! Jag skulle vilja fråga Johan Linander om de neddragningar som Moderaternas Anders Borg har presenterat i dag. Har Centerpartiet och Johan Linander någon specifik uppfattning om vad det kan komma att innebära för polisens verksamhet framöver?

Krister Hammarbergh ville inte ge några svar på frågan vad det kan komma att betyda. Jag förutsätter att ni inom Alliansen har haft en diskussion om det, och kanske Johan Linander kan svara på det. Jag utgår från att det med minskade resurser inte kommer att bli en större uppkläring av brott, något som jag tror att vi är överens om är ett problem.

Jag bollar helt enkelt frågan till Johan Linander.

Anf. 21 JOHAN LINANDER (C) replik:

Herr talman! Vi kanske ska börja med någon sorts grundredovisning av vad pris- och löneomräkning är. Varje år fastställs den procent som ska täcka den allmänna pris- och löneomräkningen i de statliga myndigheterna. Jag tror att de flesta kommuner jobbar på samma sätt. Det skiftar såklart i de olika verksamheterna beroende på hur löneavtalen sluts. En del branscher får vissa år högre löneuppräknings än andra. Detsamma gäller prisutvecklingen, som just nu i princip är noll, eller vi kanske till och med har deflation, det vill säga priserna går ned.

För 2014 har vi haft en mycket hög pris- och löneomräkning i statens verksamheter. Alliansregeringen har satt procenten väldigt högt. Till exempel hamnar polisen på plus när det gäller PLO:n. Pris- och löneökningarna har inte varit lika höga som det som man fått täckning för, och det har blivit pengar över.

Om vi tittar tillbaka ett antal år ser vi att det har skiftat kraftigt. Vi kan gå tillbaka till ett år när justitieministern hette Thomas Bodström och tillhörde Elin Lundgrens parti. Polisledningen gick ut och sade de att med en så låg pris- och löneomräkning aldrig kommer att klara sin verksamhet, och facket rasade. Så lågt ligger vi definitivt inte och har inte gjort under ett enda av de sju, snart åtta, år som vi hittills lagt upp budgetar.

Ja, det är sant att PLO:n kommer att bli lägre för 2015 och 2016 än vad den varit jämfört med den rekordhöga uppräknings 2014, men det betyder inte att vi ligger lägre än vad ni gjorde, Elin Lundgren. Den besparing du talar om är alltså lite falsk. Du får gärna i stället återkomma till de 10 miljarder som ni ska spara på de statliga verksamheternas administration, hur det nu ska gå till. Det är en fråga som vi ställer oss.

Anf. 22 ELIN LUNDGREN (S) replik:

Herr talman! Jag får väl repetera det som jag sade till Krister Hammarbergh. Socialdemokraterna har inte lagt fram något skarpt förslag gällande besparingar. Det är i dag endast Moderaterna som har gjort det, vilket jag visade från talarstolen alldeles nyss. Jag noterar att inte heller Johan Linander kan säga någonting om vad neddragningarna kommer att betyda för polisens verksamhet framöver. Jag noterar också att han med snygg härskarteknik antyder att jag inte förstår, men det är en annan fråga.

Jag har läst en del tidningsartiklar och noterar att en partikamrat till Johan Linander, Fredrick Federley, beskriver utspelet enligt följande: ”Det är att köra in spaden i ögat på oss.” Ska jag tolka det som att ni inom Alliansen inte har förhandlat om det på ett bra sätt? Fredrick Federley säger vidare: ”Det ... kan inte ses som något annat än en ren provokation.”

Så säger alltså Fredrick Federley om Moderaternas utspel i dag. Det får mig att fundera över vilken samsyn Alliansen har i den här frågan. Jag frågar därför igen: Ställer Centerpartiet upp på det utspel som finansministern har gjort i dag?

Anf. 23 JOHAN LINANDER (C) replik:

Herr talman! Det är tydligt att Socialdemokraterna inte vill debattera polisen utan allting annat. Jag kan inte låta bli att citera Elin Lundgren då hon säger: ”Socialdemokraterna har inte lagt fram något skarpt förslag gällande besparingar.” Nej, och det är just det som är problemet. De berättar över huvud taget inte vilken politik de tänker föra. Stefan Löfven är extremt tydlig med att han inte tänker säga någonting om vilken politik Socialdemokraterna vill föra om de får möjlighet efter valet. Man ber väljarna att köpa grisen i säcken och chanssa.

Låt oss gå tillbaka till pris- och löneomräkningen. Jag tror faktiskt att Elin Lundgren vet vad pris- och löneomräkning är. Men om procenten sänks från en rekordhög nivå till ungefär det som varit tidigare, är det då en besparing? Nej, det kanske inte är en tillskjutning av pengar med lika mycket som tidigare, men det är inte en besparing som gör att polisen behöver säga upp personal eller dra in på någonting annat som är nödvändigt om man får en besparing. Hur mycket det kommer att betyda för polisen eller för andra myndigheter beror på hur löneavtalen sluts. Det beror på vilken prisutveckling vi har i samhället.

Den fråga som Elin Lundgren ställer kan inte besvaras eftersom vi ännu inte vet hur prisutvecklingen ser ut för 2014. Allting tyder på att den blir betydligt mindre än tidigare. Vi vet att inflationen i princip är noll, och då behövs mycket lägre pris- och löneomräkningar. Så ligger det till, herr talman.

Anf. 24 STEFAN SVANSTRÖM (KD):

Herr talman! Polisväsendet, som vi debatterar i dag, är grunden för samhällets möjligheter att upprätthålla lag och ordning på gator och torg, skipa rättvisa och rent allmänt stoppa nedbusningen av vårt land. Där polisväsendet brister, där brister också samhället i det ansvar vi har gentemot varandra som medborgare. Det handlar om att slå vakt om att så många som möjligt får leva sitt liv utan att drabbas av någon annans brottsliga gärningar eller på annat sätt få sina demokratiska fri- och rättigheter kränkta.

Polisen har våldsmonopol. Det innebär att det endast är polisen som får använda våld om situationen så kräver. Det är ett förtroende polisen måste bära med stor respekt och vördnad. Att så inte alltid sker blir vi dess värre påmind om i dessa dagar. I nyhetssändningarna möts vi dagligen av allt hemskare bilder från Ukraina där miljontals människor utnyttjat sina demokratiska rättigheter för att protestera mot vad många

anser vara ett stort politiskt svek från president Janukovitj när han i höstas vägrade att ratificera det framförhandlade handelsavtalet med EU.

Situationen har under de senaste dagarna urartat, och kravallpolisen används nu alltmer hänsynslöst för att slå ned demonstranter. Just före lunch läste jag den senaste rapporten, som indikerar att bortåt 35 människor kan ha mist livet i dagens stridigheter. Att polisen går från att skydda demonstranternas rättigheter till att angripa desamma är så långt ifrån rättsstatens grundvalar man kan komma. Det kränker grundläggande medborgerliga fri- och rättigheter och visar tydligt hur den ukrainska statsledningen alltmer frikopplar sig från viljan hos dem som en gång valde dem. Mot detta har vi från Sveriges riksdag återigen anledning att protestera och uppmana parterna att acceptera den vapenvila som träffats och konstruktivt arbeta för att lösa konflikten.

Herr talman! Händelserna i Ukraina påminner oss om att rättsstaten måste bygga på ett ömsesidigt förtroende mellan å ena sidan staten och polisens våldsmonopol och å andra sidan de medborgare som polisen är satt att skydda. Vi som folkvalda har ansvaret för att ge polisen de allra bästa förutsättningarna för att lösa sitt uppdrag men också ställa krav på att det sker på ett effektivt sätt som inger förtroende hos allmänheten.

Sedan Alliansen kom till makten hösten 2006 har rättsväsendet i allmänhet och polisen i synnerhet stått i centrum för våra satsningar. Vår syn har varit att det svenska rättsväsendet tidigare var underdimensionerat och eftersatt, att påföljderna inte stod i rimlig proportion till allvaret i gärningarna och att förtroendet för rättsväsendet, liksom allmänhetens upplevelse av trygghet i vardagen, var på en alldeles oacceptabelt låg nivå.

Det är mot denna bakgrund glädjande att Alliansens historiska satsningar på polis- och rättsväsende har lett till ett ökat förtroende hos allmänheten. Johan Linander och Krister Hammarbergh var inne på det tidigare. Den nationella trygghetsundersökningen visar att 61 procent av svenskarna i dag har stort förtroende för polisen och rättsväsendet mot 54 procent för åtta år sedan. Andelen som känner otrygghet i sin närmiljö har minskat från 21 till 15 procent. Även andelen som drabbas av brott har minskat.

Herr talman! Man kan i denna kammare ofta förledas att tro att resurser löser allting. Bara staten satsar mer pengar så kommer situationen att bli bättre. Det är ett genomgående krav från vänsterpartierna att höjda skatter och ökade utgifter ska lösa snart sagt varje brist i den offentliga verksamheten.

Detta är förstås inte sant. Resurser måste användas på ett klokt sätt. Om staten satsar på ett område men inte följer upp effekterna av satsningen riskerar satsningen att leda till lägre effektivitet och därmed bli kontraproduktiv.

Här har vi fortsatt starka skäl att ställa höga krav på polis och rättsväsen att leverera förbättringar. Vi kan se vissa indikationer på att polisens effektivitet minskar, att såväl andelen som antalet personupplärade brott minskar och att handläggningstiderna för vissa viktiga funktioner hos polisen skjuter i höjden. Detta är inte acceptabelt. Det är ett slöseri med samhällets resurser och ett tecken på att det finns systemfel i polisens arbetssätt.

Mot denna bakgrund är det med stor tillförsikt vi ser fram mot att en ny sammanhållen polismyndighet bildas den 1 januari nästa år. Det har från många håll, från såväl brottsutsatta som polisen själv, framhållits att polisens organisation inte varit ändamålsenlig för att uppnå allmänhetens krav på en effektiv och välfungerande organisation. En sammanhållen myndighet, med en tydligare ledning och styrning, kommer att ge bättre förutsättningar för polisens medarbetare att utföra sitt uppdrag på ett sätt som kommer allmänheten bättre till del.

Herr talman! Jag vill slutligen understryka att kritiken mot de brister vi ser inom polisen i dag inte ska uppfattas som kritik mot den enskilda polismannens eller poliskvinnans arbete. Vi har fortfarande i vårt land en poliskår som i stor utsträckning agerar professionellt, med stolthet över sitt uppdrag och vördnad inför det ansvar det medför. Vi kristdemokrater kommer att fortsätta kämpa för att alla duktiga män och kvinnor inom polisen ska få bättre förutsättningar att utföra sitt uppdrag, så att de framgångsrikt kan fortsätta att förbättra såväl medborgarnas trygghet som förtroendet för det svenska rättsväsendet.

Herr talman! Med detta yrkar jag bifall till förslaget i utskottets betänkande och avslag på reservationerna.

Anf. 25 ARHE HAMEDNACA (S):

Herr talman! Mitt anförande kommer att handla om motionerna 2012/13:Ju340 och 2013/14:Ju358. Först skulle jag vilja yrka bifall till vår gemensamma reservation nr 36 från S, V och MP under punkt 49.

Herr talman! Eritrea är ett land med tortyr, försvinnanden, godtyckliga gripanden och hemliga underjordiska fängelser och har bland annat världens värsta pressfrihet. Så beskrevs Eritrea vid en FN-granskning för några veckor sedan när FN:s människorättsråd i Genève gjorde en genomgång av landet.

Många människor flyr från diktaturer och lämnar sina hemländer på grund av brist på demokrati och respekt för mänskliga rättigheter. Men diktaturernas förföljelser stannar inte i hemländerna. De fortsätter med hot, trakasserier och mord även mot dem som lever i exil. Ett av de länder som förföljer sina medborgare i exil är Eritrea.

Herr talman! I Sverige bor det ca 30 000 flyktingar från Eritrea. Många av dem har kommit till Sverige på grund av den politiska situationens utveckling efter att landet blev självständigt 1992.

Den eritreanska regimen påtryckningar och hot mot dem som lever i exil i Sverige har varit ett känt problem under flera år. Den som inte betalar eller som yttrar sig mot regimen till förmån för politisk frihet i Eritrea riskerar repressalier mot släktingar i hemlandet eller mot egendom som familjen kan ha kvar där. Eritrea är sedan ett årtionde tillbaka en av jordens mer hårdföra diktaturer. Landet betecknas som ett stort fängelse för det egna folket. Det är tusentals människor som flyr landet. Många av dem hamnar i människohandel. Katastrofen i Lampedusa är ett exempel.

Den eritreanska regimen kräver att eritreaner i bland annat Sverige betalar 2 procent av sin inkomst i skatt. Annars kan ens släktingar i Eritrea råka illa ut. Man kan också till exempel hindras från att få ut de dokument från Eritrea som behövs för att man ska kunna ansöka om att bli svensk medborgare. Dessutom kan man hindras från att resa till Eri-

tre. En annan konsekvens av att man vägrar betala kan vara att man inte får någon hjälp med att få fram originalhandlingar vilka krävs för att ens betyg ska kunna översättas. Därför är det många eritreaner som fortsätter – och tvingas – att betala in den så kallade diasporaskatten.

Att det kan finnas en liten grupp diktaturkramare som betalar frivillig skatt eller samlar in pengar på olika sätt för att stödja diktaturen är fullt möjligt, men en klar majoritet är tvingade. För tre år sedan visade SVT i programmet *Uppdrag granskning* med hjälp av dold kamera att diktaturens ambassad här i Stockholm driver in 2 procent i inkomstskatt från eritreaner som bor i Sverige. Dokumentären visar även hur en ambassadtjänsteman tvingar exileritreaner att betala diasporaskatt. Detta är väldokumenterat.

Herr talman! Eritreas skatteindrivning av 2 procent av årsbruttoinkomsten för exileritreaner i Sverige bidrar för det första till att stärka den brutala diktaturen, för det andra till att upprätthålla väpnade grupper vid Afrikas horn, till exempel al-Shabab i Somalia. Enligt FN:s rapport kan det röra sig om miljardintäkter för den eritreanska diktaturen. Bara från Sverige handlar det om tiotals miljoner kronor. Utan dessa diasporaskatter skulle diktaturen få svårt att överleva. Det handlar om flera tusen människor i det här landet som tvingas finansiera förtrycket i Eritrea genom en skatt som måste vara olaglig i Sverige.

Svenska medborgare och människor som sökt skydd i Sverige förföljs och terroriseras här i Sverige. Jag tycker att det är skam att dessa människors mänskliga rättigheter inte respekteras i det fria Sverige heller. Det kan aldrig vara försvarbart att svenska medborgare ska tvingas avstå inkomst för att stödja en repressiv diktatur i Eritrea.

Herr talman! Tyvärr vägrar allianspartierna med stöd av Sverigedemokraterna att stoppa denna olagliga skatteindrivning. Utskottsmajoriteten hänvisar till upplysningar från Utrikesdepartementet och skriver: ”Enligt folkrätten har en stat rätt att lagstifta om beskattning av medborgare utanför dess gränser.” Min fråga till Alliansen är: Är den eritreanska diktaturen en rättsstat? Det finns också upplysningar som säger att Sverige inte har avtal med den eritreanska staten. Varför vågar man i så fall inte stoppa detta? I upplysningarna från Utrikesdepartementet står det även att Sverige följer FN:s resolution. Jag har inte sett det. Fortfarande driver ambassaden in exildiasporaskatt.

Tyvärr går Alliansens partier i linje med den så kallade tysta diplomatin, som i praktiken är obefintlig och har halkat efter med Utrikesdepartementets bortförklaringar. De vågar inte stå emot den diktatur som förföljer exileritreaner i Sverige.

Herr talman! När Alliansens ställningstagande blev känt och det blev tydligt att de ämnar yrka avslag på motionerna jublade diktaturens anhängare och det styrande partiets medlemmar i hela världen. De står som segrare. På regeringens hemsida alenalki.com skriver man, jämte stora bilder av segertecknet, att Sverige inte förbjuder den så kallade diasporaskatten. Det är skam att Sverige hyllas av diktaturkramare!

Det är inte bara det. Den 12 februari intervjuades en av deras talespersoner med namnet Eden Kebede från Stockholm i en internationell radiosändning från Voice of America som sändes från Washington DC. Hon sade på tigrinja att det var en stor seger för dem. Hon sade också att de under två år har jobbat hårt med stor lobbyverksamhet för att påverka

och övertyga de svenska partierna, och nu har de sett resultatet. Ni kan gärna lyssna på den intervjun.

Jag har svårt att tro att detta kan vara sant. Men om det finns partier som har haft dialog med diktaturens kramare är det mycket allvarligt och bekymmersamt. Därför undrar jag om det fanns kontakter med diktaturens sida när det gäller frågan om tvåprocentsskatten.

Vi i Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet menar att indrivningen i Sverige sköts av Eritreas ambassad i Stockholm. Detta har varit känt för svenska myndigheter i många år utan att några åtgärder har vidtagits för att stoppa indrivningen. I Kanada har motsvarande indrivning lett till att Eritreas ambassadör utvisats ur landet. I Tyskland, Australien, Storbritannien och USA har man vidtagit åtgärder av varierande slag mot eritreanska beskickningar.

Vi menar att den eritreanska staten måste återbetala de illegala skatter som har indrivits under hot. De som är ansvariga för tvångsbeskattningen måste föras inför domstol. Om verksamheten anses stå i strid med svensk lagstiftning åligger det våra myndigheter att se till att verksamheten upphör.

Om det saknas lagstöd för att stoppa indrivningen måste riksdagen och regeringen agera. En rättslig prövning av frågan skulle kunna ge vägledning för hur lagen behöver skärpas. Oavsett en eventuell juridisk process måste emellertid regeringen redan nu agera för att Eritreas ekonomiska indrivning i Sverige ska upphöra.

Regeringen måste alltså omedelbart sätta i gång en utredning av hur svensk lagstiftning behöver ändras för att stoppa denna verksamhet. Det skulle till exempel kunna ske genom att lagstiftningen om utpressning skärps. Målet måste vara att den eritreanska diktaturens ekonomiska indrivning i sin helhet upphör i Sverige.

Herr talman! Misslyckandet är stort att Alliansen inte kan försvara de tiotusentals exileritreaner som bor i Sverige och förföljs av den eritreanska diktaturens ambassad och tvingas betala 2 procent i skatt. Jag skäms för att Sverige hyllas av diktaturens sida för att man inte vill förbjuda den skatten.

Till slut yrkar jag bifall till reservation 36 från S, V och MP under punkt 49.

(Applåder)

I detta anförande instämde Kerstin Haglö och Morgan Johansson (båda S).

Överläggningen var härmed avslutad.

(Beslut fattades under 9 §.)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 13.53 på förslag av andre vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 14.00 då frågestunden skulle börja.

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.00.

5 § Frågestund

Frågestund

Anf. 26 TALMANNEN:

Jag vill hälsa närvarande statsråd välkomna.

Frågor besvaras av statsrådet Maria Larsson, statsrådet Stefan Attefall, statsrådet Hillevi Engström, statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd och statsrådet Maria Arnholm.

En fråga ska vara av övergripande allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom statsrådets ansvarsområde och rör dennes tjänsteutövning. Statsrådet Maria Larsson besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde.

Skattesänkningarna och studenternas ekonomiska situation

Anf. 27 FREDRIK OLOVSSON (S):

Herr talman! Regeringen har sedan tidigare skurit ned antalet utbildningsplatser på landets universitet och högskolor. I dag har Anders Borg också meddelat att han avser att spara på landets studenter, närmare bestämt 1 miljard kronor eller 300 kronor i månaden för en student.

Det råder ingen tvekan om att finansministern och regeringen i sin helhet har lånat för mycket till sina skattesänkningar. Underskottet i de offentliga finanserna är stort, och enligt Ekonomistyrningsverket kan det vara så stort som 87 miljarder kronor under det här året.

Men varför, Maria Larsson, är det just landets studenter som ska stå för er skattesänkarnota?

Anf. 28 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Herr talman! Tack för frågan, Fredrik Olovsson! Jag ska be att få svara på den eftersom jag är biträdande utbildningsminister med särskilt ansvar för bland annat studiefinansieringsfrågor.

För att speciellt de studenter som inte får hjälp från annat håll ska klara av att studera har regeringen ansett det angeläget att höja studiemedlen med 1 300 kronor i månaden. Vi finansierar detta och en del andra satsningar med en sänkning av bidraget med 300 kronor. Det gör ett netto på 1 000 kronor i månaden.

Landets studenter kommer att få 1 000 kronor mer i månaden. Det är en reform, en förbättring och en ökad köpkraft för dem som studerar vid universitet och högskolor.

Anf. 29 FREDRIK OLOVSSON (S):

Herr talman! Det är en besparing på 1 miljard kronor på landets studenter – det är vad Anders Borg har redovisat i dag. Det hänger förstås ihop med att regeringen har lånat för mycket till sina stora skattesänkningar, som inte minst har gynnat dem med höga inkomster.

En fråga som är aktuell i dag är att hushållen har en väldigt hög skuldsättning. Nu föreslår regeringen att de yngsta hushållen ska låna ytterligare.

Då återkommer jag till frågan: Varför ska landets studenter låna för att Anders Borg har lånat för mycket?

Anf. 30 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Herr talman! Regeringen har i dag genom finansministern aviserat besparingar och skattehöjningar motsvarande 7–9 miljarder. Det handlar om skattehöjningar, inte på arbete men på tobak och sprit, samtidigt som avdragsmöjligheterna när man sparar till sin pension ska minska.

Utöver detta har vi ökat köpkraften för landets studenter med 1 000 kronor netto. Ett sätt att finansiera det och andra saker som vi vill göra är att minska bidraget med 300 kronor.

Jag menar att det är en politik som gynnar landets studenter och som dessutom innebär att vi kommer att kunna genomföra angelägna reformer inom viktiga områden.

Energikraven i byggsektorn

Anf. 31 LISE NORDIN (MP):

Herr talman! Min fråga går till bostadsminister Stefan Attefall.

Att smartare energianvändning inom byggsektorn är viktigt för att nå klimatmålen fastslog Klimatberedningen redan 2008. Sedan dess är det många kommuner och företag som har gått före och haft högre ambitioner för byggregler än vad de nationella regelverken kräver. Tack vare de kommuner som har gått före har vi i dag sett en teknikutveckling och en alltmer effektiv energianvändning i bostadssektorn.

Göteborg är en av de kommuner som har energieffektivisering i byggsektorn som en viktig del i sitt klimatarbete. Regeringen har nu lagt fram ett förslag som innebär att man stoppar de kommuner som går före och ställer högre krav än det nationella regelverket.

Min fråga blir helt enkelt: Varför försvårar regeringen klimatarbetet genom att stoppa de kommuner som går före och har mer ambitiösa klimatkrav?

Anf. 32 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Ska vi bygga effektivt, ska vi bygga billigare, ska vi bygga bättre och mer, då måste vi också bygga mer rationellt. Ett sätt är att man kan bygga hus i hela landet utan att mötas av en massa olika tekniska särkrav i olika kommuner.

Göteborg har egna krav på energi. Stockholm, som har något anorlunda krav, ska vara bättre än Göteborg. Västerås har sina krav etcetera. Det skapar en omöjlig situation inte minst vid byggande av hus i landet.

Frågan är då: Ska vi ha en nationell nivå på energikraven? Vi från regeringens sida tycker det.

Däremot har vi gett Boverket i uppdrag att skärpa energikraven så att vi får nationella, enhetliga krav för att underlätta billigt byggande, men också för att få energisnåla hus. De går utöver de nationella minimikra-

ven. Om man ska bygga billigare beror det på vilken typ av hus man bygger. Det är upp till varje byggare.

Men vi tycker inte att kommunerna som myndighetsutövare vid tilldelning av mark ska ta på sig rollen att vara tekniska specialister, utan här behövs det en nationell nivå.

Anf. 33 LISE NORDIN (MP):

Herr talman! Den här regeringen tycks ha missuppfattat att det skulle vara dyrt att bygga energieffektivt. Tvärtom, om man bygger energieffektivt får man mycket lägre driftskostnader. Det säger sig självt att om man sparar på energiräkningen under många års tid innebär det en vinst för den som bor i den bostaden.

Den här regeringen har misslyckats med klimatpolitiken, och nu stoppar man de kommuner som går före. Den utredning som den här regeringen tillsatte fick direktiv om att enbart titta på produktionskostnaderna vid byggande. Man misslyckades alltså med att se till ett livscykelperspektiv. Hur mycket i klimativinst kan man få genom att bygga energieffektivt, och hur mycket kan man spara i kostnader?

Energieffektivisering och klimat hänger tätt samman. Jag och Miljöpartiet beklagar att den här regeringen stoppar dem som går före.

Min konkreta fråga blir: Varför har den här regeringen enbart tittat på produktionskostnaden och inte sett till de stora ekonomiska och miljömässiga vinster det innebär att bygga energieffektivt, om man tänker lite långsiktigare?

Anf. 34 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Vi har tittat på hela bilden. Om man upplever att man får högre produktionskostnad och lägre livskostnad så att den lägre livskostnaden betalar den högre produktionskostnaden, ja, då bygger man ju så.

Lise Nordin framställer byggherrar och byggare som att de inte kan räkna. Jag tror att de kan räkna bättre än många politiker, så jag känner ingen oro för det.

Många kommer nog att gå i bräsch och ligga i framkant med ny teknik. Vi har också tagit fram speciella pengar till demonstrationsprojekt och liknande.

Jag noterade också att den nybyggnadskommission som leds av den förre socialdemokratiska statsministern Göran Persson kom med sin rapport i dag, och den kommissionen är enig med regeringen i denna bedömning. Jag hoppas också att den rödgröna oppositionen kan vara det.

Kvinnors rättigheter i Afghanistan

Anf. 35 ELISABETH BJÖRNSDOTTER RAHM (M):

Herr talman! Min fråga går till biståndsminister Hillevi Engström.

Afghanistan är ett land som engagerar många. Förra veckan kunde jag läsa i medierna om att det var många kvinnor i Afghanistan som var ute och demonstrerade för sina rättigheter och mot de övergrepp som många kvinnor i Afghanistan utsätts för.

Givet vårt stora biståndsenagemang i Afghanistan under lång tid framöver känner jag mig väldigt oroad över den lagstiftning som nu föreslås om att anhöriga inte ska kunna vittna mot familjemedlemmar vid brott i hemmet.

Jag ställer mig frågan vad biståndsministern anser om denna problematik och vad vi i Sverige kan göra för att underlätta för Afghanistans kvinnor.

Anf. 36 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr talman! Jag kom alldeles nyligen hem från en resa i Afghanistan där mitt fokus var speciellt kvinnors och flickors situation. Jag kom ganska lägligt, för just då var den här frågan på tapeten. Det handlade om ett förslag från parlamentet, från både under- och överhuset. Jag tog upp frågan med mina motsvarigheter i regeringen i Afghanistan. Jag tog också upp frågan med ambassadören där.

Sedan dess har vår svenska ambassadör tillsammans med några likasinnade uppvaktat den biträdande justitieministern i Afghanistan. Nu är det ett nytt förslag på gång som är bättre. Det innebär – ungefär som det svenska systemet – att anhöriga ska ha rätt att vittna men inte ska kunna tvingas att vittna. Det är ett steg framåt. Men här har det varit avgörande att man har varit väldigt tuff från världssamfundet och också bland kvinnor och andra aktivister i Afghanistan.

Det är en väldigt angelägen fråga som jag följer väldigt noga.

Anf. 37 ELISABETH BJÖRNSDOTTER RAHM (M):

Herr talman! Det var ett mycket glädjande besked från Afghanistans regering att man börjar tänka om i denna viktiga fråga. För mig är det en jämställdhetsfråga i allra högsta grad.

Jag är lite nyfiken på att höra hur vi från Sverige i arbetet med biståndsenagemanget i Afghanistan kan fortsätta att stötta kvinnor och barn och fortsätta den utveckling som vi ser i dag.

Anf. 38 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr talman! Vårt biståndsåtagande i Afghanistan är långsiktigt och har en hög volym. Vi ger inga pengar till den afghanska regeringen, utan vi ger pengar framför allt till Världsbanken, FN:s humanitära organ och det civila samhället.

I fokus här är de svagaste och mest utsatta grupperna. Vi vet att Afghanistan är ett av världens sämsta länder att vara kvinna och flicka i, och därför fokuserar vi mycket av biståndet just på att stärka kvinnors möjligheter och att flickor ska kunna gå i skolan. Vi vet att det har skett en väsentlig ökning de senaste åren. I dag är det 7–8 miljoner flickor som går till skolan. Under talibanregimen var det knappast några.

Det går i rätt riktning, men det är fortfarande stora utmaningar i ett av världens fattigaste länder. Jag följer den frågan och är angelägen om att vi ska fokusera på kvinnor och på flickor, på hälsa och på utbildning framför allt.

Anf. 39 MARGARETA LARSSON (SD):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Maria Larsson.

Maria Larsson borde vid det här laget veta att ungefär hälften av de vanvårdade i samhället som har sökt ersättning får avslag.

Det är vanligt att kommuner gör sig av med akter som ska ligga till underlag för en bedömning. Ersättningsnämnden borde därför ha kompetens för att kunna göra breda och djupa arkivsökningar.

Jag besökte i lördags en kvinna som är en av dem som har fått avslag. Det fanns inget dokumenterat från Moheds barnhem, där hon varit i två år under djävulska förhållanden. Hon hade mycket att berätta om den tiden. Enligt uppgifter fördes inga diaries på Moheds barnhem under den tiden, men det kanske finns på andra ställen, som skolan, socialen, kommunen, landstinget och så vidare, som kan bevisa hennes vistelse där.

Detta kan ha drabbat väldigt många, och jag tycker att det är konstigt att barn bara kan försvinna ur rullorna på detta vis.

Ett annat exempel är en 90-årig man som fick avslag. Han hade fått dokumenterat var han varit, och de hade fått en redogörelse om vanvård och grov misshandel. Men de var inte nöjda, för de tyckte inte att han var nog detaljerad.

Anf. 40 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Herr talman! Som frågeställaren säkert vet har det varit en angelägen fråga för regeringen att få till stånd en ersättnings- och upprättelseprocess för det som är ett stycke svart historia i Sverige. Många barn omhändertogs, och de flesta hade det bra. Men en del blev vanvårdade och utsatta för övergrepp och försummelser av allvarlig art.

Den tidigare regeringen tillsatte en utredning som samlade berättelserna. Den här regeringen tillsatte en utredning som tittade på hur en upprättelse för dessa tidigare vanvårdade och försummade barn skulle kunna ske.

Därför har vi haft en upprättelseprocess, där talmannen i Sveriges riksdag har framfört en offentlig ursäkt och där vi har tillskapat en ersättning genom en sjupartiuppgörelse.

Det här är någonting som jag menar att fler länder borde gå till botten med. Det är hittills bara ett fåtal länder som har gjort det.

Anf. 41 MARGARETA LARSSON (SD):

Herr talman! Jag kan inte riktigt hålla med om att de flesta på våra barnhem i Sverige har haft det bra. Jag tycker att det är tragiskt att statsrådet fortsätter att ställa sig bakom Ersättningsnämnden, trots den kritik den har fått av både Vanvårdsutredningen och många tunga namn.

Vi ska komma ihåg att det är du, Maria Larsson, som har ansvaret för hur Ersättningsnämnden fungerar. Och det var du, Maria Larsson, som lade propositionen på riksdagens bord och lovade att de vanvårdade skulle få upprättelse. I stället tycks vi i Sverige ha fått en ny rättsskandal.

Anf. 42 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Herr talman! Det är ganska allvarliga anklagelser som Margareta Larsson anför.

Vår ambition och vår proposition, som sju partier står bakom, går ut på att vi i vårt land vill tillskapa en ersättning för dem som har varit vanvårdade. För det måste ett antal kriterier uppfyllas. Man ska befinna sig inom en viss tidsram. Man ska kunna dokumentera att man har varit omhändertagen på något sätt. Här hjälper också Ersättningsnämnden till att gräva fram dokument. Det ska ha varit vanvård eller försummelser av allvarlig art. Det är kriterierna.

Det görs en enskild prövning. Det är inte en enskild prövning av något skuldförhållande. Det är inte en vanlig domstolsförhandling där man hör två parter.

Låt mig säga detta: Det går aldrig att ersätta en förlorad barndom. Men vi ville tillskapa detta, trots att vi vet att det finns komplikationer i en sådan här process. Det har gjort det möjligt för många av dem som har upplevt förfärliga saker i sin barndom att få en ekonomisk ersättning.

Kostnaden för körkortsutbildning

Anf. 43 SIV HOLMA (V):

Herr talman! Jag vill ställa en fråga till infrastrukturministern.

Att ta körkort har blivit en klassfråga. I dag räknar man med att ett körkort kostar i genomsnitt 15 000 kronor. Delar infrastrukturministern min uppfattning att regeringen borde göra en översyn av kostnadsutvecklingen för körkortsutbildningen och vilka åtgärder som skulle kunna vidtas för att minska dessa kostnader? Körkortskostnaderna har sedan 1980 stigit med mer än 50 procent jämfört med konsumentprisindex.

Bil Sweden har visat att arbetslösheten bland unga mellan 18 och 24 år som har körkort är 15 procent. Bland de körkortslösa är den dubbelt så hög, 30 procent.

Handelns utredningsinstitut menar att om man sänker körkortskostnaderna med mellan 10 och 15 procent skulle man kunna öka sysselsättningen bland unga människor med minst 1 000 personer.

Anf. 44 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr talman! Det här är naturligtvis en angelägen fråga. Så fort man närmar sig åldern 16 år och blir redo att börja övningsköra uppstår den här diskussionen i många hem. Det dyra är egentligen inte att ta själva körkortet, utan det är det som kommer efteråt. Man gör också en investering.

Vad regeringen har gjort är att ge ett uppdrag för att se hur processen med att ta körkort kan bli bättre, hur det kan bli mer tillgängligt över hela landet och hur köerna kan bli kortare. Men vi låter också VTI se om det är någon skillnad i utfall för dem som tar körkort beroende på om det är män eller kvinnor. Vissa körkortstester visar att så skulle kunna vara fallet. Vi har börjat i den ändan.

Anf. 45 SIV HOLMA (V):

Herr talman! Jag har noterat de uppdrag som infrastrukturministern har givit till Trafikverket och till Statskontoret, som ska titta på hur Transportstyrelsen hanterar sin roll som körkortsansvarig myndighet. Men det är inte tillräckligt.

Jag ställer frågan därför att jag tycker att den är så oerhört viktig. Jag har blivit kontaktad av många om att kostnaderna ökar. Det är oerhört viktigt att det inte blir en klassfråga. Unga människor som inte har ekonomi för att ta körkort hamnar i ett utsatt läge, för ofta behöver man ha körkort för att kunna ta ett arbete.

Jag väddar då till infrastrukturministern att även se på den aspekten.

Anf. 46 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr talman! Jag tycker att det är rimligt att följa hur utvecklingen ser ut men också förstå varför somliga väljer att ta körkort och andra väljer att inte ta körkort eller rent av avstår, om det är frivilligt eller ofrivilligt.

Vi ser en ganska tydlig tendens att ungdomar som bor i större städer och tätorter, där det finns ett bra utbud av kollektivtrafik, har mindre intresse av att ta körkort, till skillnad från dem som bor utanför städer och som av rena tillgänglighetsskäl har mycket större behov att kunna ta sig fram.

Det är viktigt att fler människor kan få jobb och att ungdomar ska kunna jobba, och då är körkort många gånger en förutsättning.

Vi har börjat med att titta på om det finns skillnader utifrån kön och på hur man kan jobba på ett smartare sätt över hela landet för att göra utbildningen mer tillgänglig. Men däri skulle också en prisdifferentiering kunna uppstå för att fylla utbildningarna jämnare över år, och det skulle kunna komma ungdomar bättre till del.

Åtgärder för att förbättra jämställdheten

Anf. 47 ULF NILSSON (FP):

Herr talman! Länge har vi i Sverige trott att jämställdheten mellan män och kvinnor snabbt blir bättre. Men bara vi ser på löneskillnaderna mellan män och kvinnor förstår vi att det fortfarande är långt kvar till ett jämställt samhälle.

De osynliga ramarna av allmänna attityder och förväntningar gör att kvinnor och män får olika förutsättningar i förskola och skola, i studier och i arbetsliv.

Här i riksdagen kan vi fatta ett antal viktiga beslut om föräldraförsäkring, om lönejämfarelser, mot diskriminering och så vidare. Men väldigt många avgörande beslut fattas i kommuner och landsting. De är stora arbetsgivare när det gäller förskola, skola och vård och omsorg.

Därför är min fråga till jämställdhetsministern: Vilka är de viktigaste jämställdhetsåtgärderna som kommunerna bör genomföra? Hur kan vi ute i kommunerna förändra attityder och förutsättningar så att det blir jämställda möjligheter för män och kvinnor och för pojkar och flickor?

Anf. 48 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Herr talman! Tack, Ulf Nilsson, för den viktigaste av alla frågor till en jämställdhetsminister! Hur ska vi som har politisk makt på olika nivåer bäst kunna skapa ett samhälle där män och kvinnor har samma möjligheter att forma sina liv och samhället de lever i? Det är ju vårt gemensamma mål.

Det finns en risk i att säga att det inte finns något man göra. Det finns massor vi här, ni här och man i kommunerna kan göra.

Alliansregeringen har avsatt en kvarts miljard till det vi kallar HÅJ-projektet, Hållbar Jämställdhet, där Sveriges kommuner och landsting under sju åtta år har bedrivit över ett hundratal projekt med allt från snöröjning och starroperationer till skolgång och kollektivtrafik som visar hur man kan jämställdhetsintegrera det kommunala arbetet.

Allra viktigast tycker jag dock att det är att kommunerna kan jobba i sin roll som arbetsgivare.

Anf. 49 ULF NILSSON (FP):

Herr talman! Jag tackar jämställdhetsministern så mycket för svaret.

Vi är ganska många i Sverige som har gått och väntat på och tagit för givet att jämställdheten kommer av sig själv. Men jag tror att allt fler inser att det behövs reformer, att det behövs viljekraft och att det helt enkelt behövs en tydlig viljeinriktning mot ett jämställt samhälle.

Uppfattar också statsrådet att det numera finns en samsyn mellan kommunerna, att de verkligen som helhet vill medverka i en reell förändring av synen på jämställdhet?

Anf. 50 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Herr talman! När jag var på ett HÅJ-möte, ett toppmöte för Sveriges kommuner och landsting, var det första gången i mitt feministiska liv som det på ett möte om jämställdhet med hundra personer närvarande var en majoritet män.

Jag tror att regeringens HÅJ-satsning verkligen har satt i gång jämställdhetstänkandet hos ekonomidirektörer, vice kommundirektörer och kommundirektörer. Det återstår dock att visa det – visa att man är beredd att erbjuda önskad arbetstid för alla som jobbar i vård och omsorg och införa karriärtjänster, inte bara för lärare utan även för förskollärare och sjuksköterskor i landstingen.

Det finns väldigt mycket ett jämställdhetsivrande politiskt ledarskap kan göra i Sveriges kommuner och landsting, och jag ser fram emot att se mer av det.

Storleken på barngrupperna i förskolan

Anf. 51 HÅKAN BERGMAN (S):

Herr talman! Min fråga riktar sig till statsrådet Maria Arnholm.

Sedan 2006 har antalet stora barngrupper i förskolan, grupper med över 20 barn, ökat med över 50 procent. Detta oroar naturligtvis personal, föräldrar och även oss socialdemokrater.

Skolverket har i de nya råden för förskolan tagit bort en tidigare rekommendation om att en barngrupp inte bör vara större än 15 barn i genomsnitt. Många föräldrar och många som arbetar inom förskolan är nu oroliga att det här kan leda till att barngrupperna ökar i storlek.

Min fråga är: Vad är statsrådet och regeringen beredda att göra och vidta för åtgärder för att barngrupperna inte ska bli större på grund av den här förändringen?

Anf. 52 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Herr talman! Tack, Håkan Bergman, för en fråga inom ett väldigt angeläget område!

I världens bästa förskola ska vi inte ha för stora barngrupper. Det oroar även regeringen. Då är frågan: Vad gör vi för att påverka huvudmännen, som ju är kommunerna, att ha en rimlig storlek på grupperna i förskolan?

Vi har rekommendationer via vår myndighet Skolverket. I de rekommendationer som har funnits har det nämnts en siffra. Det har inte lett till att det inte finns för stora grupper.

Jag hyser stort och gott hopp om att de nya rekommendationerna, som talar om behovet av att med barnkonsekvensanalyser i botten garantera rätt storlekar, kan ge större möjligheter att lyckas nå målet att man överallt har bra storlek på sina grupper. De chanserna är större med de nya rekommendationerna.

Anf. 53 HÅKAN BERGMAN (S):

Herr talman! Jag tror att de allra flesta tycker att mindre barngrupper i förskolan är att föredra. Men det finns stor risk att den här förändringen leder till att grupperna blir större. Vi socialdemokrater tycker att vi behöver minska de stora barngrupperna, och därför är vi också kritiska till förändringen.

Ett problem är att den vägledande text som finns i de nya råden kan tolkas som att barngrupperna kan minskas men också ökas. Det är där oron och faran ligger.

När man möter lärare, personal och chefer i förskolan i dag säger de att de är glada åt den nya läroplanen. Men samtidigt är de väldigt oroade över att de inte har tid, att barngrupperna är för stora och att de inte mår med. Det finns en oro, en tveksamhet och ibland också en vanmakt över det här. Vi tycker att man ska ta den oron på stort allvar.

Min fråga är: Delar Maria Arnholm den oro som personal och chefer inom förskolan nu känner?

Anf. 54 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Herr talman! Jag kan försäkra Håkan Bergman om att jag tar oron över för stora barngrupper på allra största allvar.

Det är faktiskt så att en del grupper kan vara för små och en del för stora. Om det vore så enkelt att det fanns en gyllene siffra för alla barngrupper skulle vi naturligtvis stadfästa den. Men i professionen och bland huvudmännen vet man att det finns många faktorer, allt från de socioekonomiska till miljön där man finns, personalens utbildning och lokalerna. Det finns massor av saker man behöver ta hänsyn till.

När man tittar på barngruppernas storlek i genomsnitt ser man att den inte har förändrats de senaste 20 åren. Men det finns för stora grupper, och drivkrafterna bakom det är många. Det handlar om att vi har byggt ut – vi har 100 000 fler barn i förskolan nu än för åtta år sedan. Maxtaxan gör att efterfrågan ökar ännu mer, och vi tycker att det är fantastiskt att fler familjer vill sätta sina barn i förskola. Därför är det viktigt med en ordentlig uppföljning av de nya direktiven från Skolverket.

Utredning om tomträtt och arrende

Anf. 55 KATARINA KÖHLER (S):

Herr talman! Min fråga är till bostadsminister Attefall. Regeringen beslutade sommaren 2011 att tillsätta en utredning med uppdrag att utreda vissa tomträtts- och arrendefrågor. Utredningens namn var *Tomträttsavgäld och friköp*, och betänkandet från enmansutredaren lämnades till regeringen i oktober 2012.

Bakgrunden till min fråga är att det under 2010 var en väldig turbulens kring de här frågorna. Väldigt många människor som arrenderar marken där de bor fick kraftigt höjda tomträttsavgälder. Det fanns också människor som sade att de måste flytta från sina bostäder eftersom de inte hade råd att bo kvar när avgifterna chockhöjdes.

Jag vill fråga bostadsministern helt kort: Vad vet du om detta? Var ligger beredningen i dag? Hur jobbar man med frågan? Det här var ett och ett halvt år sedan.

Anf. 56 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Jag känner till problembilden mycket väl. Det är ju så att när man har haft långa arrenden som ska omförhandlas och tiden har gått blir det ofta kraftiga höjningar. Det var ett av de problem som utredaren tittade på. Hur skapar man en bättre form för detta för framtiden?

Utredningen har överlämnats till Justitiedepartementet, och jag vet att beredningen pågår. För närvarande har jag ingen exakt tidsplan i huvudet, men det kan jag återkomma till Köhler om vid ett senare tillfälle då jag har tagit reda på exakt hur det ligger till.

Regeringen är angelägen om att hitta ett bra, fungerande system, för arrendefrågorna måste hanteras bättre än de har hanterats historiskt. Jag uppfattar att vi har samma uppfattning om det.

Anf. 57 KATARINA KÖHLER (S):

Herr talman! Jag hoppas att du, Stefan Attefall, återkommer med svar, för detta är en fråga som kommer att återkomma om sju åtta år. Om vi inte gör något nu blir jag orolig för att den bara blir liggande. Den har redan legat i ett och ett halvt år.

Jag hoppas att det är som du säger, att den bereds. Då väntar jag på svar.

Anf. 58 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Det är ett oerhört tryck på lagstiftningsarbetet i Regeringskansliet just nu, och det är många saker som ska fram. Det gör att

jag inte har grepp om just den här frågan, men jag lovar att återkomma i mejl till dig, Katarina Köhler, om hur beredningsläget är.

Prot. 2013/14:71
20 februari

Bostadsbyggandet utanför storstäderna

Frågestund

Anf. 59 SOLVEIG ZANDER (C):

Herr talman! Jag ställer också min fråga till statsrådet Attefall, för den rör den så viktiga bostadspolitiken. Just nu har vi hört att det byggs som aldrig förr, och det är ju jättebra, men det byggs i storstäderna. Det pressar upp priserna och skapar en överhettning utan like i storstäderna.

För mig och Centerpartiet är det viktigt att hela landet, hela Sverige, ska leva, och bostadsbyggandet på landsbygden måste med andra ord öka, så att man har möjligheter att bo kvar och utveckla sitt liv där.

Min korta fråga är helt enkelt: Vad tänker ministern göra för att öka bostadsbyggandet utanför storstäderna?

Anf. 60 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Det är korrekt att bostadsbyggandet ökar. Vi fick i dag SCB-siffror som visar på att det under 2013 har ökat med 46 procent. Vi har tydligen passerat 31 000 nya lägenheter. Nu gäller det att få den trenden att fortsätta uppåt och ligga kvar på en hög nivå under en lång följd av år. Ökningen sker brett i Sverige även om det finns en tyngdpunkt på Stockholmsregionen.

När det gäller större delen av landet tror jag att vi måste jobba efter olika metoder. Vi har förstärkt kreditgarantimöjligheten för att man ska kunna bygga där marknadsläget är sämre. Vi har en utredning som ser på hur vi kan förbättra bostadssituationen i utsatta områden där marknadsförutsättningarna är sämre. Man tittar på hur man kan utveckla en del befintliga instrument men också hur man kan använda de EU-regler som finns på ett bättre sätt. Den utredningen blir klar under 2015.

Anf. 61 SOLVEIG ZANDER (C):

Herr talman! Det är intressant att höra att det pågår viktiga åtgärder. Frågan är hur snabbt man kan få något resultat. Om vi inte ser till att vända trenden nu kommer möjligheterna och förutsättningarna för landsbygden att bli ännu sämre. Det innebär att servicen blir sämre och att färre vill bo där. Arbetsstillfällena försvinner. Det är i grevens tid, och man måste agera nu!

Därför undrar jag: Hur fort kommer det konkreta förslag som gynnar byggandet på landsbygden?

Anf. 62 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Förutom det utredningsarbete som pågår och de förstärkta kreditgarantier som redan har införts har vi också ett arbete i gång för att försöka bättre nyttja de lättnader vi har genomfört i strandskyddsregelverket, med LIS-områden. Vi har en delegation som arbetar med hur man kan använda den lagstiftningen på bättre sätt, och vi har också en del uppdrag till myndigheter som har kommit med en del synpunkter som vi jobbar med just nu. Det kan vara ett sätt.

Sedan vill jag också betona att ett mer industrialiserat byggande, till exempel de kommunala bostadsföretagens gemensamt upphandlade hus, de så kallade kombohusen, har gjort att man nu bygger hyreshus i metropoler som Iggesund, Mullsjö, Lycksele och liknande orter därför att man kan bygga billigare. Det är också en del av regeringens politik att förbilliga byggprocessen så att man har råd och möjlighet att bygga även på orter där hyresläget och marknadsförutsättningarna inte är de bästa.

Det är många olika åtgärder vi måste jobba med, och vi måste jobba utmed hela linjen på många olika områden.

Familjer med barn med funktionsnedsättning

Anf. 63 MEERI WASBERG (S):

Herr talman! Det finns många frågor att ställa till statsrådet Maria Larsson.

Familjer med barn som har funktionsnedsättning har varje år kontakt med i genomsnitt 17 olika myndighetspersoner med anledning av barnets funktionsnedsättning och de insatser som barnet behöver. Det visade Riksförbundet för rörelsehindrade barn och ungdomar, förkortat RBU, år 2008 i rapporten *Men dom har ju fått det så bra!?*.

Det finns föräldrar som faktiskt måste ha upp till 90 olika myndighetskontakter, något som tar både tid och kraft. Detta har RBU påtalat sedan 2008 och drivit kravet att familjer med barn som har funktionsnedsättningar ska få hjälp med en särskild hjälpsamordnare. De har fått stöd av många andra. Även vi socialdemokrater har i riksdagen drivit frågan om en försöksverksamhet med samordnare. Några år senare, 2011, konstaterade även Riksrevisionen att föräldrar med barn som har funktionshinder har en tung börda. Vi har också gjort ett uttalande från socialutskottet.

Frågan är: Vad är det som händer?

Anf. 64 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Herr talman! Tack, Meeri Wasberg, för frågan! Situationen är svår när man ska vara förälder åt ett funktionsnedsatt barn och svara för all den logistik av olika myndighetskontakter som det kan handla om. Det är en extra svår uppgift att förena dessa båda roller, och det är också väldigt tidskrävande. Det är ett känt faktum som många har påpekat.

När jag har träffat föräldrar har jag fått ta del av enskildas berättelser, och tillsammans med myndighetsrapporterna har det gjort att frågan har aktualiserats i Regeringskansliet. Jag har gett ett uppdrag till Socialstyrelsen att komma med förslag på hur vi skulle kunna genomföra en försöksverksamhet med någon form av samordning för föräldrar som har funktionsnedsatta barn.

När jag fick rapporten från Socialstyrelsen visade det sig att man inte riktigt hade något förslag på hur det skulle gå till. Vi hade alltså förlorat ett antal dagar i tid och måste gå vidare. Jag ska komma tillbaka till vad vi har gjort sedan dess.

Anf. 65 MEERI WASBERG (S):

Herr talman! RBU aktualiserade som sagt frågan 2008, och Riksrevisionen konstaterade 2011 att man delade oron och att föräldrar till barn med funktionsnedsättning bär en väldigt tung börda för att få vardagen och livet att gå ihop. Det är helt orimligt att ha kontakt med 90 olika myndighetsfunktioner för att kunna få vardagen att fungera.

Socialutskottet uttalade redan hösten 2011 – jag tror att det är bäst att jag citerar det tydligt – att ”utskottet har fått veta att regeringen har för avsikt att påbörja en försöksverksamhet med samordnare. Utskottet förutsätter att försöksverksamheten ges hög prioritet och påbörjas under 2012.”

Vi får höra att det uppdrag som gavs tydligen inte var tillräckligt. Men det har trots allt gått två år. Frågan är: Vad är det som gör att det är så svårt att komma fram i den här frågan? Barnen och föräldrarna väntar.

Anf. 66 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Herr talman! Angelägenheten från regeringens sida finns det inget skäl att tvivla på. Vi har agerat så skyndsamt som vi bara har kunnat.

Uppdraget till Socialstyrelsen var ämnat att ge oss underlag för hur en försöksverksamhet kan genomföras. Vi fick inte det. Där förlorade vi tid. Sedan låter vi oss inte nöja med det, och därför har vi nu gått vidare till en part som skulle kunna hjälpa oss att genomföra en försöksverksamhet, och det är SKL. Där har vi samtal på gång, och jag hoppas att vi ska komma fram inom en ganska snar framtid med en möjlighet att genomföra en försöksverksamhet.

Vi behöver en försöksverksamhet som ett första steg för att veta om det fungerar innan man gör det i större skala. Jag ser att vi är alldeles överens om nödvändigheten av en försöksverksamhet.

Tro mig, den här frågan har varit en hjärtefråga inte bara för Meeri Wasberg utan också för mig. Vi har jobbat på den. Tyvärr fick vi inte fram det resultat vi hade önskat från vår egen expertmyndighet.

Byggkravsutredningen

Anf. 67 JAN LINDHOLM (MP):

Herr talman! Även om byggandet nu har tagit fart igen är det viktigt hur vi bygger. Min fråga går till bostadsministern.

I snitt vistas vi i det här landet inomhus 95 procent av tiden. Det finns en lång historia av problem där skador i byggnader leder till ohälsa. Vi har haft en byggkravsutredning som kom i april förra året. Den remissbehandlades, och jag har fått en del kopior på de remissvar som lämnades in under hösten, men jag har inte kunnat hitta dem på regeringens hemsida.

I början av den här veckan fick jag ett anonymt tips från en av era medarbetare i Regeringskansliet om att det inte kommer någon proposition den 4 mars som det står i propositionsförteckningen. Därför måste jag passa på att fråga om den har ställts in. Det vore bra att veta.

Anf. 68 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Ursäkta mig, men jag uppfattade inte vilken proposition det var som inte kommer att läggas fram. Någon sådan proposition har inte legat på propositionslistan vad jag känner till. Vi får reda ut detta.

Men vi jobbar med det här. Vi har faktiskt i nya plan- och bygglagen större kraft på kontrollsidan. Det handlar om att man bygger rätt från början. Det var en ambition med den nya plan- och bygglagen, som kom 2011, att man skulle ha en bättre kontroll. Det var en lärdom som drogs av att man tidigare kanske inte hade haft det. Då har man förstärkt kontrollen. En del tycker att det har ökat krånglet lite grann i själva byggstartsögonblicket, men jag tror att det har höjt kvaliteten på byggandet. Det handlar bland annat om att just skapa en bättre boendemiljö.

I övrigt har kommunerna ett stort ansvar via plan- och bygglagen att planera bostäderna på ett sådant sätt att det blir bra bostäder för människor. Det handlar självklart också om att sköta om de hus som finns.

Anf. 69 JAN LINDHOLM (MP):

Herr talman! Det är många som har skrivit remissvar när det gäller Bygghälsöversynen och som är oroliga just för kvaliteten på byggandet när det nu går upp igen. Vi kanske får samma problem som tidigare när man byggde snabbt och för mycket utan att man hann med att kontrollera.

Om ministern inte har koll på vilka propositioner från Socialdepartementet som finns i propositionslistan – där står det den 4 mars – får jag väl försöka ta reda på det på något annat sätt. Det är bra för vår planering om vi vet om de propositioner som finns på listan dyker upp eller inte. Vi har den till och med på listan i utskottet över tänkta behandlingar.

Jag får försöka ta reda på det på något annat sätt.

Anf. 70 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Vi har många propositioner på gång. Det är därför jag blir lite förvirrad. Vi har också gjort några förändringar, slagit ihop några propositioner till en gemensam proposition. Det kan vara en del av förklaringen till att det är lite annorlunda i propositionslistan jämfört med de beredningsprocesser vi har i gång just nu.

Men det är ett omfattande arbete som pågår för att vi ska kunna bygga mer, bygga bättre och bygga snabbare men med bibehållen god kvalitet. Vi får återkomma till exakt de frågor som Jan Lindholm verkar ha. Jag är beredd att gräva i frågan ordentligt, så att du får ett tydligt svar.

Komplementbostadshusens effekter på turismen

Anf. 71 ANDERS ANDERSSON (KD):

Herr talman! Även jag har en fråga till bostadsminister Stefan Attefall. I början av den här månaden presenterade bostadsministern ett lagförslag som innebär att man ska underlätta för vanliga villaägare och sommarstugeägare att kunna komplettera och bygga till på sin villa eller sommarstuga. Det är bra. Det uppskattas av många. Dessutom har många idéer florerat i debatten.

Jag bor i Kalmar län, ett kustlän. Min fråga till bostadsministern handlar om kopplingen mellan turismen och det här förslaget. För många i Kalmar län och i östra Småland är turismen en viktig näringsgren. Det finns sjöar och skogar. Det finns en härlig skärgårdsmiljö utmed hela kusten. Vi har inte minst det fantastiska Öland, där turismen är viktig.

Min fråga till statsrådet är: Tror statsrådet att förslaget om komplementbostadshus på upp till 25 kvadratmeter skulle kunna påverka turistnäringen och turistverksamheten i ett län som Kalmar län och de upplevelseverksamheter som finns där?

Anf. 72 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Det är helt korrekt att det nya komplementbostadshuset är någonting utöver dagens friggebod. Det ska möjliggöra permanentboende och kan därmed inredas som en fullgod bostad med dusch, badrum och pentry, exempelvis, och med god isolering och liknande saker.

Det kommer att krävas en anmälan till byggnadsnämnden just för att man ska kontrollera att ett antal tekniska krav uppfylls – det gäller brandsäkerhet och liknande saker. Men självklart kommer användningsområdena att skifta. Det kommer kanske att lösa bostadsproblemet för sonen som vill flytta hemifrån men inte hittar någonting annat. Det går också att hyra ut till turister. Jag kan se framför mig på östkust, på västkust, på Gotland och i fjällkommuner att det kan bli ett intressant inslag när det gäller möjligheten att hyra. Jag misstänker också att ett antal riksdagsledamöter kommer att bo i sådana stugor under Almedalsveckan och vid andra tillställningar i framtiden.

Anf. 73 ANDERS ANDERSSON (KD):

Herr talman! Tack, statsrådet, för svaret! Eftersom lagen träder i kraft mitt under Almedalsveckan är det kanske svårt just det här året.

Jag hade tänkt ut en följdfråga innan det här inspelet kom. Förutom turism och kopplingen till detta vill jag säga att i ett Smålandsperspektiv är småhustillverkningen oerhört viktig. Det finns en rad snickeriverksamheter i Småland. Jag är lite intresserad av att veta på vilket sätt lagförslaget har mottagits av entreprenörerna. Vad har bostadsministern fått för signaler när detta har funnits ute i debatten?

Dessutom är jag lite nyfiken på vilka förhoppningar bostadsministern har om att lagförslaget också ska kunna innebära att byggnation kommer i gång i sommar.

Anf. 74 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Tanken är, om riksdagen så beslutar i vår, att detta ska träda i kraft den 2 juli. Jag vill komplettera mitt tidigare svar med att säga så här: Glöm inte att vi också har förstärkt möjligheten att hyra ut i andra hand och hyra ut en del av en privatbostad. Gränsen för att det ska vara skattefritt går vid 40 000 kronor, vilket gör det intressant att hyra ut exempelvis ett komplementbostadshus till turister och andra.

Sedan märker man i småhusindustrin och bland snickerier – det är allt från de riktigt småskaliga till de större tillverkarna – att det är ett oerhört intresse för det här huset.

Jag besökte en snickare som i småskalig form jobbar med det här. Han har redan fått in två förfrågningar som han nu ska räkna på. Och jag

vet att alla planerar för hur man ska ta fram koncepthus, så att man kan pressa kostnader och göra bra hus av bra kvalitet på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Jag upplever att det finns ett stort intresse, inte minst i småhusindustrin. Vi som har våra valkretsar i Småland märker att intresset är extra stort i de regionerna.

Bostadsbristen

Anf. 75 LARS JOHANSSON (S):

Herr talman! Stefan Attefall kan stå kvar i talarstolen, för jag tänker ta upp en bostadspolitisk fråga.

Vi har under de senaste sju åren haft en väldigt låg bostadsproduktion i Sverige. År 2006 byggdes det 46 000 lägenheter. Sedan har det gått ned, och vi har blivit en halv miljon fler människor i Sverige. Det gör det väldigt tydligt att vi har en stor bostadsbrist, inte minst när det gäller hyresrätter.

Samtidigt vet vi nu att vi har en stor grupp människor, vid sidan av dem som redan söker bostad, som behöver bostad i Sverige. Vi har 55 000 flyktingar som ska ha en bostad någonstans i Sverige i år. 7 500 bostäder finns, enligt Migrationsverket. Drygt 50 000 bostäder måste fram. Vad ska regeringen nu göra för att åstadkomma de bostäderna i denna stora bostadsbrist?

Anf. 76 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Vårt problem är att vi har byggt för lite under 20 års tid i Sverige, sedan början av 90-talet. Jämfört med norrman, finnar och danskar och jämfört med hela OECD-området har vi byggt ungefär hälften.

År 2006 fick vi en uppgång tack vare bland annat att vi tog bort en del subventioner som gjorde att man tidigarelade vissa bostäder. Å andra sidan var det ungefär samma uppgång i omvärlden. Och det sjönk även i andra länder efter 2006.

Nu ökar bostadsbyggandet. Vi har en 46-procentig uppgång 2013. Det är över 31 000 byggda bostäder 2013, enligt SCB. Och trenden ser ut att fortsätta de kommande åren.

Vad vi måste göra är att snabba på planprocessen, alltså vägen från idé till att spaden kommer i backen. Den är för lång. Den är för krånglig, och den fördyrar. Det sker både i form av kostnader och i form av försämrad konkurrens. Detta är den viktigaste åtgärd vi måste vidta. Sedan måste vi självklart göra allt vi kan för att hela bostadsmarknaden ska fungera bättre. Riksdagen kommer att ta ställning till en rad olika förslag under våren.

Anf. 77 LARS JOHANSSON (S):

Herr talman! Jo, men Erik Ullenhag, som är kollega till Stefan Attefall, går nu ut och talar om att fler kommuner måste ta ett större ansvar för att skapa bostäder. Javisst, men staten har ju backat. Ni har tagit bort investeringsstödet. Det är helt riktigt, som Stefan Attefall sade, att det ökade till 45 000 år 2006. När ni sedan tog bort det stödet sjönk bostadsbyggandet. Det är det som vi ser effekterna av nu. Det har vi sett under sju år.

Nu är det alltså 31 000 bostäder, säger bostadsministern. Det är väldigt lite i förhållande till de enorma behov som finns i Sverige i dag. Inte minst, som en kollega till mig tidigare talade om, är problemet väldigt stort utanför storstadsområdena. I storstadsområdena har det byggts många bostadsrätter men inte hyresrätter, och det är det som människor utan något kapital behöver. Vart ska de ta vägen?

Anf. 78 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Herr talman! Det investeringsstöd som Socialdemokraterna efterlyser har vi prövat i tre olika varianter under 90-talet och 2000-talet. Ändå byggde vi hälften av vad norrmän, finnar, danskar och tyskar gjorde. Det visar att det inte funkar. Investeringsstöden ramlar oftast rakt ned i byggherrarnas fickor som ökad vinst eller i form av att byggföretagen blir slöare. Man utvecklar inte sin produkt tillräckligt bra, eftersom man jagar stimulansen.

De som nu utvecklar de billiga koncepthusen, som gör att man bygger nya hyreshus i Lycksele, Iggesund, Mullsjö och på många andra orter, säger: Det här började vi med när vi insåg att subventionernas tid var förbi. Då jobbade de med att utveckla sin produkt för att kunna bygga billigare. Det är ett sätt att göra detta på. Därför behöver vi också enhetliga kommunala och tekniska särkrav.

Sedan måste vi jobba med en snabbare planprocess. Det är en del av nyckelfrågan. Om vi inte får fram byggbar mark som är färdigbeslutad av kommunen spelar det ingen roll vad vi gör i övrigt. Det är en av nyckelfrågorna. Där ger vi nu kommunerna en hel verktygslåda extra att jobba med.

Vinterdäck på tunga fordon

Anf. 79 EDWARD RIEDL (M):

Herr talman! Min fråga går till infrastrukturministern och handlar om vinterdäck på tunga fordon.

Från och med den 1 januari 2013 måste även tunga fordon ha vinterdäck när vinterväglag råder mellan den 1 december och den 31 mars. Det är bra, och det löser frågan om framkomlighet. Vi hade tidigare situationer med många långtradare som fastnade i branta och hala backar och stoppade trafikflöden på många håll i landet.

Jag följde med trafikpolisen en dag i Skellefteå för att få höra vad de såg för utmaningar i trafiken. De tyckte att den förändring som alliansregeringen hade genomfört var bra. De skickade med mig att de tyckte att vi skulle se över om det skulle vara fler vinterdäck än bara på drivaxeln för att öka trafiksäkerheten.

Kan infrastrukturministern tänka sig att följa frågan noga?

Anf. 80 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr talman! Tack, Edward Riedl, för frågan!

I samband med att vi får en riktig vinter ställs alltid frågan om framkomlighet och säkerhet för tung trafik. Det gäller både att köra och att möta den typen av fordon.

Tidigare har regeringen skärpt kraven i fråga om ökat mönsterdjup. Sedan har kraven skärpts ytterligare till att använda vinterdäck. Fokus låg då på framkomlighet, det vill säga att lastbilarna stoppar framkomligheten. Det är fortfarande avstånd och hastighet som avgör när du ska bromsa. Då spelar det nästan ingen roll vad du har för däck.

Jag har tidigare sagt, och jag kan säga det igen som svar på frågan, att vi får se hur regelefterlevnaden blir med de däckkrav som nu finns. Om det behöver göras mer får vi återkomma.

Anf. 81 EDWARD RIEDL (M):

Herr talman! Tack, infrastrukturministern, för svaret!

Det är glädjande att allt färre människor mister livet i den svenska biltrafiken, och det är glädjande att alliansregeringen också tar trafiksäkerheten på så stort allvar.

Mitt sista medskick är att vi ska ta de farhågor som finns runt om i landet på allvar och följa frågan noga.

Anf. 82 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr talman! Precis som Edward Riedl tog upp är Sverige duktigt på trafiksäkerhetsarbetet och får många frågor från andra länder. 2010 var ett rekordår, men det visade sig att förra året var om möjligt ännu bättre. Det är naturligtvis ett arbete som ska fortsätta.

Det är oerhört viktigt att alla de som kör på våra vägar, inte minst de som kör den tunga trafiken, följer gällande regler och har ordning på den tekniska utrustningen. Det är lite oroväckande att representanter för bilbesiktningen meddelat att en tredjedel av alla våra bussar skulle kunna få körförbud vid besiktningen.

Här finns ett ansvar att hålla ordning på utrustningen, hålla rätt hastighet och rätt avstånd. Vi får följa om det finns mer som vi borde eller bör göra, och vi fortsätter vårt säkerhetsarbete.

Utredningen Män och jämställdhet

Anf. 83 ANN-CHRISTIN AHLBERG (S):

Herr talman! Sverige är ett bra land att leva i. Kvinnor och män har ändå inte samma möjligheter och rättigheter i Sverige. Arbetets villkor ser olika ut för kvinnor och män. Kvinnor tvingas ofta till otrygga anställningar och fler deltider än män. Kvinnor tar större ansvar för hem och familj, och kvinnors arbetsinsats värderas mycket lägre än männens.

Nyss presenterades en utredning om män och jämställdhet. Det är bra och nödvändigt att få männen involverade i jämställdhetsarbetet, men varför fick utredningen inte i uppdrag att lämna förslag till åtgärder, Maria Arnholm? Kommer ministern att lägga fram några konkreta förslag med utgångspunkt i utredningen *Män och jämställdhet*? Där finns en del kloka synpunkter.

Anf. 84 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Herr talman! Tack, Ann-Christin Ahlberg, för att du har uppmärksammat den tjocka och underbara utredningen *Män och jämställdhet* som jag tog emot förra veckan.

Vi jobbar mot ett jämställdhetsmål som jag har talat om under denna timme. Det är bra att hela tiden påminna sig om att det är två kön som bägge förlorar på ett ojämnt samhälle. Utredaren Svend Dahl pekar på frågor om sjukvård och vår acceptans av mäns våld mot män, som sedan i sin förlängning också leder till mäns våld mot kvinnor.

Den sammanställning av kunskap som utredaren har visat i utredningen *Män och jämställdhet* innehåller en hel del idéer om vilka åtgärder som kan vidtas från regeringens och riksdagens sida och från andra aktörer. Jag har precis tagit emot utredningen, och vi bereder nu den.

Anf. 85 ANN-CHRISTIN AHLBERG (S):

Herr talman! Jag ber ministern att återkomma i nästa anförande och berätta om de idéer hon har om vilka åtgärder som kan vidtas. En hel del är känt sedan tidigare. Det finns många utredningar sedan tidigare på jämställdhetsområdet, och här är ytterligare en. Även om det är en spännande rapport där frågan om män och jämställdhet tas upp är det faktiskt inte fler utredningar som behövs utan konkreta politiska förslag till åtgärder. Det är den möjligheten ministern har.

Svend Dahl talar om föräldraförsäkringen. Enbart 9 procent av papporna tar ut föräldradagar under barnets första år. Ändå vet vi att vi påverkar vårt nya barn oerhört mycket under första året.

Frågan är synnerligen viktig för kvinnor, män och det lilla barnet. Jag ser fram emot att ministern svarar på vilka konkreta åtgärder som kan vidtas.

Anf. 86 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Herr talman! Mycket riktigt är föräldraförsäkringens utformning och hur den fördelas en av de frågor som hanteras i den här kammaren.

Svend Dahl visar att det är värre än vad vi trott. Vi brukar säga att 24 procent av föräldraledigheten tas ut av män, men det har visat sig att den alldeles övervägande delen av den tiden tas ut efter det att barnet har fyllt två år. Det understryker hur viktiga de två öronmärkta månaderna och jämställdhetsbonusen är samt behovet av att noga följa hur utvecklingen fortsätter.

Frågan handlar om många konkreta saker. Den skolpolitik som ger pojkar en större chans redan i lågstadiet är en sådan fråga. Frågan om jämställdhetsintegreringsarbetet går vidare till våra myndigheter. Det är ett annat exempel där mycket är kvar att göra.

Möjligheten att se idrottsevenemang på tv

Anf. 87 PETER PERSSON (S):

Herr talman! Min fråga går till Maria Larsson.

Vi är i dessa dagar många som gläds åt de idrottsliga framgångar som Sverige har i OS. Det blir samlande och stimulerande diskussioner och mycket glädje.

Jag läste på Twitter i går att Stefan Attefall utropat att det är en skandal att TV3 inte finns i Regeringskansliet. Men han hade inga synpunkter på att det finns två miljoner ytterligare i landet som inte har tillgång till denna tv-kanal.

Oroar det statsrådet Larsson att det bara är Regeringskansliet som har larmat om att få tillgång till denna kanal, eller är det en angelägenhet för hela nationen?

Anf. 88 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Herr talman! Tack för frågan, Peter Persson!

Jag tror att vi är många i dessa dagar, oavsett om vi har tillgång till TV3 eller inte, som gläds över de svenska framgångarna. Det svenska skidlandslaget har levererat i en omfattning som vi kanske inte hade vågat hoppas på. Det är fantastiskt!

Det stämmer, precis som Stefan Attefall säger, att just i Regeringskansliet är det inte möjligt att följa OS via tv. Det är kanske bra eftersom vi brukar använda tiden till en del annat.

Gäller frågan huruvida OS-sändningar borde ske i public service-tv, eller gäller frågan om TV3 ska vara tillgängligt för hela svenska folket? Jag blev inte klar över frågan, och jag får be frågeställaren upprepa den.

Anf. 89 PETER PERSSON (S):

Herr talman! Det handlar om att göra en evenemangslista och säga att det är så stora och viktiga evenemang att de bör ses av hela svenska folket, något som Socialdemokraterna har drivit i kulturutskottet.

Förutom Attefalls ”skandaliserande” framträdande i går såg jag på Twitter att infrastrukturministern har stort intresse för hockey och att hon drog ihop ett antal sammanträden till minimal tid. Detta är väldigt intressant mot bakgrund av regeringens arbetslinje.

Tycker regeringen att det är lämpligt att man stänger ned stålverk, massfabriker och skolor till förmån för att kunna studera idrottsliga aktiviteter – att hela folket ska ha den möjligheten?

Anf. 90 Statsrådet MARIA LARSSON (KD):

Herr talman! Jag tror att vi är förbi den eran då Sverige står stilla vid idrottsevenemang, som det gjorde när Stenmark åkte. Då fungerade det precis så som Peter Persson beskriver. Skolor ställde in undervisningen och ägnade sig enbart åt att följa Stenmarks både första och andra åk. Det var säkert en hel del arbetsplatser som stod stilla.

Jag kan försäkra Peter Persson om att regeringens samtliga ledamöter besitter en mycket stor simultankapacitet och kan både ha koll på om det nu är telefonen, Ipad eller möjligtvis en tv i bakgrunden och utföra viktigt arbete. Arbetslinjen är till för att upprätthållas också av regeringens medlemmar, och så sker. Det är min absoluta försäkran.

Tack för frågan!

Anf. 91 TALMANNEN:

Därmed var dagens frågestund avslutad. Jag vill tacka de deltagande ledamöterna och statsråden.

Utbildningsutskottets betänkande 2013/14:UbU10

Grundskolan

föredrogs.

Grundskolan

Anf. 92 IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Denna debatt handlar alltså om den svenska grundskolan. Jag ska börja med att säga att vi naturligtvis står bakom alla våra reservationer, men för tids vinnande nöjer jag mig med att yrka bifall till reservationerna 1 och 8 från Socialdemokraterna med flera.

Herr talman! Det finns i dag stor anledning att oroa sig för utvecklingen i den svenska grundskolan. Vi får dagligdags rapporter om att det går åt fel håll. Det finns många lärare och rektorer i vårt land som gör engagerade och goda insatser för att de barn som i dag finns i grundskolan och de elever som går där dag in och dag ut ska få bästa möjliga start i livet. Det är välkomna insatser. Jag är övertygad om att de gör skillnad.

Likväl ser vi att utvecklingen går åt fel håll. Jag tror att det i grund och botten handlar om att rektorer och lärare i dag inte ges tillräckligt bra förutsättningar för att se till att barnen får med sig de kunskaper och färdigheter de behöver för att kunna göra vidare val inför gymnasieskolan och sedan i vuxenlivet.

Vi har fått ett antal rapporter från Skolverket som visar på att parallellt med att kunskapsresultaten sjunker får vi en allt sämre likvärdighet i den svenska grundskolan. Det kommer till uttryck i att ungefär 12 ½ procent av eleverna i dag inte når målen i grundskolan för att kunna välja bland de nationella programmen.

Den allt sämre likvärdigheten får fler uttryck. Dessa 12 ½ procent elever som inte når målen är väldigt ojämnt fördelade över landet. Den kanske tydligaste skiljelinjen går vid utbildningsnivån hos föräldrarna. De socioekonomiska effekterna är stora i vårt skolsystem i dag. Om mamma eller pappa har en högskoleutbildning är sannolikheten nästan 95-procentig att man når målen i grundskolan och kan välja bland gymnasieskolans nationella program. Men om mamma och pappa endast har högst grundskoleutbildning är sannolikheten nere på 50 procent, det vill säga att det i dagens grundskola finns sådana klyftor och skillnader att det är tio gånger vanligare att barn från studieovana hem inte når grundskolans mål och blir gymnasiekompetenta jämfört med barn från hem med studievana.

Herr talman! Vi vet alla att gymnasieutbildning mer eller mindre har blivit obligatorisk på arbetsmarknaden. För många av de tiotusentals ungdomar som lämnar skolsystemet utan en fullgången utbildning blir livet mycket svårare. Risker att hamna i utanförskap och risken att bli beroende av försörjningsstöd, socialbidrag, ökar dramatiskt. 70 procent av de ungdomar som i dag behöver försörjningsstöd för sitt uppehälle saknar gymnasieutbildning.

Lägg till detta att vi har fått, herr talman, ett antal internationella rapporter som visar på kunskapsutvecklingen i svensk skola. Förrföra året kom det en rapport om läsförmågan bland tioåringar, den så kallade Pirlsrapporten. Förra året kom en PISA-rapport från OECD. Det de båda har gemensamt, oavsett om det handlar om tioåringar eller femtonåring-

ar, är att de visar att kunskapsresultaten sjunker. Enligt OECD:s PISA-rapport sjunker de dramatiskt. Vi har i dag den sämsta kunskapsutvecklingen i hela OECD-området enligt PISA.

Detta är djupt allvarligt och provocerande. Vi är ett land med väldigt mycket resurser. Vi är ett land med universitet och högskolor som har mycket kunskap om hur man ska bedriva undervisning för att ge eleverna bästa möjliga start i livet. Vi är ett land som i dag satsar väldigt mycket på skolan, men helt uppenbarligen får vi inte ut det vi ska få utifrån de mål vi har satt upp.

Det är en dyster bild, och tyvärr bekräftas den dagligdags. Den enda som tycker att det går åt rätt håll i dag när det gäller den svenska skolan är landets utbildningsminister, som så sent som för två dagar sedan hävdade att skolan går åt rätt håll. Det finns tyvärr ingenting i verkligheten som bekräftar detta.

Socialdemokraterna menar att det är dags att prioritera den svenska grundskolan. Det är dags att göra de nödvändiga investeringar som vi vet enligt forskning kommer att leda till förbättrat resultat. Regeringen har ägnat nästan åtta år åt skattesänkningar och åt att bygga upp ett kontrollsystem som ska bidra till att höja kvaliteten i svensk skola. Jag kan konstatera att detta har misslyckats.

Skattesänkningar på i runda tal 130 miljarder har inte hjälpt för att höja kunskapsresultaten i svensk skola, tvärtom. Det har snarare gjort att nödvändiga resurser och investeringar har undandragits den svenska skolan.

Alltmer av kontroll och inspektioner har inte heller hävt den negativa utvecklingen. Snarare vittnar många lärare och rektorer om att deras arbete har blivit alltmer av byråkrati och administration. De har fått allt mindre tid till undervisning och för att möta eleverna och förbereda sina lektioner.

Mot den bakgrunden vill vi socialdemokrater stärka skolan i grunden. Vi vill göra det redan de första åren. Det finns mycket forskning som visar att om man kan möta eleverna redan de första åren i grundskolan och ta sig an de brister som finns i kunskaperna ger det väldigt mycket. Man kan både förebygga senare problem och ge barnen, eleverna, en plattform där de kan känna sig lyckade och därmed gå till skolan med gott självförtroende och ta sig an de uppgifter och den undervisning som finns där.

Vi vill göra det genom att öronmärka ett statsstöd till mindre klasser redan från förskoleklass till ettan, tvåan och trean.

Vi vill göra det genom att anställa 1 000 extra specialpedagoger så att barn i behov av särskild hjälp och stöd får det. I dagens verklighet sker detta alltför sällan.

Vi vill också göra det genom att se till att det finns strukturerat stöd för eleverna i skolan så att de inte blir beroende av hjälp och stöd hemifrån eller av läxhjälp, om mamma och pappa har råd att köpa det. Det införde denna regering från och med förra året.

Vi gör det för att vi ser att det finns mycket forskning som visar att mindre klasser och undervisningsgrupper har störst effekt just de första åren. Vi menar att detta inte bara är nödvändiga investeringar, utan att vi är skyldiga eleverna i den svenska skolan att ta oss an detta, att ta ett gemensamt ansvar och att göra dessa prioriteringar.

Mot detta, herr talman, står en ganska passiv regering, en regering som vann valet 2006 på att se de utmaningar som fanns i vårt samhälle – den höga arbetslösheten och resultat som var alltför dåliga redan då. Det tyckte vi också att de var.

Åtta år senare har kunskapsresultaten sjunkit, antalet elever som inte når målen har ökat med 20 procent och arbetslösheten är betydligt högre än den var 2006. Men regeringen hävdar att den redan har vidtagit alla nödvändiga åtgärder och att det nu bara är att sitta och vänta. Vänta och se är regeringens hållning – allting går åt rätt håll.

Det är tragiskt att se, herr talman, att regeringen inte längre vill se verkligheten. Jag förstår att det kan vara tungt när man har suttit under lång tid vid makten att inse att många av de åtgärder man har vidtagit inte fungerar.

Vi vet från forskning och internationella erfarenheter att om man gör saker rätt tar det fem sex år att vända utvecklingen i ett skolsystem där resultaten är för låga. Regeringen har nu haft åtta år på sig. De hävdar att man inte kan räkna från det att de tog över regeringsmakten utan att man måste räkna från när man ändrade i läroplaner och skollagar.

Men, herr talman, det handlar inte om att det tar fem sex år från det att man genomför reformer utan om att det tar fem sex år från det att man vidtar rätt åtgärder och rätt reformer. Det menar vi socialdemokrater att regeringen inte har gjort, för de har i varje givet läge prioriterat skattesänkningar, inte investeringar i den svenska skolan.

Nu står vi här sex månader före valet, och jag tycker att alternativen blir allt tydligare. Vi kommer att gå till val på att investera i och prioritera den svenska skolan. Vi gör detta, men det moderatledda alternativet sitter nöjt och tycker att de reformer man har vidtagit räcker för att vända utvecklingen.

Jag tror tyvärr inte att de kommer att räcka. Det är mot den bakgrunden vi behöver byta politik, och vi behöver byta regering i det här landet.

Herr talman! Jag yrkar bifall till yrkandena och till reservationerna 1 och 8.
(Applåder)

Anf. 93 JABAR AMIN (MP):

Herr talman! Det är grundskolans uppgift att ge varje barn en ärlig chans att utvecklas och få de kunskaper och färdigheter han eller hon behöver.

Det är grundskolans uppgift att bidra till våra elevers utveckling och förse dem med ett kritiskt tänkande och en analytisk förmåga. Grundskolan ska även bidra till bildning, skapande, kreativitet och självständighet.

Vår uppgift som politiker är att skapa goda förutsättningar för att allt det goda som skolan ska göra ska kunna bli verklighet.

Den moderatledda regeringen har dock misslyckats med detta. De har nu snart haft åtta år på sig. Åtta år har gått sedan vi såg Moderaternas och Folkpartiets höga svansföring 2006. I det valmanifest som Alliansen eller Folkpartiet gick till val på stod det att fram till 2010 – på fyra år – skulle man vända trenden. Det var ett löfte till väljarna, att vända utvecklingen. Det var Alliansens löfte.

Nu har det inte gått fyra utan snart åtta år. Och vad är det vi ser? Jo, att kunskaperna sjunker, att utslagningen ökar, att likvärdigheten minskar och att segregationen har ökat. Det är problemen i svensk skola åtta år efter det att Alliansen tillträdde.

Ett annat stort bekymmer i den svenska skolan är lärarnas villkor. Det som Alliansen har lyckats med under de här åren är att öka arbetsbördan för våra lärare.

Herr talman! Det som behövs nu är inte floskler från Alliansen, utan rejäla förändringar.

För det första behöver vi ge våra elever mer tid med sina lärare. I dag har eleverna alldeles för lite tid med lärarna. Lärarna måste få tid att förbereda bra undervisning och möta och prata med eleverna. Detta kan skapas dels genom att anställa fler inom skolan, dels genom att minska lärarnas administrativa uppgifter. Vi i Miljöpartiet satsar för att anställa mer personal i skolan. Vi vill bidra till att 10 000 medarbetare ska kunna anställas inom skolans värld.

För det andra, herr talman, vill vi ge alla elever som behöver det stöd i rätt tid. I dag får många elever inte det stöd de har rätt till eller så får de det alldeles för sent. Det kan vi ändra på, bland annat genom att ge lärarna större mandat. Vi vill därför införa en ordinationsrätt som innebär att läraren får större inflytande över att ordinera stöd till den elev som behöver det. Det ska ske på ett tidigt stadium och utan så mycket administrativa genomgångar.

För det tredje vill vi aktivt bidra till att förbättra lärarnas arbets- och lönevillkor. Om skolan ska kunna vända utvecklingen behöver vi få de kunnigaste och mest engagerade att bli lärare och rektorer. För att vi ska lyckas med det behöver vi skapa goda arbets- och lönevillkor för dem. Lärarna ska ha möjlighet att ägna sig mer åt undervisningen än åt administrativa göromål. De behöver få den kompetensutveckling de har rätt till. Men de behöver också få den lön de förtjänar. Dagens lärarkår är dåligt betald och alltför hårt belastad med administrativa göromål.

Under lång tid har vi i Miljöpartiet pekat på behovet av högre löner för våra lärare, medan Alliansen inte har velat gå med på detta förrän på senare tid, och då är det bara delvis. Under de kommande fyra åren vill vi i Miljöpartiet satsa hela 7,5 miljarder extra på lärarnas villkor. Där ingår breda lönesatsningar och bättre möjligheter för lärare att utvecklas inom sin profession genom fortbildning och kompetensutveckling. Detta kan jämföras med att regeringen i sin budgetproposition satsar endast en bråkdel av detta, medan man vill göra skattesänkningar motsvarande hela 15 miljarder. Det säger något om regeringens prioriteringar.

För det fjärde, herr talman, vill vi verka aktivt för att förbättra likvärdigheten i den svenska skolan. Det kan göras bland annat genom att ett viktat resursfördelningssystem införs som tar hänsyn till bland annat elevers socioekonomiska förhållanden. Detta är något som regeringen har vägrat att gå med på under alla år. Men nu på slutet, i våras, hörde vi att regeringen ville komma med ett förslag, och om jag har förstått det rätt kommer det snart ett förslag – bättre sent än aldrig.

För att förbättra likvärdigheten behövs dock mer än bara ett bättre resursfördelningssystem. Enligt Skolverket krävs även en tydligare strategisk användning av tillgängliga resurser hos huvudmännen. Undervis-

ningens utformning måste också anpassas så att den passar alla oavsett elevgruppens sammansättning.

Vidare behöver vi se över den friskolereform som vi diskuterade i Friskolekommittén tillsammans med de andra partierna, Alliansen och Socialdemokraterna. Det vi inte kom överens om var frågan om vinstsyfte. Där är vi angelägna om att det görs förändringar så att aktörer med vinstsyfte inte ska kunna bedriva verksamhet, och eventuella överskott ska återinvesteras.

Herr talman! I det betänkande som vi behandlar i dag berörs flera andra skolpolitiska områden. Ett viktigt område som berörs gäller fritidshemmens roll. Fritidshemmens styrdokument är skollagen och läroplanens första två kapitel. Därutöver har Skolverket gett ut allmänna råd för fritidshemsverksamheten.

Det som saknas är ett dokument som beskriver fritidshemmens verksamhet som ett led i att öka jämförbarheten och kvaliteten. Ett sådant dokument skulle kunna vara grunden för ett mer systematiskt kvalitetsarbete, vilket i slutändan gynnar eleverna i fritidshemmen. Lärarförbundet har tagit fram ett förslag till kursplan för de fritidspedagogiska verksamheterna som skulle kunna utgöra ett underlag för ett fortsatt arbete i denna riktning.

Herr talman! Ett annat förslag som vi har lämnat in och som behandlas i detta betänkande är förslaget om en läsa-skriva-räkna-garanti.

Redan den första tiden i skolan läggs en viktig grund för elevernas fortsatta inläring och utveckling. Därför vill jag lyfta fram alla elevers rätt att lära sig läsa, skriva och räkna innan eleverna lämnar årskurs 3 genom en läsa-skriva-räkna-garanti. Den som inte kan läsa, skriva och räkna har sämre möjligheter att göra sig hörd i samhället och har mycket svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Av de anledningarna bör regeringen vidta lämpliga åtgärder för att införa en läsa-skriva-räkna-garanti.

Herr talman! Låt mig sammanfatta med att säga att vi i Miljöpartiet anser att skolan måste få en högre prioritet än vad Alliansen har visat. I vårt budgetförslag satsar vi hela 23 miljarder kronor mer än regeringen på skolan under de kommande fyra åren, medan Alliansen senast satsade över 60 procent av reformutrymmet på skattesänkningar och endast 2 procent på skolan.

Avslutningsvis vill jag säga att jag självfallet står bakom alla våra reservationer, men för att vinna tid yrkar jag bifall bara till reservationerna 3 och 4.

Anf. 94 CARINA HERRSTEDT (SD):

Herr talman! Elevers utveckling mot målen i grundskolan, elever med särskilda behov, betyg, utbildningens innehåll, modersmålsundervisning med mera är viktiga frågor som vi debatterar här i dag. Det är ingen nyhet att svensk skola står inför en lång rad olika utmaningar. Skolan har blivit stökigare, otryggare och mer segregerad, skolresultaten har fortsatt att sjunka, läraryrket har fortsatt att tappa i status och så vidare. Listan kan göras lång, och frågorna är många.

För mig är de viktigaste frågorna: Vad är orsaken, och hur kan vi komma till rätta med problemen? Men debatt efter debatt står vi här och kör på i samma hjulspår: Alliansen skyller på oppositionen, och oppositionen skyller på Alliansen. För att tala klarspråk, herr talman, struntar jag

egentligen i vems fel det är. Lärarna struntar i vems fel det är, och framför allt struntar eleverna i vems fel det är. Fokus borde i stället ligga på vad orsaken är och hur vi kan få det att vända, snarare än att leta efter en syndabock.

Vi står inför ett fullbordat faktum och måste i stället se framåt, för att stävja nedgången men framför allt för att säkra uppgången. Det är såklart inte ointressant vilka reformer som har fungerat eller inte, men jag vill i stället få svar på och debattera vad vi gör härifrån och framåt.

Skolfrågan är inget isolerat problem utan är en återspeglning av samhället. Samhället har blivit hårdare och mer otryggt, medmänsklig respekt saknas, förväntningarna har sänkts, och alltför få krav ställs.

I PISA-utfrågningen klargjordes att de elever som inte har så höga förväntningar på sig tenderar att prestera sämre. För att komma till rätta med skolans problem menar jag att vi måste lyfta blicken och försöka förändra attityden i samhället i stort. Bristerna i vårt samhälle och i vårt utbildningssystem är dock fler än så, och de är därmed inte åtgärdade i en handvändning.

Herr talman! Det finns mycket vi kan göra för att ge eleverna bättre förutsättningar för att lyckas, till exempel förbättra arbetsmiljön i skolan. Många av landets skolor lider av dåliga inomhusmiljöer, vilket är ett problem för såväl lärare som elever. Dessa problem kan vara fukt, dålig luft, flimmerbelysning, dålig akustik med mera. Här vill vi att staten tar ett större ansvar för landets skollokaler, och vi gör också en satsning för det i vår budget.

Satsning på skolmat är en annan tämligen enkel åtgärd. En viktig förutsättning för kunskapsinhämtning är att kroppen har nödvändigt bränsle i form av näringsrik mat. Att höja kvaliteten på maten i skolan är också något vi satsar på.

Skolan måste också lära ut den djupa innebörden av demokrati och respekt för andras åsikter samt stimulera till kritiskt och konstruktivt tänkande och reflexion kring etiska och moraliska frågor. Kritiskt och självständigt tänkande måste uppmuntras, och etik och moral måste betonas mer än i dag, så att eleverna kan lära sig att samarbeta och visa hänsyn, kamratanda och ärlighet.

Herr talman! Den senaste PISA-undersökningen visade att Sverige har gått från att 2003 ha legat över genomsnittet i matematik till att 2012 ligga klart under genomsnittet. Det är såklart en bedrövlig resa som vi alla ser ytterst allvarligt på. Det duger helt enkelt inte att vi på detta sätt halkar efter samtliga OECD-länder.

Vi brukar stå här från samtliga partier och vara stolta över att kalla oss en kunskapsnation. Vill vi fortsätta att kalla oss det måste vi göra något åt de sjunkande resultaten, bland annat i matematik. Vi välkomnar regeringens fortsatta satsning på Matematiklyftet men anser att det på sikt borde till en nivågruppering av matematikundervisningen.

Elever är olika, en del är teoretiskt lagda, och en del är praktiskt lagda. Föreställningen att alla elever kan tillgodogöra sig matematik på samma sätt är en illusion, precis som det vore en illusion att påstå att alla elever kan bli bra på att meka med motorer. Ska vi klättra i framtida PISA-undersökningar måste vi bejaka elevernas olikheter.

Är det då rätt att nivågruppera elever i en viss årskurs utifrån betygsnivå? Både ja och nej, skulle jag vilja säga. Ett av de stora problemen

som lärare har är ju att hitta en undervisningsnivå som passar hela klassen. Ska jag sikta in mig på den svagare gruppen och lägga mycket tid på de eleverna? Eller ska jag se till att hålla de lättlärdade stimulerade så att de inte bromsas i sin utveckling och tröttnar?

Det ena blir ofta lidande av det andra. Argumenten mot nivågruppning är att eleverna kan känna sig stämplade som mindre begåvade.

Problemet i dag är att vissa har svårt att hänga med i den ordinarie utbildningstakten. Och kommer man en gång efter är det väldigt svårt att komma i kapp, vilket också naggar självförtroendet i kanten. Andra är understimulerade och tycker att det går för långsamt. Det är lite grann som att åka buss. Alla åker i samma hastighet, alla har samma mål, och alla ska kliva av samtidigt. Men så enkelt är det inte – utan tvärtom. Elever utvecklas i olika takt och är i olika faser av sin mognad.

Därför måste det finnas tid för lärarna att se alla elever och vilka behov de har. Insatser måste sättas in tidigt, och här ser vi det som nödvändigt att se till att vi har fler vuxna i skolan i form av lärare, kuratorer, specialpedagoger, skolhälsovård med mera. Om barnen mår bra och tillåts verka i en hälsosam och stimulerande miljö blir också resultaten därefter.

Vi behöver vuxna som kan fånga upp eleverna och som har tid att jobba med individen. Vikten av att i ett så tidigt stadium som möjligt få den hjälp man behöver kan inte nog betonas. I dag har 3–6 procent av barnen i skolan någon form av bokstavsproblematik, det vill säga två tre elever i varje klass. Många av dem har såklart inte fått någon diagnos utan uppfattas bara som stökiga och bråkiga. Skolmiljön kan vara en riskfaktor för dessa barn.

Det är angeläget att barnens svårigheter uppmärksammas tidigt under skolgången, innan andra problem har tillkommit. I ett sådant uppspårande arbete har skolhälsovården en viktig roll. En skolmiljö som inte har anpassats till barnets förutsättningar kan vara en allvarlig riskfaktor som förstärker barnets problem.

Förhållandena i skolan har stor betydelse för hur barnets svårigheter kommer till uttryck. Det gäller till exempel kraven på ett självständigt arbete och ett stort ansvar för eget lärande i form av projekt- och grupp-arbeten. Med andra ord krävs en varierad undervisning som tillgodoser alla barns behov.

Ett instrument för att tidigare upptäcka eventuella svårigheter hos eleverna är betygen. Att ge betyg i årskurs 4, då eleverna träder in i ett nytt stadium verkar naturligt. Dessutom ska man enligt ämnesplanerna lära sig att läsa och skriva under de tre första åren i grundskolan. Då förefaller det ganska naturligt att man, som vi föreslår, börjar använda sig av betyg i årskurs 4. Betyg är ett bra och kompletterande verktyg för att kontrollera att inget barn har hamnat mellan stolarna och missat viktig läs- och skrivinläring. Man kan klart och tydligt direkt visa vilka barn som är i behov av extrainsatser.

Herr talman! Att vi vill utreda hur staten på bästa sätt kan bli huvudman för skolan är ingen hemlighet. Men det ensamt är inte lösningen. Det finns många fler åtgärder som måste till. Det pratas mycket om lärarnas roll, deras auktoritet, status och inte minst en förbättrad lärarutbildning. Men dessa faktorer kanske inte spelar så stor roll om vi inte får ordning och reda i klassrummet. Det spelar nämligen ingen roll hur duk-

tig en lärare är om eleverna inte ens är på plats. Det spelar ingen roll hur duktig man är om det inte är arbetsro i klassrummet. Då spelar inte klassstorleken heller någon roll. Det ena ger det andra, och det är ett helhetsgrepp som vi måste ta. Det handlar om attityderna både i samhället och i skolan.

Herr talman! Jag yrkar bifall till samtliga våra reservationer, alltså 2, 5, 7 och 9.

Anf. 95 ROSSANA DINAMARCA (V):

Herr talman! Vi har haft en särskild debatt om PISA-undersökningen, och vi hade också en hearing om den i veckan. Man kan säga att det är en fråga som är väl debatterad. Mycket har redan sagts, och mycket kommer säkert att upprepas.

Jag ska börja med att yrka bifall till reservationerna 11 och 13.

Resultaten pekar nedåt och har gjort det under ganska lång tid. Det finns, såvitt vi kan se, ingenting som tyder på att den utvecklingen håller på att vända.

Då säger man från de borgerliga partierna att det tar tid för reformer att sätta sig och ge resultat. Det kan man ha respekt för. Problemet är att de lösningar och de reformer som regeringen har presenterat och genomfört har inget stöd för att vara det som är lösningen på de problem som vi ser i svensk skola.

Forskningen visar att innan den här regeringen tillträdde och under den tid som regeringen har varit verksam är det de tre stora skolreformerna, framför allt det fria skolvalet men även de fristående skolornas etablering och kommunaliseringen, som har spelat roll för att vi har minskad likvärdighet, ökad segregation och därmed ett stort kunskaps-tapp.

Det som regeringen har svarat med är betyg, nationella prov och inspektion.

I veckan presenterades en undersökning i DN som visar att dessa saker inte har något stöd bland svenska folket. Det har inte heller något stöd i svensk forskning.

Det som däremot har stöd är att man till exempel tar tag i det fria skolvalet, att man gör klasserna mindre och att det blir fler lärare. Det är någonting som Vänsterpartiet har valt att lyssna på. Vi satsar på 6 000 fler lärare. På det sättet kan lärarna också ge sin tid till var och en av eleverna för att möta deras behov.

Det är inte rimligt med den arbetsituation som lärarna har i dag. Nu har regeringen presenterat hur man ska minska de administrativa uppgifterna. Men regeringen har också ökat de administrativa uppgifterna genom att det ska vara fler och tidigare nationella prov. De nationella proven har dessutom inte den effekt som man önskar.

Det finns andra saker som är viktiga att göra. Vi vet att av de elever som inte når målen i årskurs 9 är det många som inte har varit så lång tid i Sverige. Det är inte rimligt att man inte ska kunna tillgodogöra sig kunskaper bara på grund av att man har varit kort tid i Sverige. Därför menar vi att det är oerhört viktigt att satsa på modersmålsundervisningen, men även att eleverna får ämnesundervisning på sitt modersmål. Det är någonting som har visat sig ge goda resultat men som ges i alldeles för liten utsträckning.

En annan sak som jag skulle vilja lyfta fram är avgiftsfriheten i skolan. Det är en fråga som lätt kan viftas bort, och det görs av personer som har det ganska gott ställt och som inte tycker att det är så farligt om man ska betala 20 eller 50 kronor till en utflykt. Men för vissa människor har det stor betydelse. Vi ser hur barnfattigdomen har växt. Det är väldigt många barn som lever med en skam och som blir sjuka när det är utflykt, som glömmer bort att ta med sig sin matsäck till utflykten och som sitter vid sidan av rinken därför att de inte har skridskor. Det är inte okej. Alla barn ska kunna känna sig delaktiga i skolan. Därför är det oerhört viktigt att vi faktiskt står fast vid att skolan ska vara helt avgiftsfri. Det är beklämmande att den här regeringen inte har brytt sig om det utan ändå har öppnat upp för att man ska kunna ge frivilliga bidrag eller att skolan ska kunna ta in mindre summor. Den där lilla summan kan vara enorm för vissa familjer.

För att eleverna ska kunna ges goda förutsättningar i skolan krävs det att vi också har ett fritidshem som är värt namnet. Storleken på barngrupperna på fritidshemmen har ökat dramatiskt varje år under drygt 20 års tid. Vi har sett hur barngruppernas storlek har ökat i förskolan och i skolan, men det är inte i närheten av den takt som ökningen har skett på fritidshemmen. Det är dags att göra någonting åt det.

Vi har skrivit en reservation om att det ska finnas en typ av rekommendationer som Skolverket hade för förskolan. Nu har man tyvärr tagit bort den därför att man inte anser att det håller. Barngrupperna är ändå större än de 15 barn som rekommenderades.

Vi menar att det inte är att ta bort rekommendationer som är det viktiga – om de rekommendationer som gäller inte hålls är det lagstiftning man måste gå till. Man måste sätta ett maxtak för grupperna i både förskolan och fritidshemmen, och där har Vänsterpartiet tagit tydlig ställning för att vi ska ha max 20 barn och minst 2 personal.

Anf. 96 TOMAS TOBÉ (M):

Herr talman! Jag vill börja med att yrka bifall till förslaget i betänkandet.

Nya Moderaterna och Alliansen prioriterar svensk skola. Klarar vi inte skolan står vi oss inte i den internationella konkurrensen om jobben, och klarar vi inte skolan håller inte samhället ihop. Det kanske allra viktigaste är: Klarar vi inte skolan ger vi inte varje barn en bra start i livet.

För oss i Alliansen är skolan så viktig att vi har drivit igenom stora förändringar trots hård motvind. Förändringarna har varit nödvändiga för att återupprätta kunskapsskolan, och vi kan nu glädjande konstatera att den svenska skoldebatten i dag i huvudsak handlar om hur vi ska få mer kunskap i skolan. Det är alldeles utmärkt. Vi i Alliansen vill betona att vi tänker vara tålmodiga men att vi också är beredda att göra mer. Svensk skola är nämligen i ett mycket allvarligt läge där vi ska välja väg: Ska vi fortsätta ha fokus på kunskap, eller ska vi ha mindre av det?

Herr talman! I början av veckan aktualiserades de allvarliga PISA-resultaten återigen, när OECD presenterade sin första fördjupade studie om Sverige. Vi i utbildningsutskottet har haft en bred och öppen utfrågning om resultaten. Slutsatserna visar i stort att de senaste årens skolreformer har varit riktiga men att vi har en lång väg kvar att vandra. Det finns inte heller några snabba resultat.

När Andreas Schleicher från OECD fick en rak fråga från mig om vad Sverige måste göra för att vända de negativa resultaten gav han tre tydliga rekommendationer.

För det första: Lärare behöver karriärmöjligheter och högre lön.

För det andra: Det behövs kompetensutveckling för lärare, och deras insatser behöver utvärderas.

För det tredje: Attityden till utbildning måste förändras. Vi behöver ha högre förväntningar på alla elever, och vi behöver generellt i samhället ha högre förväntningar på skolan.

Herr talman! Jag tror att detta är mycket viktiga rekommendationer för alla partier i denna kammare att lyssna in. Under de senaste åren har regeringen genomfört en stor omläggning av utbildningspolitiken, med en ny skollag och nya läroplaner – allt i syfte att få ett tydligare kunskapsinnehåll. Vi har i dag mer av uppföljning med nationella prov och tidigare betyg – allt för att vi ska försöka hitta eleverna mycket tidigare och kunna gå in med det stöd som krävs. Det handlar om att vända den utveckling vi ser i skolan i dag, där det är i årskurs 9 allra flest elever får tillgång till särskilt stöd. Det borde vara precis tvärtom.

Vidare har Alliansen tagit ansvar för att vi nu har karriärtjänster för lärare. I år inrättas hela 15 000 tjänster. Jag säger det en gång till: 15 000 tjänster. På tre år innebär detta att var sjätte lärare kommer att ha möjlighet att ha en karriärtjänst. Vi tycker nämligen att det är en god idé att skickliga pedagoger har bra betalt. Vi tror att det är bra att få fram mer av skolutveckling på de svenska skolorna. Vi tycker att det är en bra idé att en förstelärare får 5 000 kronor mer i månaden och en lektor 10 000 kronor mer i månaden.

Vi har också valt att satsa på fortbildning för lärare. I två steg har ett lärarlyft skett, och vi är nu tydliga med att mer kommer att behöva tillföras för att vi ska ge lärare de verktyg som behövs för att vi ska vända utvecklingen i klassrummen.

Alliansen har dessutom nyligen givit tre besked. För det första vill vi gå vidare med en tioårig grundskola med skolstart från sex års ålder. För det andra vill vi ha förlängd skolplikt med ytterligare ett år för de elever som saknar behörighet till gymnasiet. För det tredje vill vi ha obligatorisk sommarskola. Vi tror att detta är tre nya åtgärder som är viktiga för den svenska grundskolan, men i grunden handlar det såklart om att vi nu gemensamt måste lyfta attityden: Vi måste ha höga förväntningar på alla elever, och vi måste få mer av föräldraengagemang och mer av stöd till elever. Det måste också bli ordentligt med tid mellan lärare och elev.

Det här låter rätt, och det låter kanske till och med lätt. Det är dock oerhört svårt. Det är nämligen en stor utmaning, som vi delar med många andra länder. Vi ser tyvärr att även länder vi ofta tittar på, till exempel Finland, brottas med en attitydförändring kring svensk skola. Det är någonting jag tror att vi behöver fokusera mer på om vi menar allvar med att lyfta skolan.

Jag tycker att det är viktigt att svensk skola genomsyras av några fundamentala värden. Det handlar om att alla elever ska bli sedda, att alla elever ska få tillräckligt med tid och att alla lärare ska mötas av respekt för sitt yrke. Det är också min bestämda uppfattning att skolan skulle må bra av mer politisk samsyn.

Visst är det väl som så att Alliansen har inlett en förändring av skolan som Socialdemokraterna har röstat nej till, och Miljöpartiet och Vänsterpartiet har en helt annan syn på kunskap. Samtidigt tycker jag, herr talman, att det kan vara på sin plats att vara ärlig och säga som det är. Om jag ska tro på vad Socialdemokraterna säger innebär det nämligen att man nu är för de skolreformer som är på plats. När det gäller de förslag Alliansen vill lägga fram framöver och de förslag Socialdemokraterna talar om framöver verkar vi även där i grunden göra samma analys.

Jag tror att detta är något bra, och jag tycker att det är dags att vi är ärliga i den svenska skoldebatten: Vi har i dag större samsyn kring kunskapsskolan, och det tycker jag är mycket viktigt.

Det finns dock, såklart, en konflikt i den svenska skoldebatten. Men den handlar inte längre så mycket om skolförslagen utan om hur man vill finansiera sina förslag och med vem man vill genomföra politiken. Låt mig då börja med finansieringen. Nya Moderaternas och Alliansens besked till väljarna är tydligt: Vår politik går ihop krona för krona. Vi prioriterar skolan, och det utrymme som kommer att finnas under de kommande åren ska främst gå till utbildning.

Socialdemokraterna verkar dock ha en helt annan idé och även en egen matematik när de räknar. De verkar nämligen anse att samma krona kan användas om och om igen. Under hösten fick vi besked om miljardlöften från Socialdemokraterna på flera olika områden, men nu står vi här i februari månad och kan konstatera att vi har ett ekande gap på mer än 10 miljarder i den socialdemokratiska budgeten. Hittills har inte Ibrahim Baylan eller Stefan Löfven en enda gång redovisat vad i budgeten det är som ska bort.

Dessutom lade Socialdemokraterna, som enda parti i riksdagen, fram en ettårig budget. Detta är mycket anmärkningsvärt. Alla andra partier i denna kammare inser att svensk skola behöver långsiktiga besked. Då duger det inte att lägga fram en budget som saknar över tio miljarder i finansiering och dessutom inte ger några besked inför framtiden.

Det finns som sagt också en annan fråga att ställa sig, herr talman. Även om Alliansen och Socialdemokraterna har stor samsyn kring vilka skolförslag som vore bäst att satsa på handlar det nämligen om med vem man vill genomföra politiken. Frågan är då: Vad är det för politik väljarna skulle få om Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet fick väljarnas förtroende i höst?

Man skulle kunna fundera på hur det fungerar i praktiken. Låt oss då titta på de två rödgröna skyltfönstren Malmö och Göteborg.

Herr talman! I Malmö och Göteborg råder det i dag skolkris. Här talar det om platsbrist, resursbrist och brist på ledarskap att stödja skolorna. Jämför vi exempelvis med en annan stor stad, till och med den största, Stockholm, som är alliansstyrd, visar det sig dessutom att man lägger mindre pengar per elev i Göteborg och Malmö än vad man gör i Stockholm. Det vill säga fina ord och stora löften. I praktiken blir det mindre pengar till skolan och sämre kunskapsresultat.

En sak är dock väldigt tydlig, om vi nu tittar framåt, och det är att vi nu kommer att ha en stor debatt och en viktig valrörelse där väljarna ska få besked. Nu är det tid att visa hur man på riktigt vill finansiera sina skolsatsningar.

I Alliansen förbereder vi oss. Vi lägger fram våra förslag om hur vi ska finansiera våra skolsatsningar. Och jag kan notera att Stefan Löfven för ett antal veckor sedan gav sitt besked. Nu ska bidragssystemen byggas ut i mångmiljardklassen.

Den fråga som då ställs, om nu den stora satsningen är på höjda bidrag, är vad som då händer med skolsatsningarna. När det blir stora satsningar på bidrag som slår undan jobben, hur kommer man då att kunna finansiera sina förslag?

Och hur är det med den gemensamma politiken? Kommer vi att få se några gemensamma besked för svensk skola från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet?

Det här är frågor som jag tycker är hängande i luften. Det vore väl utmärkt om vi kunde använda denna debatt till att reda ut detta. Vi har nu haft ett antal debatter där vi har fördjupat oss i PISA och redogjort för vad de olika partierna vill. Men nu är det dags, och låt mig därför vara lite övertydlig så att ingen missar detta. Jag har tre tydliga frågor, och jag vill rikta dem till före detta skolminister Ibrahim Baylan.

För det första: Ni vill ha mer skatt på arbete för att höja bidragen. Hur kan det höja resultaten i svensk skola?

För det andra: Ni vill höja bidragen för att minska drivkrafterna till arbete och därmed ge mindre resurser till skolan. Hur kan det höja resultaten i svensk skola?

För det tredje: Ni väljer att inte förbereda er gemensamt med något annat parti, vilket betyder att det råder stor osäkerhet om vilken skolpolitik som faktiskt ska gälla. Vad händer med Vänsterpartiets krav på att ta bort betygen och se till att man inte får göra läxor utanför skolan? Vad händer med den kunskapssyn som Miljöpartiet ger uttryck för? Vad är era gemensamma besked, och hur kan de i sådana fall höja resultaten i svensk skola?

Vi i Alliansen kommer att ta vårt ansvar. Vi förbereder oss gemensamt i gemensamma arbetsgrupper. Vi kommer att presentera en gemensam politik, finansierad krona för krona, för vi tycker att svensk skola är värd ordentliga besked.

(Applåder)

(forts. 10 §)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 15.53 på förslag av talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 16.00 då votering skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.00.

KrU6 Spelfrågor

Punkt 2 (Marknadsföring av spel)

1. utskottet
2. res. 2 (SD)

Votering:

279 för utskottet

20 för res. 2

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 95 S, 97 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 19 V, 17 KD

För res. 2: 1 S, 19 SD

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 4 (Jämställdhetspolicy för Svenska Spels sponsorverksamhet)

1. utskottet
2. res. 3 (MP)

Votering:

280 för utskottet

19 för res. 3

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 95 S, 97 M, 17 FP, 17 C, 19 SD, 18 V, 17 KD

För res. 3: 1 S, 17 MP, 1 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

KU12 Kommunala och regionala frågor

Punkt 2 (Representation i nämnder, utskott och styrelser)

1. utskottet
2. res. 1 (SD)

Votering:

278 för utskottet

21 för res. 1

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 94 S, 97 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 19 V, 17 KD

För res. 1: 2 S, 19 SD

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Kent Härstedt (S) anmälde att han avsett att rösta ja men markerats ha röstat nej.

Punkt 7 (Kompetensutvidgande bestämmelser för kommunal tolkförmedling)

1. utskottet

2. res. 2 (S, MP, V)

Votering:

167 för utskottet

132 för res. 2

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 M, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 2: 96 S, 17 MP, 19 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

UbU13 Högskolan

Punkt 1 (Övergripande högskolefrågor)

1. utskottet

2. res. 1 (S)

3. res. 2 (MP)

4. res. 3 (SD)

Förberedande votering 1:

16 för res. 2

19 för res. 3

262 avstod

52 frånvarande

Kammaren biträdde res. 3.

Förberedande votering 2:

96 för res. 1

19 för res. 3

184 avstod

50 frånvarande

Kammaren biträdde res. 1.

Huvudvotering:

148 för utskottet

96 för res. 1

55 avstod

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 M, 17 FP, 17 C, 17 KD

För res. 1: 96 S

Avstod: 17 MP, 19 SD, 19 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 4 (Jämställdhet och kunskap om genus)

1. utskottet
2. res. 7 (S, MP, V)

Votering:

167 för utskottet

132 för res. 7

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 M, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 7: 96 S, 17 MP, 19 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 8 (Förlängning av lärarutbildning)

1. utskottet
2. res. 12 (MP, V)

Votering:

262 för utskottet

36 för res. 12

51 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 96 M, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 12: 17 MP, 19 V

Frånvarande: 16 S, 11 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 9 (Breddad rekrytering, tillträde och studentfrågor)

1. utskottet
2. res. 14 (MP)

Votering:

167 för utskottet

17 för res. 14

115 avstod

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 M, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 14: 17 MP

Avstod: 96 S, 19 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

MJU8 Vattenvård

Punkt 5 (Rena kuster)

1. utskottet

2. res. 6 (S, SD, V)

Votering:

165 för utskottet

134 för res. 6

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 17 KD

För res. 6: 96 S, 19 SD, 19 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 9 (Ekonomiska styrmedel och övergödning)

1. utskottet

2. res. 8 (V, MP)

Votering:

263 för utskottet

36 för res. 8

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 97 M, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 8: 17 MP, 19 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 16 (Skyddet av dricksvattentäkter)

1. utskottet

2. res. 15 (S, MP, V)

Votering:

167 för utskottet

132 för res. 15

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 M, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 15: 96 S, 17 MP, 19 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 17 (Avloppsinträngning i dricksvatten)

1. utskottet

2. res. 16 (S, SD)

Votering:

184 för utskottet

115 för res. 16

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partvis fördelning av rösterna:
För utskottet: 97 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 19 V, 17 KD
För res. 16: 96 S, 19 SD
Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Prot. 2013/14:71
20 februari

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

8 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 19 februari

FiU27 Offentlig upphandling

Punkt 1 (Kollektivavtal m.m.)

1. utskottet
2. res. 1 (S, SD)
3. res. 3 (V)

Förberedande votering:

117 för res. 1
19 för res. 3
162 avstod
51 frånvarande
Kammaren biträdde res. 1.

Huvudvotering:

148 för utskottet
115 för res. 1
36 avstod
50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partvis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 M, 17 FP, 17 C, 17 KD
För res. 1: 96 S, 19 SD
Avstod: 17 MP, 19 V
Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 2 (Djurskydd)

1. utskottet
2. res. 5 (SD)

Votering:

244 för utskottet
19 för res. 5
35 avstod
51 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partvis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 97 M, 17 FP, 17 C, 17 KD
För res. 5: 19 SD
Avstod: 16 MP, 19 V
Frånvarande: 16 S, 10 M, 9 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 4 (Sociala hänsyn)

1. utskottet

2. res. 9 (S)

Votering:

203 för utskottet

96 för res. 9

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 19 SD, 19 V, 17 KD

För res. 9: 96 S

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 5 (Kvinnors företagande, mindre företag, närproducerat m.m.)

1. utskottet

2. res. 10 (MP)

Votering:

262 för utskottet

17 för res. 10

19 avstod

51 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 95 S, 97 M, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 10: 17 MP

Avstod: 19 V

Frånvarande: 17 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 8 (Skatteplanerande företag)

1. utskottet

2. res. 11 (V)

Votering:

280 för utskottet

19 för res. 11

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 97 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 11: 19 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 11 (Vita jobb)

1. utskottet

2. res. 14 (S, V)

Votering:

184 för utskottet

115 för res. 14

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 1 S, 97 M, 16 MP, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 14: 95 S, 1 MP, 19 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Anders Karlsson (S) anmälde att han avsett att rösta nej men markerats ha röstat ja.

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

MJU14 Ändringar i djurskyddslagen

Punkt 2 (Förbudets placering)

1. utskottet

2. res. 1 (SD)

Votering:

279 för utskottet

19 för res. 1

51 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 95 S, 97 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 19 V, 17 KD

För res. 1: 19 SD

Frånvarande: 17 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 7 (Djurförsök inom utbildningen)

1. utskottet

2. res. 5 (S, MP, V)

Votering:

167 för utskottet

132 för res. 5

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 M, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 5: 96 S, 17 MP, 19 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

MJU12 Skogspolitik

Punkt 2 (Frivilliga avsättningar)

1. utskottet

2. res. 2 (S, MP, V)

Votering:

166 för utskottet

132 för res. 2

51 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 M, 17 FP, 17 C, 19 SD, 16 KD

För res. 2: 96 S, 17 MP, 19 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 3 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

UbU9 Förskolan

Punkt 1 (Förskolans syfte)

1. utskottet

2. res. 1 (S, MP, V)

Votering:

166 för utskottet

132 för res. 1

51 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 M, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 1: 96 S, 17 MP, 19 V

Frånvarande: 16 S, 11 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 4 (Finansieringen av förskolan)

1. utskottet

2. res. 4 (S, MP, V)

Votering:

167 för utskottet

130 för res. 4

52 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 M, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 4: 95 S, 16 MP, 19 V

Frånvarande: 17 S, 10 M, 9 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

9 § Beslut om ärende som slutdebatterats vid dagens sammanträde

JuU14 Polisfrågor

Punkt 6 (Lag och ordning i problemområden)

1. utskottet

2. res. 4 (SD)

Votering:

279 för utskottet

19 för res. 4

51 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 95 S, 97 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 19 V, 17 KD

För res. 4: 19 SD

Frånvarande: 17 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 8 (Gärningsmannabeskrivningar)

1. utskottet

2. res. 6 (SD)

Votering:

280 för utskottet

19 för res. 6

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 97 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 19 V, 17 KD

För res. 6: 19 SD

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 10 (Brottsprovokation)

1. utskottet

2. res. 8 (SD)

Votering:

279 för utskottet

19 för res. 8

51 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 96 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 19 V, 17 KD

För res. 8: 19 SD

Frånvarande: 16 S, 11 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 11 (Polisens uniformer)

1. utskottet

2. res. 9 (SD)

Votering:

281 för utskottet

18 för res. 9

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 97 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 1 SD, 19 V, 17 KD

För res. 9: 18 SD

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 17 (Förebyggande åtgärder mot rekrytering av unga till kriminella organisationer)

1. utskottet

2. res. 12 (V)

Votering:

279 för utskottet

19 för res. 12

51 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 96 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 12: 19 V

Frånvarande: 16 S, 11 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Margareta B Kjellin (M) anmälde att hon avsett att rösta ja men markerats som frånvarande.

Punkt 20 (Straffskalan för vapenbrott)

1. utskottet

2. res. 15 (S)

3. res. 16 (SD)

Förberedande votering:

98 för res. 15

20 för res. 16

181 avstod

50 frånvarande

Kammaren biträdde res. 15.

Boriana Åberg (M) anmälde att hon avsett att avstå från att rösta men markerats ha röstat ja.

Huvudvotering:

161 för utskottet

96 för res. 15

40 avstod

52 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 M, 13 MP, 17 FP, 17 C, 17 KD

För res. 15: 96 S

Avstod: 3 MP, 18 SD, 19 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 9 MP, 7 FP, 6 C, 2 SD, 2 KD

Jonas Eriksson (MP) anmälde att han avsett att rösta ja men markerats ha avstått från att rösta.

Punkt 31 (Sekretess vid utredning av misstänkt organiserad brottslighet)

1. utskottet

2. res. 23 (SD)

Votering:

279 för utskottet

19 för res. 23

51 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 96 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 19 V, 17 KD

För res. 23: 19 SD

Frånvarande: 16 S, 11 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Prot. 2013/14:71

20 februari

Punkt 33 (Tiggeri)

1. utskottet

2. res. 25 (SD)

Votering:

280 för utskottet

19 för res. 25

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 96 S, 97 M, 17 MP, 17 FP, 17 C, 19 V, 17 KD

För res. 25: 19 SD

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Punkt 49 (Eritreas tvångsbeskattning av exileritreaner)

1. utskottet

2. res. 36 (S, MP, V)

Votering:

167 för utskottet

132 för res. 36

50 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 97 M, 17 FP, 17 C, 19 SD, 17 KD

För res. 36: 96 S, 17 MP, 19 V

Frånvarande: 16 S, 10 M, 8 MP, 7 FP, 6 C, 1 SD, 2 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

10 § (forts. från 6 §) **Grundskolan** (forts. UbU10)

Grundskolan

Anf. 97 JABAR AMIN (MP) replik:

Herr talman! Jag begärde ordet eftersom Tomas Tobé sade i sin inledning att Moderaterna har prioriterat och prioriterar skolan. Jag undrade om det var ett skämt eller om det var på allvar. I dag har jag nämligen bitt riksdagens utredningstjänst kolla vilka skattesänkningar ni har gjort sedan ni kom till makten för att jämföra det med hur mycket ni har valt att satsa på skolan. Eftersom lärarkåren är en av de viktigaste aktörerna i skolan har jag valt att jämföra med dem.

År 2007 genomförde ni skattesänkningar som motsvarade 35 miljarder.

År 2008 var det 10 miljarder.

Varken 2007 eller 2008 lade ni en enda krona på lärarnas löneutveckling.

År 2009 var det skattesänkningar för 19 miljarder. Ni lade 0 kronor på lärarna.

År 2010 var det skattesänkningar för 14 miljarder. Ni lade 0 kronor på lärarna.

År 2011 var det skattesänkningar för 2 ½ miljard. Ni lade 0 kronor på lärarna.

År 2012 var det skattesänkningar för en halv miljard. Ni lade 0 kronor på lärarna.

År 2013 var det skattesänkningar för 9 miljarder. Då kom karriärreformen med 187 miljoner till lärarna.

Ni väntar alltså 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 och 2012. Först efter sex år kommer ni med karriärreformen. Ska man kalla detta för satsningar på skolan när ni samtidigt satsar 200 miljarder på skattesänkningar?

Anf. 98 TOMAS TOBÉ (M) replik:

Herr talman! Lyckligtvis behöver jag inte fråga riksdagens utredningstjänst hur mycket Miljöpartiet har valt att satsa på lärarna. Det kan jag sammanfatta i exakt 0 kronor.

Alliansen konstaterade att de skickliga pedagogerna inte har fått tillräckligt mycket. Vi tyckte att staten behövde kliva in för att säkerställa att de skickligaste pedagogerna skulle få mer i lön. Vi är stolta över att ha infört det. Att Miljöpartiet nu vill tillföra mer är alldeles utmärkt. Men låt oss konstatera att utan Alliansen, utan att vi hade tagit ansvar för ekonomin och fått fler i arbete, hade det inte heller blivit några satsningar på de svenska lärarna. Det tycker jag är bra.

Jag kan konstatera att vi lägger 7 miljarder mer från staten på utbildningsutskottets beredningsområde. Vi har fler behöriga lärare per elev. Jag tycker att det är bra. Om Jabar Amin och Miljöpartiet nu är så oerhört kritiska till att lärare exempelvis har fått jobbskatteavdrag, varför säger ni då ja till det? Det är ju hyckleri. Stå inte här och kritisera en politik som ni sedan i er budget är för!

Låt oss tala om resurser till svensk skola. Där ni har makten i dag, Jabar Amin, där ni kan avgöra vilken skolpolitik vi ska ha – i Malmö och Göteborg – varför blir det mindre pengar till skolan? Varför blir det sämre skolresultat?

Anf. 99 JABAR AMIN (MP) replik:

Herr talman! Det är regeringen och allianspartierna som ska stå till svars, Tomas Tobé. Ni har enligt riksdagens utredningstjänst sänkt skatterna med över 100 miljarder. De första sju åren gick inte en enda krona till lärarlönerna. När jag frågade din statsminister om det svarade han att det inte är statens ansvar utan det är arbetsmarknadens parter ansvar. Men när trycket sedan blir för hårt är det plötsligt statens ansvar. Det är karriärreformen med begränsande medel.

Vi satsar visst på lärarnas löneutveckling. Här i kammaren har vi flera år i rad krävt att staten ska bidra till lärarnas löneutveckling. Under de första sex sju åren sänkte ni skatterna med över 100 miljarder, men inte en enda krona gick till lärarnas löneutveckling. Frågan kvarstår: Är det inte dags att erkänna att det var ett misstag att inte satsa på lärarna, eftersom lärarna är den viktigaste faktorn för att svensk skola ska kunna utvecklas?

Anf. 100 TOMAS TOBÉ (M) replik:

Herr talman! Vi är helt överens om att lärarna är centrala för arbetet med att höja de svenska skolresultaten. Det är därför Alliansen har infört karriärtjänster. Låt mig gärna betona att jag fortfarande tycker att också huvudmännen måste ta sitt ansvar för lärarlönerna. Det är en avgörande fråga. OECD pekar ut de svenska lärarlönerna. Jabar Amin borde välkomna att regeringen satsar på det området.

Det blir, herr talman, lite svårt att hänga med här. Det låter som om Miljöpartiet är emot jobbskatteavdrag, men ändå är de för det. Det går inte ihop. Vi är beredda att ta ansvar, lyssna, justera reformer, ibland också lägga fram förslag för att finansiera de satsningar vi vill göra i svensk skola. I kommuner där Miljöpartiet sitter och styr blir det mindre pengar och sämre elevresultat. Jag tror att jag har förstått varför. När man tittar på vad de rödgröna partierna brinner allra mest för, även på nationell nivå, ser man att det är höjda bidrag. Om man satsar på bidragen, stryker jobben, blir det inte några pengar till skolan. (Applåder)

Anf. 101 ROSSANA DINAMARCA (V) replik:

Herr talman! Det som hänt i svensk skola under den borgerliga regeringens tid är att alltmer av ansvaret för lärandet hamnat på eleven själv och på hemmet. Det är hemma man ska fixa skolan genom att de som kan köpa privatundervisning kanske kan få en bra utbildning för sina barn. Jag kan gå i god för att varken S, V eller MP vill ha en sådan skola. Vi kommer inte att acceptera att en sådan skola får fortsätta att drivas.

Tomas Tobé säger i sin senaste replik att vi står för någon sorts bidragslinje. Men det är ni, Tomas Tobé, som har sänkt skatterna med 130 miljarder. Det är klart att de pengarna försvinner från något annat område. Nu föreslår Anders Borg att man ska ta av studenterna och lägga på skolan. Varför är det inte de som ni gynnat mest, de välavlönade männen, de som fått den största delen av era skattesänkningar, som ska betala? Varför är det studenterna, investeringen i framtiden, som ska betala för skolan?

Det är ni som har prioriterat på ett märkligt sätt, Tomas Tobé. Det är ni som är ansvariga för kunskapsstappet i svensk skola i dag.

Anf. 102 TOMAS TOBÉ (M) replik:

Herr talman! Äntligen, skulle jag vilja utropa. Äntligen börjar vi få lite gemensamma besked från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Det är bra att Vänsterpartiet nu börjar ge besked om vilka krav de kommer att ställa för att ingå i en S-ledd regering.

I sak är det så att vi har sänkt skatten. Till exempel får en lärare ca 2 000 kronor mer i månaden. Jag tycker att det är bra att man får behålla mer av lönen. Vi har sett till att fler arbetar. Det är över 200 000 fler som arbetar. Skatteintäkterna har sammantaget blivit större. Det har inneburit att vi haft råd att investera i svensk skola. Det är så det hänger ihop. Håller man inte ordning på ekonomin, ser man inte till att jobben blir fler, ja då blir det heller inte några satsningar på svensk skola.

Jag tror inte att någon i utbildningsutskottet sitter där med affärsidén att ge mindre pengar till skolan. Men vi måste förstå att vi behöver ha en politik som håller ihop för att även ha råd att investera.

Rossana Dinamarca och Vänsterpartiet säger att man nu måste ha hjälp hemifrån för att lyckas i den svenska skolan. Jag kan konstatera att den nuvarande regeringen har tagit ansvar och ökat undervisningstiden i skolan, och vi är beredda att öka den ytterligare. Jag tror dessutom mer på de lärare i svenska skolor som arbetar hårt och gör sitt bästa för att fler elever ska lära sig mer. Det är viktigt.

Det vore intressant om Rossana Dinamarca kunde fortsätta att ge besked. Vilka besked har Vänsterpartiet att ge när det till exempel gäller friskolorna? Vilka krav ställer ni för att ingå i en regering när det gäller regelverket för landets friskolor?

Anf. 103 ROSSANA DINAMARCA (V) replik:

Herr talman! De största skattesänkningarna, Tomas Tobé, har sådana som du och jag fått, och de som tjänar mer än vi. Det är vi som har gynnats av er politik. Du säger att lärarna har fått sänkt skatt. Ja, det stämmer, men läraren har också fått en något jävligare situation i sitt arbete vågar jag påstå. Läraren har fått större klasser, mindre tid att ägna åt sin undervisning, åt förberedelserna inför sin undervisning, åt efterarbetet av sin undervisning. Det är vad som skett med Moderaternas politik.

Vi har nu ett gäng som är trötta på era skattesänkningar. Läraren som lämnar sitt barn på förskolan är trött på att se att det blivit fler barn i förskolegruppen, att barnen inte blir sedda där. Hon eller han är trött på att inte ha tid att se sina egna elever. De är trötta på skattesänkningar, Tomas Tobé. De vill ha fler kolleger, mindre klasser, tid för sina elever, tid att kunna uppfylla det som kanske kändes som ett kall när de började på skolan, att ge varje elev en bra utbildning och se till att varje elev når kunskapsmålen. Det är den skolan jag kommer att verka för.

Anf. 104 TOMAS TOBÉ (M) replik:

Herr talman! Rossana Dinamarca kritiserar de jobbskatteavdrag som har införts. Jag vill poängtera att det är avdrag som i sin fördelningspolitik framför allt går till låg- och medelinkomsttagare, det vill säga till många av de yrkesgrupper som tar ett stort ansvar i svensk skola. Jag är stolt över att de får behålla mer av lönen. Det har varit viktigt. Det har varit viktigt också för att ekonomin ska fortsätta att växa, för att vi ska få fler jobb och kunna fortsätta att satsa på svensk skola.

Vi har ett begränsat reformutrymme framöver. Vi ser inga stora möjligheter att ge nya löften, till exempel att sänka skatten på arbete eller på företagande. Så är det. Nu behöver varje reform som görs finansieras krona för krona. Då säger vi att vi är beredda att fortsätta att satsa på jobben, inte på bidragen. Det är så vi ser till att vi får mer investeringar i svensk skola.

Det finns mer att göra när det gäller lärarna. Det handlar om mindre pappersarbete, mer tid att förbereda lektionerna, bättre möjligheter att se eleverna mycket tidigare. Men Rossana Dinamarca verkar inte se det som skett i den svenska skolan, de förslag som är på gång. Vi lägger nu fram förslag för att minska administrationen. Vi har sett till att det är fler behöriga lärare. Vi säger att vi nog behöver investera i fler speciallärare framöver. Inga av beskederna från de rödgröna partierna är trovärdiga, eftersom ni prioriterar bidragen före skolan. Det är så konflikten ser ut. Det är det man framför allt vill satsa sina resurser på.

Herr talman! Nu har inte Rossana Dinamarca möjlighet att replikera, men jag förstår varför man inte vågar komma med några fler gemensamma krav eller gemensamma löften. Det blir så mycket konflikt i det här gänget, och mer röra är inte vad svensk skola behöver. Vi behöver snarare mer ordning och reda.
(Applåder)

Anf. 105 IBRAHIM BAYLAN (S) replik:

Herr talman! Vi har ett allvarligt läge i svensk skola. Regeringen hade goda föresatser 2006, till och med löften från Alliansens skolparti, Folkpartiet, om att vända utvecklingen inom fyra år, men dessa har inte riktigt infriats. Tvärtom har vi en väldigt negativ utveckling i svensk skola.

Nu har vi en diskussion och en debatt om svensk grundskola. Vad gör då det största regeringspartiet? Tomas Tobé har som dess företrädare fått med sig några hållpunkter från partikansliet. Den första är att oavsett vad Socialdemokraterna säger hävda att det finns en samsyn. Den andra är att säga bidrag så ofta man kan, fast det egentligen inte har så mycket med skoldebatten att göra över huvud taget. Den tredje är att hela tiden kräva de rödgröna partierna på besked och leka blockpolitik, vad det nu har med skoldebatten att göra.

Men, Tomas Tobé, en spade blir inte en katt bara därför att du kallar den en katt tio gånger. En spade förblir en spade. Bara för att du säger att vi har samsyn betyder det inte att det är så. Och när vi nu ändå pratar om spadar är det väl inte så mycket bevänt med samsynen inom den borgerliga alliansen heller. I dagens Svenska Dagbladet säger en centerpartistisk riksdagsledamot så här om Moderaternas politik: ”Det Moderaterna gör kan inte ses som något annat än en ren provokation gentemot de tre mindre allianspartierna. Det är att köra in spaden i ögat på oss.” Det är starka ord.

Tomas Tobé! Varför har ni slutat se utmaningarna i skolan? Varför ägnade du hela ditt anförande åt att spela ett politiskt spel?

Anf. 106 TOMAS TOBÉ (M) replik:

Herr talman! Det är modigt av Ibrahim Baylan att vara bekymrad över samarbetet mellan de fyra allianspartierna. Vi fortsätter att ge gemensamma besked. Vi förbereder oss nu noggrant i gemensamma arbetsgrupper. Vi går ut med besked, till och med om hur vi vill finansiera den framtida investering i utbildning som vi vill göra.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har den motsatta idén: Dölj vad som väntar! Berätta det inte för en enda väljare! Om någon frågar där vi styr i dag och har makten, säg inte ett ord om varför det ser ut som det gör!

Jag tror att väljarna är smartare än så. De kommer att se igenom detta. Jag tror nämligen att alla är rätt överens om att skolan är så pass viktig att man inte kan slarva med den. Skolan vill ha ordentliga besked. Vi ger besked om att vi är beredda att fortsätta investera i svensk skola och ha fokus på mer kunskap.

Herr talman! Jag tror att det är en god idé att ibland säga precis som det är. Vi ser att Socialdemokraterna har närmat sig Alliansen. Jag tycker att detta är positivt. Sedan förstår jag att Socialdemokraterna inte vill att det ska vara tydligt att vi är överens, men det är bara att läsa igenom era

förslag. Läs igenom vad ni lägger fram för förslag och vad vi lägger fram för förslag! Titta på de skolreformer vi har genomfört och vilka besked Socialdemokraterna ger!

Låt oss då tala om det som skiljer oss åt! Ni vill satsa på stora bidragsökningar. Vi tycker att man ska prioritera jobben. Här har vi en skillnad i syn på hur man ska finansiera framtida investeringar i svensk skola. Varför vill Ibrahim Baylan inte tala om det som är konflikten i svensk politik, även om det handlar om finansieringen av den svenska skolan?

Anf. 107 IBRAHIM BAYLAN (S) replik:

Herr talman! Jag förstår naturligtvis varför Tomas Tobé inte vill prata om utmaningarna i skolan. Det är lite tragiskt. År 2006 vann man valet på att påpeka att det fanns stora utmaningar, mycket riktigt dessutom. Det var alldeles för hög arbetslöshet och alldeles för låga skolresultat. Åtta år senare har arbetslösheten ökat ännu mer och skolresultaten sjunkit ännu mer. Men Tomas Tobé vill absolut inte diskutera detta. Han har från partikansliet blivit tillsagd att prata bidrag och blockpolitik och att så fort Socialdemokraterna lägger fram konstruktiva förslag för att förbättra skolan säga att vi har samsyn.

Det handlar inte bara om vad man säger, Tomas Tobé, utan också om vad man gör. Så sent som i december hade du och Moderaterna möjlighet att välja i den här kammaren mellan att fortsätta kämpa för ännu en skattesänkning för de mest välbeställda i vårt samhälle och att prioritera investeringar för mindre klasser de första åren i grundskolan. När du tryckte på de knappar som avgör vilka beslut som tas i Sveriges riksdag sade du ja till ytterligare en skattesänkning och nej till mindre klasser. Så stor var den samsynen.

Herr talman! En tredjedel av pojkarna kan inte läsa i nionde årskursen i vårt land i dag, i alla fall inte tillräckligt för att kunna ta till sig de kunskaper som skolan ska ge. Jag tror att de allra flesta dessutom förstår hur svårt livet blir i vårt kunskapssamhälle om man inte kan läsa. Detta borde skoldebatten handla om, och detta kommer Socialdemokraterna att fortsätta lägga fram förslag för att bekämpa. Vi satsar på mindre klasser, investeringar för lärarna och strukturerad hjälp och stöd för de elever som har störst behov. Vi kommer att fortsätta att driva den här politiken oavsett hur många gånger en trött och uppgiven borgerlig ministär upprepar att vi är överens. Vi blir inte överens förrän vi gör saker som forskningen visar kommer att hjälpa upp skolresultaten. Det räcker inte att säga saker, Tomas Tobé. Det handlar om att göra saker.

Anf. 108 TOMAS TOBÉ (M) replik:

Herr talman! Det är oerhört viktigt att också göra saker och ta ansvar. Det är därför Alliansen har valt att satsa mer på den svenska skolan än vad Ibrahim Baylan gjorde som skolminister. Det är därför vi har sett till att det nu finns fortbildning för lärare och infört karriärtjänster. När vi tittar framåt ser vi att det kan vara som så att vi behöver mindre klasser. Det kan också vara som så att det på en del platser finns en utmaning i de lägre åldrarna. Vi tror generellt att vi behöver mer av tidigt stöd, mer av undervisningstid och fortsatta satsningar på lärarna.

Men allt detta tycker ju även du, Ibrahim Baylan. Det är det här som blir så oerhört intressant. Du vill till och med förneka att vi är överens när vi är det. Kan du inte vara ärlig och säga precis som det är? Då blir konfliktlinjen: Med vem vill du genomföra din politik, och hur ska den finansieras? Vi i Alliansen förbereder oss gemensamt för att ge tydliga besked. Vi är dessutom tydliga med att utbildning för oss är den viktigaste prioriteringen framåt.

Jag konstaterar att de rödgröna partierna inte vill förbereda sig gemensamt, men att Socialdemokraterna har givit ett besked om att man vill göra en stor bidragssatsning. Det är väl rimligt att vi då ställer frågan: Hur mycket av de skolsatsningar ni talar om kommer detta att tränga undan? Vi kommer att fortsätta att ställa de frågorna. Jag tror att väljarna vill ha besked. Alla vi är engagerade i att få en bra skola. Konflikten handlar om hur man finansierar det och med vem man genomför det.

Alliansen tänker ta ansvar för att fortsätta att stärka kunskapskolan. Vi välkomnar att Socialdemokraterna nu delar många av våra skolförslag. Ni får också gärna redovisa hur ni vill finansiera dem.
(Applåder)

Anf. 109 ROGER HADDAD (FP):

Herr talman! Folkpartiet och regeringen har efter decennier av sjunkande skolresultat påbörjat en omfattande omläggning av skolpolitiken. Trots alla utspel och stundtals tuffa ord i kammaren finns det egentligen inget alternativ till Folkpartiets och alliansregeringens skolpolitik.

Ibrahim Baylan från Socialdemokraterna är provocerad av de sjunkande skolresultaten. Min fråga är då: Varför dröjde det till den 3 december 2013 innan Ibrahim Baylan provocerades av de sjunkande skolresultaten? De hade sjunkit i 15–20 år. Men det är bättre att provoceras och reagera på de sjunkande skolresultaten nu än aldrig.

Herr talman! Den stora skillnaden förblir synen på skolans uppdrag. Vi förordar kunskap, lärarkompetens, ordning och arbetsro. Mot detta står en kravlös politik som under flera år lett till elever utan behörighet till gymnasiet, avhopp och ungdomsarbetslöshet, lärare som anställs utan behörighet och obefintliga karriärvägar för Sveriges lärare.

Till detta vill vi från Folkpartiet nämna de negativa effekter vi kan se efter kommunaliseringen av skolan. Flera faktorer har bidragit till den situation vi kan se i många kommuner. Lärare och rektorer hinner inte med sitt huvuduppdrag. Aldrig har det efterfrågats så många nationella initiativ och reformer som det kommer fram nu, inte bara från lärarfacken utan även från socialdemokrater och miljöpartister. Kanske är det ett tecken, ett första steg, till att gå fram och förstatliga skolan.

Grundskolebetänkandet omfattar den största skolformen. Nästan 900 000 elever vistas dagligen tillsammans med sina lärare på sin arbetsplats. Vilka beslut vi väljer att fatta här har avgörande betydelse för deras framtid. Skolans kvalitet måste höjas. Det handlar inte om enkla lösningar, som vi hör om ibland i debatten, som mer pengar eller mindre klasser. Miljöpartiet och Socialdemokraterna högprioriterar mindre klasser. Men det tog hela sju minuter innan Ibrahim Baylan använde orden mindre klasser. Han har säkert tagit intryck av PISA-rapporten och utredaren som besökte utskottet i tisdags.

Folkpartiet välkomnar OECD:s rapport. Den är ett stöd för våra reformer. Det är också den McKinsey-rapport som kom 2007 och som slog fast att det absolut viktigaste är kompetensen hos lärarna i skolan. Miljöpartiet verkar ha följande princip: PISA-rapporten är bra när deras egna åsikter bekräftas, och då använder de sig gärna av PISA. Men varför kritiserar de då så hårt våra förslag för att komma åt problem med kunskapsutveckling, skolk och låga lärarlöner? OECD slår ju fast att det är särskilt på dessa områden som vi har förbättringspotential i Sverige.

Herr talman! Därför har vi trots politiskt motstånd från S, V och MP infört skriftliga omdömen och till och med läsa-räkna-skriva-garantin, som förutsätter kunskapskontroller för att kunna sätta in rätt stöd tidigt. Det är vi som har infört karriärtjänster, ny lärarutbildning och högre kunskapskrav. Det nämndes tidigare att det enligt OECD är helt centralt att ha höga förväntningar på eleverna. Stärker man kunskapskraven och skärper betygskriterierna har man också högre förväntningar på eleverna.

Prestationerna i grundskolan är avgörande för resultaten i gymnasieskolan. Utan tillräckliga förkunskaper kommer fler att tvingas läsa om eller riskerar att hoppa av gymnasieskolan. För att lyfta fram några frågor i betänkandet, som vi trots allt debatterar, ligger fokus på utbildningens innehåll och vikten av basfärdigheter.

Folkpartiets och regeringens politik har sedan 2007 prioriterat detta i form av nationella satsningar med en ny skollag, nya kursplaner och inte minst genom att säkra ämnesbehörigheten i undervisningen. Det var Socialdemokraterna som avskaffade speciallärarna, och det är vår regering som har återinfört speciallärarna.

Vi har också satsat 900 miljoner kronor på läsa-räkna-skriva-garantin. Miljöpartiet påstår att vi inte har levererat det vallöftet. Folkpartiet lade fram en motion 2005 om en läsa-räkna-skriva-garanti. Dåvarande majoritet i utbildningsutskottet yrkade avslag på den motionen. Det finns noll trovärdighet i det ni i Miljöpartiet står och säger här.

OECD talar också om vikten av att satsa på de ämnen, läsningen och matematikämnet, där vi har haft sjunkande resultat åtminstone sedan början av 2000-talet. Därför är det på sin plats att satsa 650 miljoner kronor på Matematiklyftet. Jabar Amin nämner inte ens de 650 miljonerna. De har inte gått till lärarlöner. Men det är lärarna som är mottagare av satsningen. I december presenterades satsningen på Läslyftet med 300 miljoner. Det är en direkt åtgärd som grundas på vad tidigare skolverksrapporter och sedermera även PISA-rapporten har visat.

Vi vill ta ytterligare steg, som kollegerna har nämnt i utskottet, med att utöka skolplikten och reformera skolan. Det är trots allt 15–25 procent som lämnar grundskolan utan behörighet. De ska erbjudas ett extra år i grundskolan för att bli behöriga till gymnasiet.

Inget politiskt parti på den sidan har visat vad man tycker om det förslaget. Det är väldigt intressant. Jag råkar komma från Västerås, där Socialdemokraterna tog bort alla intagningskrav till gymnasieskolan när grundkravet var svenska, matematik och engelska. Man kunde ha noll poäng och komma in på gymnasiet.

Herr talman! Det är vi som satsar på skolan. Det är vi som höjer lärarnas löner. Jabar Amin har totalt glömt bort att vi har en kommunal skola och en kommunal huvudman. Det är de som är ytterst ansvariga för

Anf. 110 ULRIKA CARLSSON i Skövde (C):

Herr talman! Vågorna har gått höga både här i kammaren i dag och över huvud taget i den skolpolitiska debatten här i Sverige. Det finns en risk för att de svarta rubrikerna och problembeskrivningen på något sätt får bli sanningen för var skolan befinner sig. Det är helt felaktigt.

Trots svikande resultat i PISA-undersökningen är det ett antal skolor som presterar bra. Det blir därför en jättekonstig debatt där allting dras över en kam, och det svartmålas som att det vore förödande på olika sätt.

Det är klart att vi är bekymrade över sjunkande resultat. Inte minst PISA var ännu en väckarklocka på olika sätt i debatten. Slutsatserna både efter den och efter den utredning som lämnades i förra veckan som handlade om reformen med kommunaliseringen som genomfördes för lite drygt 20 år sedan visar på vad som vore oerhört avgörande för att vända utvecklingen. Man slår fast att lärarna är skolans viktigaste resurs och att skolpolitikens främsta uppgift är att ge lärarna bästa tänkbara förutsättningar att bedriva undervisning.

Vad har då Centerpartiet och alliansregeringen gjort under alla dessa år, frågar vän av ordning? Jo, ett stort antal reformer som börjar ge resultat framför allt i de lägre åldrarna. Nya läroplaner och en ny lärarutbildning är oerhört centralt. Men det handlar också om vardagen varje dag i varje enskilt klassrum i alla skolor.

Det har slagits fast att variationen mellan klasserna är större än både variationen mellan skolor och variationen mellan kommuner när det gäller resultatet. Det handlar alltså också om lärarna. Därför har det skett en stor satsning på ny lärarutbildning med ett antal miljarder kronor i lärarfortbildning från nationell nivå sedan 2007. Det första lärarlyftet omfattade 3,6 miljarder kronor under den första mandatperioden. Det har varit oerhört viktiga satsningar på lärarna.

När det gäller elevernas resultat i läsförståelse och matematik finns Läsflyftet och Matematiklyftet med ett antal hundra miljoner kronor för att vända utvecklingen. Alliansregeringen satsar på skolan. Sverige ska vara ett land med höga målsättningar och en kunskapsnation värd namnet.

Vi har stor nytta av människors innovativa förmågor. Det gäller inte minst alla som har kommit från andra länder och som på olika sätt bidrar till att lyfta vårt land.

År 2009 antogs en strategi för entreprenörskap. Det är väldigt spännande att vara ute på olika skolor och följa arbetet med entreprenöriellt lärande, om det så handlar om UF på gymnasieskolor eller om det handlar om NTA-lådor i naturvetenskaplig undervisning i olika delar av grundskolan. Vi behöver en skola med både kunskap och kreativitet.

För ett år sedan anordnade Centerpartiet ett seminarium i förstakamrarsalen. Då var det en av föredragshållarna som sade: Ju mer kunskap man har, desto mer kreativ kan man vara. Det handlar om att stärka eleverns alla förmågor. Det är viktigt att satsa på riktigt duktiga lärare.

Herr talman! Mindre klasser har förts fram som en viktig åtgärd. Om man frågar vem som helst om vad som är viktigt i skolan tror man att det

viktiga är mindre klasser. Det var precis det som stod i tidningen häromdagen. Man trodde att det var den absolut viktigaste åtgärden för bättre resultat.

Andreas Schleicher, som var med på utskottets utfrågning i tisdags, fick vid ett par tillfällen den frågan, och han svarade: Om det finns resurser att satsa, gör det på lärares kompetens! Hur många gånger ska det behöva sägas? Om man har resurser att satsa utöver det som man redan har gjort, satsa på lärares kompetens. Det är ett antal gånger mer effektivt än att satsa på mindre klasser.

För oss i Centerpartiet är det viktigt att satsa på lärares kompetens för hur man på ett framgångsrikt sätt använder moderna lärverktyg och modern teknik i undervisningen för att öka både lärandet och motivationen. Vi skulle vilja se ett digitalt lärarlyft under kommande mandatperiod.

En annan fråga som togs upp vid utfrågningen i tisdags handlar om att styra resurser till de elever som behöver dem allra mest. Det är på gång att införa en sådan lagändring, och det är en viktig del.

I tisdags – ursäkt att jag uppehåller mig vid det, men jag tycker att det var en väldigt bra utfrågning som utskottet anordnade – nämndes också en annan synpunkt, att i många av de framgångsrika utbildningsländerna arbetar de duktigaste lärarna med de elever som är de största utmaningarna. Mr Schleicher hade noterat att det verkade vara på ett lite annat sätt i Sverige. Här jobbade de duktigaste lärarna med redan ganska duktiga elever. Det handlar också om lärarresurserna. Det är så lätt att man bara pratar om pengar.

Återigen vill jag instämma i det som mina allianskamrater tidigare sade, att det är lätt att säga alla dessa saker. Men det är inte så lätt att genomföra dem i verksamheten. Här krävs det satsningar på ett ordentligt ledarskap, och då är rektorsutbildningen och rektorslyftet viktiga delar.

Resursfördelning handlar om pengar, men minst lika mycket om kompetens. Vad hjälper det med små grupper om man inte har duktiga lärare? Här vill jag ställa en fråga till Ibrahim Baylan. Han hävdade i sitt anförande att små grupper har störst effekt på resultaten, enligt forskningen. Jag skulle gärna få en redogörelse för den forskningen och för vad man grundar de olika delarna på.

Från Socialdemokraternas sida har man sagt att det finns mycket resurser i den svenska skolan. Då är det centralt att man vet vad man gör med de resurser som man har och på vilket sätt som man ska få mesta möjliga utdelning av dem. Visst finns det en samsyn om att det handlar om lärares kompetens, inte minst när det gäller behovet av specialpedagoger. Speciallärarutbildningen är en del som alliansregeringen har återställt.

I betänkandet behandlas en motion om tioårig grundskola. Men det har också kommit ett förslag från de fyra allianspartierna om att man ska satsa på tioårig grundskola. Förskoleklassen skulle vara det första året, där förskolepedagogiken med lärande, lek och kreativitet – bara en liten passning till gårdagens debatt – är bärande inslag.

En annan viktig del i de yngsta åldrarna är fritidsverksamheten. Det är klart att man behöver ha en helhetssyn på lärande. Men man ska också, som vi i Centerpartiet har lyft fram, kunna använda den nya tekniken för att öka kvaliteten och ibland överbrygga stora geografiska avstånd.

Vänsterpartiet har lämnat ett förslag som går ut på att det man behöver jobba med är tre stora reformer, nämligen förstatligande, att förbjuda friskolor och att ta bort valfriheten.

Från Miljöpartiet säger man att vi inte har satsat på lärarna. Det är en så stor felaktighet att vi kunde ha en egen debatt om på vilket sätt vi satsar på lärarna. Det är jätteviktigt. Jobbskatteavdraget har också lyfts fram som en del.

För alliansregeringen och för Centerpartiet är det oerhört viktigt att vi har en skola som främjar både kunskap och kreativitet, och vi är på rätt väg. Jag ska gärna vara med och göra vad jag kan för att öka den positiva utvecklingen i rätt riktning.

Då säger Socialdemokraterna: Byt politik. Men de har inte kommit med ett enda förslag till någon annan politik, utan det har handlat om ännu mer resurser, vilket är mycket förvånande.

Jag tror på allianspartiernas utbildningspolitik också inför nästa mandatperiod. Jag yrkar bifall till förslagen i betänkandet.
(Applåder)

Anf. 111 ANNIKA ECLUND (KD):

Herr talman! Vi debatterar i dag betänkandet om grundskolan – en fråga som engagerar alla och envar, inte minst i dessa dagar efter det att de senaste PISA-resultaten har presenterats.

Alla har vi gått i skolan, och på något sätt är vi personligt berörda av skolfrågan genom hela livet.

Oron över de sjunkande skolresultaten delar vi alla gemensamt, och det måste vara ett mål att också lösa denna utmaning gemensamt.

En skola i toppklass är en förutsättning för att Sverige som nation ska stå sig väl även i framtiden i en alltmer globaliserad värld. För att nå dit måste vi återupprätta en utbildningstradition som bygger på tillit och förtroende mellan politiker, elever, lärare och föräldrar.

Det är angeläget att de förändringar som i framtiden föreslås för skolan är långsiktigt riktiga, att eftersträva stabilitet, kontinuitet och arbetsro för skolan. Det är inte ändamålsenligt om skolans grundläggande förutsättningar kastas om varje gång som majoriteten skiftar i Sveriges riksdag eller i kommunfullmäktige.

Jag vill i mitt anförande peka på tio utmaningar som jag ser för svensk skola. Jag väljer att kalla det utmaningar i stället för problem, för jag vill gärna att vi ändrar vårt sätt att beskriva svensk skola.

Den första utmaningen är naturligtvis att läraryrkets status måste höjas.

Vi vet att skickliga lärare är den viktigaste faktorn för att eleverna ska lyckas. Fler av våra duktiga studenter måste börja se läraryrket som något attraktivt och inte som något som man blir om man inte kommer in någon annanstans. För att detta ska ske krävs flera åtgärder. Det gäller att rensa och avlasta från det som inte är lärarens arbetsuppgifter och från administration, att betala skickliga lärare bättre, att ge lärare tillbaka den frihet och tillit som lärarna behöver för att utöva sitt yrke och att erbjuda kvalitativ forskningsanknuten fortbildning.

Den andra utmaningen är att lärare ska få vara lärare och inte reduceras till handledare.

En av de viktigaste slutsatserna efter analysen av PISA är att elever har lämnats alldeles för mycket åt sitt eget lärande. Lärarledd undervisning med tydliga kunskapsmål och kontinuerlig uppföljning måste bli en självklarhet och är det som huvuddelen av lärarens arbetstid ska ägnas åt. Jag vill här citera Maria Ludvigssons ledare i Svenska Dagbladet från den 9 januari i år:

”Om ingen kunskap blir viktigare än någon annan blir det snart omöjligt att fastställa vad elever i grundskolan absolut bör lära sig och få med sig ut i livet och när varken kunskap eller läraren är auktoritet i klassrummet, kommer något annat att ta plats, inte sällan är det de mest högljudda eleverna som tar över och styr såväl värderingar som övriga elever.”

Den tredje utmaningen som jag vill peka på är att det behövs tidigt stöd för barn med särskilda behov av personal eller lärare med rätt kompetens.

Många elever behöver hjälp och stöd av speciallärare, och klasslärare behöver handledning av specialpedagoger. En av de viktigaste saker vi lärde oss när utbildningsutskottet var i Finland var just värdet av att sätta in stöd tidigt och att det inte är något konstigt eller stigmatiserande att behöva det. Alla kan till och från behöva få hjälp av en speciallärare.

Problemet i svensk skola är att eleverna med de största behoven i många fall inte får hjälp av lärare med rätt kompetens. Vi kristdemokrater har här ett förslag på ett speciallärarlyft för att fylla de platser som finns på speciallärarprogrammet så att elever med de största behoven får undervisas av dem med den rätta kompetensen för de speciella behov som kan finnas.

Den fjärde utmaningen är pojkars skolresultat.

Det är oroväckande att se den stora skillnaden vad gäller flickors och pojkars skolresultat och att glappet bara ökar. Vi ser också i dag att de flesta högskole- och universitetsplatser redan upptas av flickor. Detta kommer i förlängningen att leda till en segregerad arbetsmarknad.

Den största skillnaden ser vi när vi analyserar resultaten i läsförståelse. I förbifarten nämner Skolverket pojkars datoranvändning som en orsak. Här tycker jag att det finns anledning att djupdyka lite. Vi som har både söner och döttrar ser den här skillnaden. Pojkar slukas upp av dataspel på ett helt annat sätt än flickor gör – även om det naturligtvis finns undantag. En del pojkar använder all sin vakna tid framför datorn. Jag tycker att det behövs forskning kring vad det är som fångar upp pojkars uppmärksamhet i spelen och om man i så fall skulle kunna lära av det inom pedagogiken och hur pojkar lär. Jag tror inte att vi från politiskt håll kan minska tiden som man spenderar vid datorn, för det är föräldrarnas ansvar, men jag efterlyser forskning om pojkars fascination för dataspel.

Den femte utmaningen är att läsförståelsen sjunker hos både pojkar och flickor.

Att kunna läsa är grundförutsättningen för all annan inläring i alla skolans ämnen. Om vi ska välja var vi ska sätta in mer tid och resurser måste det vara mer lärarledd undervisning med fokus på läsning och läsförståelse. Att erövra språket är en fråga om att kunna delta i samhället, alltså en fråga om demokrati.

Den sjätte utmaningen är det pedagogiska ledarskapet.

Det märks när man kommer in på en skola om det finns ett gott ledarskap och om personalen mår bra och strävar åt samma håll. När vi intervjuar skolledare har de ett önskemål gemensamt, och det är att få mer tid för det pedagogiska ledarskapet. Möjligheterna bör därför öka för rektor att delegera HR-uppgifter, juridik och administration på fler funktioner för att på det sättet poängtera det pedagogiska huvudansvar som rektor har.

Den sjunde utmaningen är ungas psykiska ohälsa.

Att ungas psykiska ohälsa ökar är oroväckande. Alliansregeringen har gjort satsningar på elevhälsan, men mer behöver göras. Ofta lämnas skolor och lärare ensamma att hantera sociala och psykiatriska problem. Vi kristdemokrater föreslår därför en elevhälsogaranti, så att elever i behov av att träffa kurator, skolsköterska eller elevhälsoteam ska kunna få kontakt inom ett dygn.

Den åttonde utmaningen är attityden till kunskap och utbildning.

Ett av de resultat vi har tagit del av efter PISA är att attityden till kunskap och utbildning skiljer sig så mycket mellan de länder som klarar sig bäst och de länder som halkar efter. Och hur ändrar man attityder? De fem länder som har försämrats mest i den senaste PISA-undersökningen är alla välmående länder – länder där utbildning inte spelar lika stor roll som i länder där en god utbildning är enda vägen ur en situation till ett yrke och ett bättre liv. I länder som ligger i topp i mätningen har utbildning högsta prioritet i familjer, hos både föräldrar och barn.

För att ändra attityden till skolarbete krävs att vi talar om skolan på ett annat sätt. Om vi blir fler som visar att skolan är viktig kommer fler elever att nå goda resultat, och det vilar på vuxenvärldens axlar, såväl politikernas som föräldrarnas och opinionsbildarnas axlar.

Den nionde utmaningen är skolans huvudmannaskap.

En risk är att beslut om skolfrågor läggs på fel nivå. En central idé i kristdemokratien är att beslut ska läggas på den mest ändamålsenliga nivån. Därför behöver det föras en diskussion om ansvarsfördelning och vilken roll politiken ska ha. Vår utgångspunkt är att undervisningen ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet, inte politiska modenycker. Därför behöver lärarnas kompetens och roll stärkas och politikens gränser nogta bevakas. Detta för oss in på skolans huvudmannaskap.

Kommunaliseringen av skolan, som genomfördes av S och V på 1990-talet, borde inte ha genomförts. Den har bidragit till de kvalitetsproblem som i dag präglar skolan. För att skapa en mer likvärdig skola krävs ett ökat statligt ansvar. Hur detta ska se ut saknar jag en debatt om. Ordet återförstatligande tycks räcka som svar på alla skolans problem. Att gå tillbaka till något som har varit tror inte jag är vägen framåt, utan vi måste fördjupa diskussionen kring vad vi menar med ett ökat statligt ansvar.

Den tionde utmaningen är att vi endast utbildar för arbetslivet.

Förberedelse för yrkeslivet är viktigt, men skolan kan inte enbart ta sikte på detta. Det är svårt att veta vilka kunskaper som behövs på framtidens arbetsmarknad. Skolan bör satsa på det tidlösa och inte kortsiktigt haka på flyktiga trender. Skolan har också ett bildningsuppdrag. Skolan behöver återupprättas som en kunskapsinstitution som förvaltar och förmedlar en bildningstradition. Skolan ska bygga på, och förmedla vidare, de värden som är centrala för ett gott liv och ett gott samhälle. Den ska

utbilda inte bara individer som ska kunna få ett jobb utan också medborgare som kan vara med och ta ansvar för samhällets gemensamma angelägenheter och förvalta centrala värden och kulturarv. Att bilda för livet, inte bara för arbetslivet, är en av skolans huvuduppgifter.

Herr talman! Inom en inte alltför avlägsen framtid hoppas jag att jag har blivit välsignad med några barnbarn. Jag hoppas att jag kan följa dem till en skola där lärarna tycker att det är roligt att gå till jobbet, att lärarna känner att de har världens viktigaste jobb och får lön därefter, att rektor har tid att leda verksamheten i samklang med sin personal och att de elever som behöver extra stöd och hjälp ska få det tidigt och av rätt utbildad personal. Vidare önskar jag att läsning, som ligger till grund för all annan inlärning, prioriteras högt, att läraren har en central roll i klassrummet, att eleverna vet vad som förväntas av dem och slutligen att både elever och föräldrar känner ansvar för att skolan är viktig och att det krävs insatser från alla parter.

Jag yrkar bifall till förslaget i betänkandet.
(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 26 februari.)

11 § Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

2013/14:92 Skärpt straff för dataintrång

2013/14:117 Verksamhetsstödet för idrottens bildningsverksamhet

Motioner

med anledning av prop. 2013/14:71 Telefonförsäljning på premiepensionsområdet

2013/14:C3 av Markus Wiechel (SD)

med anledning av prop. 2013/14:81 Uppföljning av rörlighetsdirektivets genomförande

2013/14:Sf11 av David Lång (SD)

med anledning av prop. 2013/14:82 Tydligare regler om fri rörlighet för EES-medborgare och deras familjemedlemmar

2013/14:Sf12 av David Lång (SD)

med anledning av prop. 2013/14:83 Genomförande av det ändrade direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning

2013/14:Sf13 av David Lång (SD)

med anledning av skr. 2013/14:73 Migration och asylpolitik

2013/14:Sf10 av David Lång (SD)

12 § Anmälan om interpellationer

Prot. 2013/14:71
20 februari

Följande interpellationer hade framställts:

den 20 februari

2013/14:294 Väg E10

av *Leif Pettersson* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

2013/14:295 Green Cargo och den olagliga lastbilstrafiken

av *Leif Pettersson* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

2013/14:296 Botniska korridoren

av *Leif Pettersson* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

2013/14:297 Tillräckligt många mobilmaster

av *Isak From* (S)

till statsrådet Anna-Karin Hatt (C)

2013/14:298 Olika bedömning av våldtäktsanmälningar

av *Ann-Christin Ahlberg* (S)

till justitieminister Beatrice Ask (M)

2013/14:299 Haverikommission gällande den bristande upprättelsen för våldtäktsoffer

av *Hillevi Larsson* (S)

till justitieminister Beatrice Ask (M)

2013/14:300 Framtiden för Kustbevakningen i Västernorrland

av *Eva Sonidsson* (S)

till försvarsminister Karin Enström (M)

13 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 20 februari

2013/14:431 Översvämningar i västra Värmland

av *Ann-Kristine Johansson* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

2013/14:432 Felaktig stödområdesindelning i östra Norrbotten

av *Sven-Erik Bucht* (S)

till landsbygdsminister Eskil Erlandsson (C)

Prot. 2013/14:71
20 februari

14 § Kammaren åtskildes kl. 17.27.

Förhandlingarna leddes
av andre vice talmannen från sammanträdet början till ajourneringen
kl. 13.53,
av talmannen därefter till ajourneringen kl. 15.53 och
av andre vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

ANN LARSSON

/Eva-Lena Ekman

1 § Avsägelse.....	1
2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	1
3 § Ärenden för hänvisning till utskott	2
4 § Polisfrågor	3
Justitieutskottets betänkande 2013/14:JuU14.....	3
Anf. 1 ELIN LUNDGREN (S).....	3
Anf. 2 AGNETA BÖRJESSON (MP).....	6
Anf. 3 RICHARD JOMSHOF (SD).....	8
Anf. 4 AGNETA BÖRJESSON (MP) replik.....	11
Anf. 5 RICHARD JOMSHOF (SD) replik.....	11
Anf. 6 AGNETA BÖRJESSON (MP) replik.....	12
Anf. 7 RICHARD JOMSHOF (SD) replik.....	12
Anf. 8 LENA OLSSON (V).....	12
Anf. 9 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	15
Anf. 10 ELIN LUNDGREN (S) replik.....	17
Anf. 11 KRISTER HAMMARBERGH (M) replik.....	18
Anf. 12 ELIN LUNDGREN (S) replik.....	18
Anf. 13 KRISTER HAMMARBERGH (M) replik.....	19
Anf. 14 LENA OLSSON (V) replik.....	19
Anf. 15 KRISTER HAMMARBERGH (M) replik.....	20
Anf. 16 LENA OLSSON (V) replik.....	20
Anf. 17 KRISTER HAMMARBERGH (M) replik.....	20
Anf. 18 ROGER HADDAD (FP).....	21
Anf. 19 JOHAN LINANDER (C).....	22
Anf. 20 ELIN LUNDGREN (S) replik.....	25
Anf. 21 JOHAN LINANDER (C) replik.....	25
Anf. 22 ELIN LUNDGREN (S) replik.....	25
Anf. 23 JOHAN LINANDER (C) replik.....	26
Anf. 24 STEFAN SVANSTRÖM (KD).....	26
Anf. 25 ARHE HAMEDNACA (S).....	28
(Beslut fattades under 9 §.).....	30
Ajournering.....	30
Återupptagna förhandlingar	31
5 § Frågestund.....	31
Anf. 26 TALMANNEN.....	31
<i>Skattesänkningarna och studenternas ekonomiska situation</i>	<i>31</i>
Anf. 27 FREDRIK OLOVSSON (S).....	31
Anf. 28 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	31
Anf. 29 FREDRIK OLOVSSON (S).....	31
Anf. 30 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	32
<i>Energikraven i byggsektorn</i>	<i>32</i>
Anf. 31 LISE NORDIN (MP).....	32
Anf. 32 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD).....	32
Anf. 33 LISE NORDIN (MP).....	33
Anf. 34 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD).....	33

<i>Kvinnors rättigheter i Afghanistan</i>	33
Anf. 35 ELISABETH BJÖRNSDOTTER RAHM (M)	33
Anf. 36 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	34
Anf. 37 ELISABETH BJÖRNSDOTTER RAHM (M)	34
Anf. 38 Statsrådet HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	34
<i>Ersättning till vanvårdade</i>	35
Anf. 39 MARGARETA LARSSON (SD)	35
Anf. 40 Statsrådet MARIA LARSSON (KD).....	35
Anf. 41 MARGARETA LARSSON (SD)	35
Anf. 42 Statsrådet MARIA LARSSON (KD).....	36
<i>Kostnaden för körkortsutbildning</i>	36
Anf. 43 SIV HOLMA (V).....	36
Anf. 44 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M).....	36
Anf. 45 SIV HOLMA (V).....	37
Anf. 46 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M).....	37
<i>Åtgärder för att förbättra jämställdheten</i>	37
Anf. 47 ULF NILSSON (FP)	37
Anf. 48 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	38
Anf. 49 ULF NILSSON (FP)	38
Anf. 50 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	38
<i>Storleken på barngrupperna i förskolan</i>	38
Anf. 51 HÅKAN BERGMAN (S)	38
Anf. 52 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	39
Anf. 53 HÅKAN BERGMAN (S)	39
Anf. 54 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP)	39
<i>Utredning om tomträtt och arrende</i>	40
Anf. 55 KATARINA KÖHLER (S).....	40
Anf. 56 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	40
Anf. 57 KATARINA KÖHLER (S).....	40
Anf. 58 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	40
<i>Bostadsbyggandet utanför storstäderna</i>	41
Anf. 59 SOLVEIG ZANDER (C)	41
Anf. 60 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	41
Anf. 61 SOLVEIG ZANDER (C)	41
Anf. 62 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	41
<i>Familjer med barn med funktionsnedsättning</i>	42
Anf. 63 MEERI WASBERG (S).....	42
Anf. 64 Statsrådet MARIA LARSSON (KD).....	42
Anf. 65 MEERI WASBERG (S).....	43
Anf. 66 Statsrådet MARIA LARSSON (KD).....	43
<i>Byggkravsutredningen</i>	43
Anf. 67 JAN LINDHOLM (MP).....	43
Anf. 68 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	44
Anf. 69 JAN LINDHOLM (MP).....	44
Anf. 70 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	44
<i>Komplementbostadshusens effekter på turismen</i>	44

Anf. 71 ANDERS ANDERSSON (KD).....	44
Anf. 72 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD).....	45
Anf. 73 ANDERS ANDERSSON (KD).....	45
Anf. 74 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD).....	45
<i>Bostadsbristen</i>	46
Anf. 75 LARS JOHANSSON (S).....	46
Anf. 76 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD).....	46
Anf. 77 LARS JOHANSSON (S).....	46
Anf. 78 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD).....	47
<i>Vinterdäck på tunga fordon</i>	47
Anf. 79 EDWARD RIEDL (M)	47
Anf. 80 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	47
Anf. 81 EDWARD RIEDL (M)	48
Anf. 82 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	48
<i>Utredningen Män och jämställdhet</i>	48
Anf. 83 ANN-CHRISTIN AHLBERG (S).....	48
Anf. 84 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	48
Anf. 85 ANN-CHRISTIN AHLBERG (S).....	49
Anf. 86 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	49
<i>Möjligheten att se idrottsevenemang på tv</i>	49
Anf. 87 PETER PERSSON (S)	49
Anf. 88 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	50
Anf. 89 PETER PERSSON (S)	50
Anf. 90 Statsrådet MARIA LARSSON (KD)	50
Anf. 91 TALMANNEN.....	50
6 § Grundskolan.....	51
Utbildningsutskottets betänkande 2013/14:UbU10	51
Anf. 92 IBRAHIM BAYLAN (S).....	51
Anf. 93 JABAR AMIN (MP).....	53
Anf. 94 CARINA HERRSTEDT (SD).....	55
Anf. 95 ROSSANA DINAMARCA (V)	58
Anf. 96 TOMAS TOBÉ (M)	59
(forts. 10 §).....	62
Ajournering.....	62
Återupptagna förhandlingar	62
7 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 5 februari.....	63
KrU6 Spelfrågor	63
KU12 Kommunala och regionala frågor	63
UbU13 Högskolan.....	64
MJU8 Vattenvård	66
8 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 19 februari.....	67
FiU27 Offentlig upphandling	67
MJU14 Ändringar i djurskyddslagen	69
MJU12 Skogspolitik	69
UbU9 Förskolan	70

9 § Beslut om ärende som slutdebatterats vid dagens sammanträde.....	70
JuU14 Polisfrågor.....	70
10 § (forts. från 6 §) Grundskolan (forts. UbU10).....	73
Anf. 97 JABAR AMIN (MP) replik.....	73
Anf. 98 TOMAS TOBÉ (M) replik.....	74
Anf. 99 JABAR AMIN (MP) replik.....	74
Anf. 100 TOMAS TOBÉ (M) replik.....	75
Anf. 101 ROSSANA DINAMARCA (V) replik.....	75
Anf. 102 TOMAS TOBÉ (M) replik.....	75
Anf. 103 ROSSANA DINAMARCA (V) replik.....	76
Anf. 104 TOMAS TOBÉ (M) replik.....	76
Anf. 105 IBRAHIM BAYLAN (S) replik.....	77
Anf. 106 TOMAS TOBÉ (M) replik.....	77
Anf. 107 IBRAHIM BAYLAN (S) replik.....	78
Anf. 108 TOMAS TOBÉ (M) replik.....	78
Anf. 109 ROGER HADDAD (FP).....	79
Anf. 110 ULRIKA CARLSSON i Skövde (C)	81
Anf. 111 ANNIKA ECLUND (KD)	83
(Beslut skulle fattas den 26 februari.)	86
11 § Bordläggning.....	86
12 § Anmälan om interpellationer	87
13 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	87
14 § Kammaren åtskildes kl. 17.27.	88

Tryck: Elanders, Vällingby 2014